

Lahden ammattikorkeakoulu, Muotoilu- ja taideinstituutti
Laura Saarela

PALVELUMUOTOILU

YKSITYISESSÄ LIIKEKIINTEISTÖSIJOITTAMISESSA -
LIIKETILAN TILANKÄYTTÖSUUNNITELMA PALVELUMUOTOILUN MENETELMIÄ HYÖDYNTÄEN.
CASE: WANHA KAUPPA.

Muotoilun AMK-opinnäytetyö
2010

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön nimi: Palvelumuotoilu yksityisessä liikekiinteistösijoittamisessa – liiketilan tilankäyttösuunnitelma palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Case: Wanha Kauppa.

Tekijä: Laura Saarela

Oppilaitos: Lahden ammattikorkeakoulu, Muotoilu- ja taideinstituutti, muotoilu ja viestintä

Koulutusohjelma: Muotoilun koulutusohjelma, sisustusarkkitehtuuri, AMK

Ohjaajat: Maarit Keto, Elina Rantapuska

Ajankohta: 31.10.2010

Työn laji ja kieli: Muotoilun opinnäytetyö, ammattikorkeakoulututkinto, suomi

Aineisto: Kirjallinen opinnäytetyöjulkaisu

Sivumäärä: 72

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen laatia toimiva liiketilan tilankäyttösuunnitelma. Suunnittelutyön kohde, Wanha Kauppa ja sen tällä hetkellä tyhjiään oleva liiketila, sijaitsevat suomalaisella syrjäseudulla Itä-Suomessa. Tilaan ei ole vielä tiedossa vuokralaista, joka yhdessä kohteen sijainnin kanssa asettaa suunnittelulle erityisvaatimuksia, joihin palvelumuotoilun menetelmillä pyritään vastaamaan.

Palvelumuotoilu on melko uusi ja tuntematon muotoilun osaamisala, jolla tarkoitetaan palvelujen innovointia, kehittämistä ja suunnittelua muotoilun menetelmin (Koivisto, 2007, 10). Näissä menetelmissä käyttäjä on suunnittelun keskipiste.

Tilapalveluiden innovoinnissa sekä tilasuunnittelussa palvelumuotoilun metodien hyödyt tulevat esiin muun muassa tilanteessa, jossa palvelukokonaisuuksien määrätietoisella kehittämisellä rakennetaan strategisia kumppanuuksia liiketilan vuokranantajan sekä vuokralaisen kanssa ja luodaan molemminpuolista hyötyä tuottavia win-win –asetelmia.

Tässä opinnäytetyössä hyödynnetään kolmivaiheista palvelumuotoiluprosessin menetelmää (havainnointi, rakentaminen ja mittaaminen). Näiden vaiheiden toteutuksen jälkeen tilasuunnittelun pohjatyo – taustatutkimus ja työn luonnostelu – ovat valmiita ja varsinainen toteuttava suunnittelutyö pääsee alkamaan.

Palvelumuotoilun menetelmien avulla tilasuunnittelutyö on mahdollista prosessoida selkeäksi ja tavoitteelliseksi kokonaisuudeksi, jossa tilan käyttäjän tarpeet on erityisesti huomioitu.

ASIASANAT

Palvelumuotoilu, liiketila, tilasuunnittelu

The logo consists of the letters 'W' and 'K' in a stylized, cursive script. The 'W' is formed by two overlapping 'V' shapes, and the 'K' is a simple, elegant cursive letter. The overall style is classic and sophisticated.

ABSTRACT

Title: Service Design and Private Real Estate Investment - Interior Design of the Business Premises with the Methods of the Service Design. Case: Wanha Kauppa.

Author: Laura Saarela

Institution: Lahti University of Applied Sciences, Institute of Design

Degree Program: BA Interior Architecture

Supervisors: Maarit Keto, Elina Rantapuska

Date: 31.10.2010

Type of Publication and Language: BA Thesis in Design, Finnish

Components: BA Thesis Publication

Number of Pages: 72

This thesis aims to formulate an effective interior design plan by using the methods of Service Design. Target of the design, Wanha Kauppa ("Ye Olde Shoppe") and its currently empty business premises are located in a rural area of Eastern Finland. There is no tenant in the offing. This, together with the remote location of the premises introduces some specific demands for the design. Methods of Service Design might be able to answer these demands.

Service Design is a rather new and unknown field of designing. It includes innovating, developing and planning services with the means of design (Koivisto, 2007, 10). With this method the focal point is the user.

When innovating estate services and interior design, the benefits of the Service Design methods are best seen for example in a situation where a private estate investor and a tenant aim to improve their strategic partnership by developing service entities to create win-win situations producing mutual benefit.

This thesis utilizes the 3-step method of Service Design (identify, build and measure). After completing these steps the format of the interior design – background research and sketching – are ready and the actual executing design work can start.

With the Service Design methods the interior design can be processed into a clear and goal-oriented entirety, where the needs of the user of the space have been specifically catered to.

KEYWORDS

Service Design, Business Premises, Interior Design

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTARCT

1 JOHDANTO	4
2 PALVELUMUOTOILU JA YKSITYINEN LIIKEKIINTEISTÖSIJOITTAMINEN	5
2.1 Alueellistaminen ja tyhjiillään olevat kiinteistöt.....	5
2.2 Palvelumuotoilun määrittelyä.....	6
2.2.1 Palvelun kontaktipisteet.....	7
2.2.2 Palvelutuokiot.....	8
2.2.3 Palvelupolku.....	9
2.3 Palvelumuotoilun hyödyntäminen tilapalveluiden innovoinnissa.....	9
3 CASE: WANHA KAUPPA	10
3.1 Wanhan Kaupan historia.....	10
3.2 Wanhan Kaupan syntyminen.....	11
3.3 Wanhan Kaupan yrittäjät.....	12
3.3.1 Tyhjä liikektila - yrittäjien ideat ja toiveet.....	13
3.3.2 ”Raksakirppis” tilan tyhjennysprojektina kesällä 2009.....	14
3.3.3 Teemahaastattelu: Mervi Hokka, Wanha Olkkari, Heinävesi.....	16
3.3.4 Teemahaastattelu: Tiina Hakkarainen, Jyväskylän Jalkaterapia, Jyväskylä.....	18
3.4 Talon tarina ja tulevaisuuden näkymät.....	20
3.5 Vapaana olevan liikektilan sisustussuunnittelu – työn tavoitteet ja rajaukset.....	20
4 MUUNTUVA LIIKETILA	21
4.1 Liikektilan kokemus.....	21
4.2 Vapaana oleva liikektila Wanhassa Kaupassa.....	21
4.3 Liikektilan tunnelmaa ja toimintoja muovaavat tekijät.....	22
4.3.1 Liikektilan fyysiset tekijät.....	22
4.3.2 Liikektilan emotionaaliset vaikutteet.....	23
4.3.3 Liikektilan toimintaa helpottavat tekijät.....	23

5 TILASUUNNITTELUPROSESSISSA HYÖDYNNETTÄVÄT PALVELUMUOTOILUN METODIT	24
5.1 Palvelumuotoilun prosessi palvelumuotoilutoimisto Engine Groupin mukaan.....	24
5.1.1 Havainnointi.....	25
5.1.2 Rakentaminen.....	25
5.1.3 Mittaaminen.....	25
5.1.4 Palvelun kontaktipisteet - totuuden hetket.....	26
5.2 Toteutus.....	26
5.2.1 Metodi 1: osallistuminen.....	26
5.2.2 Metodi 2: rakentaminen.....	27
5.2.3 Metodi 3: palvelun prototyypin kehittäminen.....	28
6 SUUNNITTELUPROSESSI	29
6.1 Tila.....	29
6.2 Valaistus.....	30
6.3 Materiaalit.....	30
6.4 Tilaratkaisut ja niiden yksityiskohdat.....	31
7 LIIKETILA – TILASUUNNITELMA	37
8 ARVIONTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET	69
LÄHTEET	70
KUVALUETTELO	71

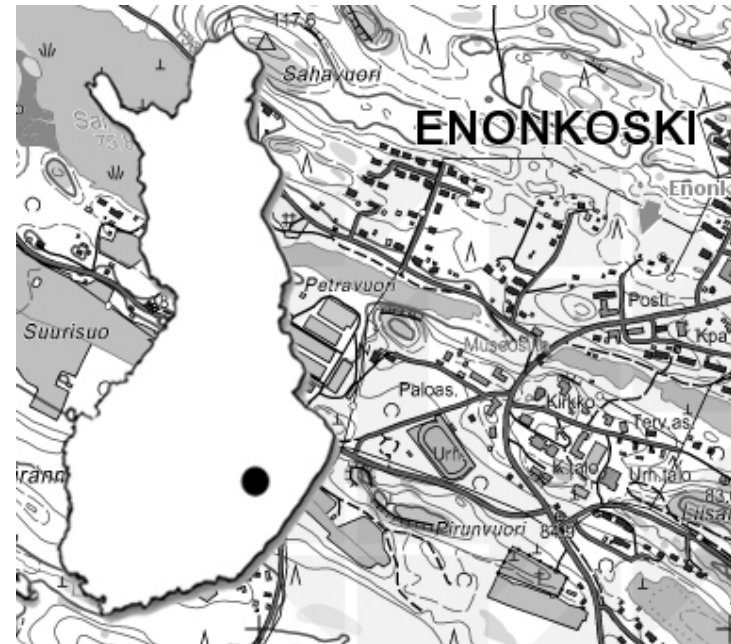
1. JOHDANTO

Liikekiinteistösiioittamista harjoittavat Suomessa yritysten ja yhteisöjen lisäksi myös yksityishenkilöt. Yhteiskunnan muutoksen, muuttoliikkeen ja maaseudun tyhjenemisen takia liikekiinteistöjä on jäänyt paljon tyhjilleen etenkin syrjäseuduilla. Näiden kiinteistöjen uuden elämän voivat mahdollistaa yksityiset sijoittajat. Maaseudulta löytyy yrittäjyyttä ja yrittäjäksi haluavia, joilla ei kuitenkaan ole yrittäjyyden alkutaipaleella mahdollisuutta sitouttaa varoja omiin toimitiloihin. Näille toimijoille tyhjilleen jääneisiin kiinteistöihin sijoittaneet henkilöt voisivat tarjota vuokrattavia toimitiloja kohtuullisin kustannuksin. Sijoittamisessa on riskinsä ja vastuunsa, mutta sijoituksen tuotto voi parhaimmillaan kohota reilusti yli osakemarkkinoiden keskimääräisen vuotuisen tuoton, joka on noin 8-9 % (markkinoiden tuotto-odotus ennen sijoittamisen kustannuksia).¹ Lisäksi tämän päivän markkinatilanteessa kiinteistösiioittamisen vakaus on jo arvona merkittävä.

Oma kiinnostukseni aiheeseen heräsi, kun päädyin vanhan ja huonokuntoisen kauppakiinteistön omistajaksi 2000-luvun alkupuolella. Kiinteistö oli tällöin lähes tyhjiällä, ainoastaan kaupan liittyvä pieni asunto oli vuokrattuna ja asumiskäytössä. Kiinteistö sijaitsee keskeisellä paikalla pienessä kirkonkylässä Itä-Suomessa, Enonkoskella. Enonkoskella on tällä hetkellä noin 1600 asukasta ja tyhjä liiketila pahensi muuttotappioista kärsivän kylän yleisilmettä. Tavoitteena oli löytää tiloihin uusia, innostuneita yrittäjiä, joille tilat remontoitaisiin tarpeen mukaan. Aloitteijan tuurilla ja innostuneisuudella lienee ollut vaikutusta asiaan, kun ensimmäiset kiinnostuneet yrittäjät alkoivat ottaa yhteyttä pelkkien rakennuksen ikkunoihin kiinnitettyjen ilmoitusten perusteella. Tiloja alettiin remontoida pikkuhiljaa kunkin yrittäjän toiveiden ja tarpeiden mukaan. Tänä päivänä rakennuksesta on muodostunut kylälle merkittävä liikekeskus, jossa toimii neljä hyvinvointipalveluja tuottavaa yrittäjää.

Talossa on vuokrattujen liiketilojen lisäksi tyhjiällä kaksi erillistä tilaa: liiketila katutasossa sekä kellarissa sijaitseva varasto- ja saunaosasto. Kellarissa sijaitseva tila ei ole sopiva ulkopuoliselle yrittäjälle kokopäiväiseen yrittäjyyteen sen hankalan sijainnin ja ikkunattomuuden takia. Siitä on kuitenkin tarkoitus saneerata pieni kokous- ja saunatilakokonaisuus muun muassa talon yrittäjien käyttöön. Lisäksi tilaa voidaan vuokrata ulkopuolisille esimerkiksi yhdistysten kokouksia sekä yksityistilaisuuksia varten. Katutason liiketila on kuitenkin sijainniltaan erinomainen mutta tällä hetkellä varustukseltaan erittäin vaatimaton. Tila on toiminut viime vuodet rakennusliikkeen varastona ja se vaatii täydellistä remonttia.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella tyhjiällä olevan liiketilän sisustus palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntäen. Palvelumuotoilu valikoitui suunnittelun metodiksi sen käyttäjälähtöisyyden vuoksi. Kannattavuuslaskelmamallit sekä muut liiketalouden luomat keinot auttavat sijoittajaa arvioimaan sijoituksen riskejä, mahdollisuuksia sekä tuottavuutta. Nämä keinot ovat kuitenkin vain omistajalähtöisiä eikä niissä huomioida kiinteistöjen käyttäjien eli sijoittajan asiakkaiden ja heidän asiakkaidensa eli palveluluiden loppukäyttäjien, toiveita ja tarpeita. Kiinteistöjen mahdollisuuksia, liiketilojen sisustusratkaisuja ja palveluiden kehittämistä arvioitaessa apuna voi toimia palvelumuotoilu. Oma opiskelu- ja ammattitaustani suunnittelijana ja muotoilijana on kannustanut alan lähempään tutkimiseen ja sen mahdollisuuksien kartoittamiseen.

Kuva 1: Karttakollaasi

¹ Seligson, 2009

2. PALVELUMUOTOILU JA YKSITYINEN LIIKEKIINTEISTÖSIJOITTAMINEN

2.1 Alueellistaminen ja tyhjillään olevat kiinteistöt suomalaisella maaseudulla

Kaupunkeihin ja kasvukeskuksiin suuntautuneen muuttoliikkeen myötä pienemmät paikkakunnat ja maaseutu ovat menettäneet asukkaitaan. Asukkaiden ja siten asiakkaiden väheneminen on johtanut siihen, että esimerkiksi 1990-luvulla kyläkaupat vähentyivät lähes viidenneksellä koko maassa ². Yhteiskunnan muutoksen, muuttoliikkeen ja maaseudun tyhjenemisen takia liikekiinteistöjä on jäänyt paljon tyhjilleen etenkin syrjäseuduilla.

Alueellistamiseksi kutsutaan valtion hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta, jolla päätetään 4000–8000 valtion työpaikan sijoittamisesta pääkaupunkiseudun ulkopuolelle vuoteen 2011 mennessä ja siirretään ne vuoteen 2015 mennessä. Pyrkimystä alueellistaa perustellaan työvoiman saannin turvaamisella: alueellistaminen voidaan toteuttaa luontevasti nyt, kun suuret ikäluokat ovat eläköitymässä ja työntekijät vaihtuvat ³. Mielestäni alueellistamisella onnistuessaan tulee olemaan useita positiivisia vaikutuksia Suomen kansantalouden kehittymiseen ja ihmisten hyvinvointiin. Hanke on kuitenkin haasteellinen, johtuen etenkin työntekijöiden työn ulkopuolisen elämän alueista ja yleisestä muutosvastarinnasta. Muutos on kuitenkin usein hyvästä ja avaa uusia mahdollisuuksia, elämämme eri osa-alueilla.

Kiinteistösijoittamisen näkökulmasta katsottuna alueellistamisen vaikutukset ovat myös positiivisia. Muuttoliike maakuntiin toisi yrittäjille lisää asiakkaita ja lisäksi palvelujen tarvetta ympäristössä. Liikekiinteistöjen kehittäminen toimiviksi kokonaisuuksiksi kannattaa, koska Kuopion yliopiston kauppatieteiden laitoksen emeritusprofessori, KTT Mauri Laukkasen mukaan yritykset ovat ympäristöstään riippuvaisia ja tarvitsevat toimiakseen vaihdantaympäristön, johon kytkeytyä, asiakkaita ja markkinat sekä edellytykset hankkia tarvittavat panokset tuotantoprosessiinsa ⁴. Valtaosa Suomen ja muiden kehittyneiden markkinatalouksien yrityksistä kuuluu mikroyrityksiin, jotka ovat yrittäjäsidonnaisia ja –vetoisia ja harjoittavat kapeaa johdannaista liiketoimintaa. Ne ovat henkilökohtaisia palveluja ja työsuorituksia tarjoavia pienyrityksiä sekä kauppaliikkeitä ⁵. Erityisesti tämän tyyppisten yritysten tarjoamat palvelut tukevat toisiaan ja ne myös hyötyvät toistensa läheisyydestä. Asiakkaan kynnys palvelun ostamiseen sekä käyttämiseen pienenee ja tarpeet voivat myös luonnollisesti monipuolistua, kun saman alueen yrittäjät on vaivatonta löytää yhteisen katon alta.

² Maallemuutto.info, 2009

³ Vesikallio, 2009

⁴ Laukkanen, 2006, 29

⁵ ibid., 30–31

2.2 Palvelumuotoilun määrittelyä ja suunnittelun tavoitteita

Palvelumuotoilija, TaM Mikko Koiviston mukaan palvelumuotoilu on uusi, vielä melko tuntematon muotoilun osaamisala, jolla tarkoitetaan palvelujen innovointia, kehittämistä ja suunnittelua muotoilun menetelmin⁶. Näissä menetelmissä käyttäjä on suunnittelun keskipiste. Palvelumuotoilun tutkimuksessa ei ole vielä päästy täyteen yhteisymmärrykseen siitä, kuinka ala rajataan, miten metodeja sovelletaan tai mitä vaiheita sisällytetään suunnitteluprosessiin. Ala on kehittyvä ja toistaiseksi jokainen sen tutkija ja soveltaja tekee myös osaltaan urauurtavaa työtä palvelumuotoilun kehittämisessä eteenpäin. Palvelumuotoilu laajentaa muotoilun määrittelyn ja toiminta-alueen tuotekeskeisyydestä kokonaisvaltaisten kokemusten, prosessien ja systeemien suunnitteluun⁷.

Palvelumuotoilua on tutkittu ja opetettu 1990-luvun alkupuoliskolta saakka. Tutkimus on kuitenkin ollut toistaiseksi kokonaisuutena hajanaista ja palvelumuotoilun teoria on tästä syystä vielä kehittyvätöntä eikä alaa käsittelevää kirjallisuutta ole juuri saatavilla.⁸

Palvelumuotoilun hyödyt on alan hajanaisuudesta riippumatta jo etenkin liike-elämässä tiedostettu ja Suomesta sekä maailmalta löytyy useita palvelumuotoilua suunnittelevia yrityksiä. Palvelumuotoilijat ovat myös perustaneet oman tutkijayhteisön sekä niihin liittyviä Internet-foorumeja⁹, jotka osaltaan edistävät alan yhtenäistämistä ja terminologiaa. Lisäksi alan koulutus on lisääntymässä Suomessa, kun Laurea Ammattikorkeakoulu Espoossa aloittaa syksyllä 2009 palvelumuotoilijoiden koulutuksen omissa ”Degree Programme in Service Innovation and Design” – koulutusohjelmassaan.¹⁰

Palvelumuotoilussa suunnitellaan asiakkaan palvelukokemus (engl. Service Experience) ja tämän kokemuksen rakennuspalikoina toimivat palvelun kontaktipisteet (engl. Service Touchpoints), palvelutuokiot (engl. Service Moments) ja palvelupolku (engl. Service String, Customer Journey).¹¹

Kenenkään palvelukokemusta ei sinänsä voi suunnitella ja määrittää etukäteen, koska kokemukseen sisältyy henkilökohtaisia merkityksiä, arvoja ja odotuksia. Palvelukokemuksen suunnittelulla tarkoitetaan sitä, että halutaan luoda oikeanlainen ympäristö ja työkalut tapahtumille ja toiminnoilla, jotta kokemusta voidaan ohjata tavoiteltuun suuntaan¹².

6 Koivisto, 2007, 10

7 *ibid.*, 64

8 *ibid.*, 10

9 Palvelumuotoilu, 2009 ja Service Design Network, 2009

10 Laurea AMK, 2009

11 Koivisto, 2007, 66

12 Palvelumuotoilu.fi, 2009

2.2.1 Palvelun kontaktipisteet

Palvelun kontaktipisteillä tarkoitetaan niitä palvelun kohtia, joiden kautta palvelu koetaan, aistitaan ja nähdään¹³. Vuorovaikutussuunnittelija (eng. Interaction Designer) Dan Saffer jakaa¹⁴ kontaktipisteet neljään luokkaan: tilat, esineet, prosessit ja ihmiset.

Tiloissa tapahtuu palvelun asiakkaalle näkyvä tuotanto ja ne voivat olla joko fyysisiä (kuten liikehuoneistot) tai virtuaalisia (kuten internet). Tilat viestivät tekemisen mahdollisuuksista ja ohjaavat ihmisten käyttäytymistä. Tiloissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota palvelun kontaktipisteisiin, jotka ovat ihmisen aistein havaittavissa, kuten äänet ja valaistus.¹⁵

Esineet sijoittuvat tiloihin sekä ympäristöön ja niiden tarkoitus on synnyttää vuorovaikutusta palveluntarjoajan ja asiakkaan välillä (kuten itsepalveluautomaatit, hinnastot, tuote-esitteet). Palvelumuotoilussa ne voivat olla myös esineitä, joita vain henkilökunta käyttää palvelun tuotannossa. Mutta tässäkin tapauksessa ne ovat asiakkaalle näkyviä ja vaikuttavat palvelukokemukseen.¹⁶

Palvelun tuotantotavan määrittävät prosessit ja ne voidaan eritellä hyvinkin pieniä yksityiskohtia myöten. Esimerkkinä tapa, jolla asiakasta tervehditään. Näitä prosesseja voidaan tarvittaessa kehittää ja muokata välittömästi tarpeen tullen.¹⁷

Ihmisiä tarvitaan palvelun tuottamiseen ja palvelumuotoilussa heidät jaetaan kahteen eri ryhmään: asiakkaisiin ja asiakaspalvelijoihin. Palvelu muotoutuu näiden toimijoiden välisestä monimutkaisesta vuorovaikutuksesta.¹⁸

13 Koivisto, 2007, 66

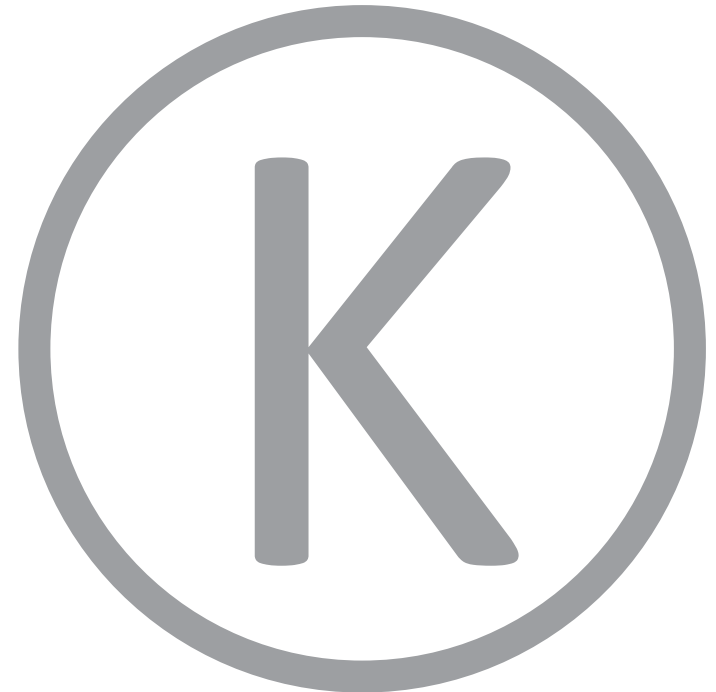
14 Saffer, 2007

15 Koivisto, 2007, 66

16 ibid.

17 ibid.

18 ibid.

2.2.2 Palvelutuokiot

Koska jokainen palvelu muodostuu jaksosta, episodista tai joukosta osapalveluja, ne muodostavat yhdessä asiakkaalle arvoa tuottavan palvelukokonaisuuden. Yksittäistä episodista kutsutaan palvelutuokioksi, joka taas osaltaan muodostuu useista kontaktipisteistä. Näiden kontaktipisteiden avulla palvelusta pyritään muotoilemaan juuri halutunlainen ja asiakkaan tarpeita vastaava.¹⁹ Esimerkkinä hyvinvointipalveluja tarjoavan jalkahoitajan palvelutuokio (Koiviston mallista mukaillen Laura Saarela, 2009), jossa

- asiakas etsii jalkahoitajan
- asiakas varaa jalkahoitajalta vastaanottoajan ja valitsee palvelun sisällön
- asiakas saapuu jalkahoitajan vastaanotolle
- asiakas varmistaa palvelun sisällön (esimerkiksi kevyt jalkahoito)
- asiakas siirtyy hoitopaikalle ja riisuu jalkansa
- asiakas hoidetaan
- asiakkaalle tarjotaan juotavaa
- asiakas pukee jalkansa
- asiakas saa ohjeita jalkojen kotihoitoon
- asiakas maksaa
- asiakas poistuu jalkahoitajan vastaanotolta

Palvelutuokiota suunniteltaessa on paneuduttava siihen, mitkä palvelun kontaktipisteet ovat asiakkaan kannalta tärkeimpiä ja mitkä tuottavat asiakkaalle runsaasti arvoa vähin kustannuksin.²⁰

palvelu

¹⁹ Koivisto, 2007, 67

²⁰ ibid.

2.2.3 Palvelupolku

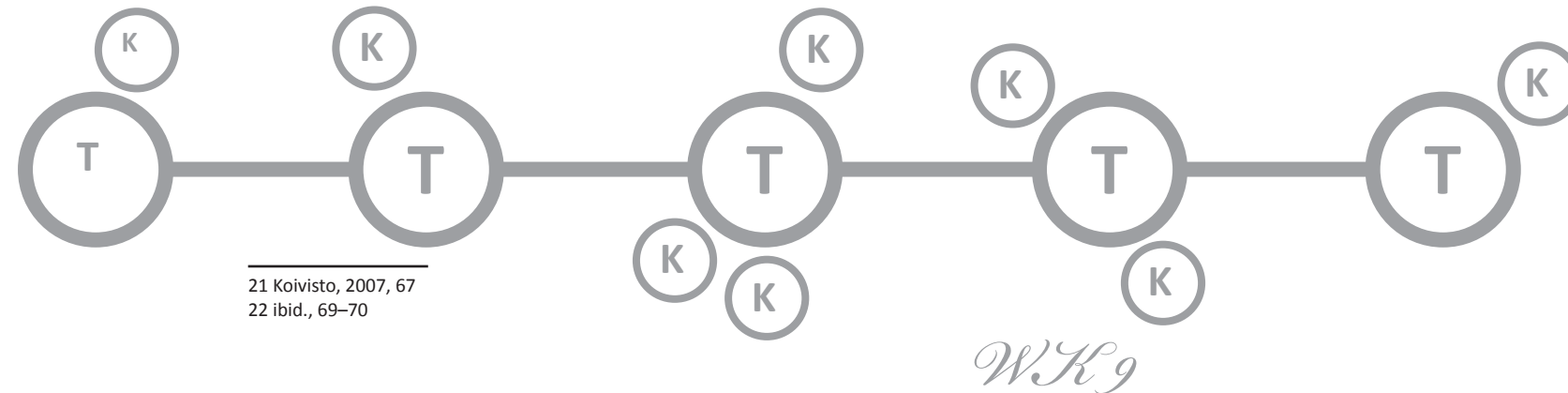
Palvelu on prosessi, joka rakentuu useista toisiaan seuraavista palvelutuokiosta. Palvelutuokioiden ja niihin sidotut kontaktipisteet asiakas kokee ajassa palvelupolkuna, johon vaikuttavat sekä suunniteltu palvelun tuotantoprosessi että asiakkaan omat valinnat. Jokainen asiakas on yksilö, joka kulkee tämän prosessin läpi muodostaen oman yksilöllisen reittinsä. Reitti on mahdollista yksilöidä, koska asiat voi usein tehdä eri tavoin tai koska palveluntarjoaja pystyy tarjoamaan useita vaihtoehtoisia tapoja palveluprosessin läpi kulkemiseen.²¹ Palvelupolun onnistumisen kannalta kriittisimpiä hetkiä ovat mielestäni palvelutuokioiden onnistuminen ja niiden luonteva jatkumo. Jos palvelutuokioiden tapahtuu jotakin poikkeuksellista, voi koko palvelupolun onnistuminen olla vaakalaudalla.

Palvelumuotoilun tavoitteena on kehittää palveluja, jotka ovat hyödyllisiä, käytettäviä, johdonmukaisia ja haluttavia (asiakkaan näkökulma) sekä tuloksellisia, tehokkaita ja erottuvia (palveluntuottajan näkökulma). Palvelumuotoilulla pyritään vaikuttamaan etenkin asiakkaan tuntemaan palvelun käyttökokemukseen ja edistämään käyttämistä omistamisen sijaan. Palvelujen käyttö on ekologisesti kestävämpää kuin tavaroiden omistaminen. Palvelumuotoilun pohjalta löytyy siis myös ajatus ekologisuudesta ja kestävästä kehityksestä.²² Nämä ovat mielestäni tärkeitä ja huomionarvoisia näkökohtia myös liikekiinteistösiirtämisen kehittämisessä ja tulevaisuuden näkymissä. Myös palvelujen kehittäminen ja käyttäminen kuluttavat luonnonvaroja ja ympäristöä (esimerkkinä turismi) mutta liikekiinteistösiirtämisen kehittämisessä ekologisuus ja kestävä kehitys voidaan halutessa huomioida. Vanhojen tilojen peruskorjaus ja ajanmukaistaminen vähentää monessa tapauksessa muun muassa rakennuksen lämmityskustannuksia sekä sähkönkulutusta, kun vanhat järjestelmät vaihdetaan paremmin toimiviin, kestävämpiin ja ekologisempiin vaihtoehtoihin (esimerkkinä öljylämmityksen vaihtaminen kaukolämpöön). Ennen korjauspäätöksiä ja remontteja on tärkeää selvittää tulevien muutosten vaikutukset rakennuksen tulevaan käyttöön ja arvioida, millä toimenpiteillä muutokset voidaan toteuttaa ekologisesti kestävimmin.

2.3 Palvelumuotoilun hyödyntäminen tilapalveluiden innovoinnissa

Tilapalveluiden innovoinnissa on mahdollisuus hyödyntää palvelumuotoilun metodeja monella eri tavalla, näkökulmasta riippuen. Tavoitteena voi pitää esimerkiksi toimivan palvelukokonaisuuden laatimista usean pienen yrittäjän muodostamaan liikekeskukseen. Tällöin tiloja hallinnoiva taho eli omistaja voi tarjota yritysten tueksi yhteistyökumppaneiden kautta muun muassa taloushallinnon, osa-aikaisen työvoiman tai markkinoinnin palveluita. Palvelukokemuksia määrätietoisesti kehittämällä voidaan rakentaa strategisia kumppanuuksia vuokralaisten kanssa ja luodaan molemminpuolista hyötyä tuottavia win-win -asetelmia. Kaiken kaikkiaan tilojen vuokraaminen on omistajalle helpompaa, jos vuokralaiselle pystytään tarjoamaan valmis palvelukokonaisuus, joka luo sille kannattavan liiketoiminnan mahdollisuudet.

Seuraavassa kappaleessa esitellään opinnäytteen case-kohde, Wanha Kauppa, joka on edellä mainitun esimerkin mukainen, usean pienen yrittäjän muodostama liikekeskus.

²¹ Koivisto, 2007, 67

²² *ibid.*, 69–70

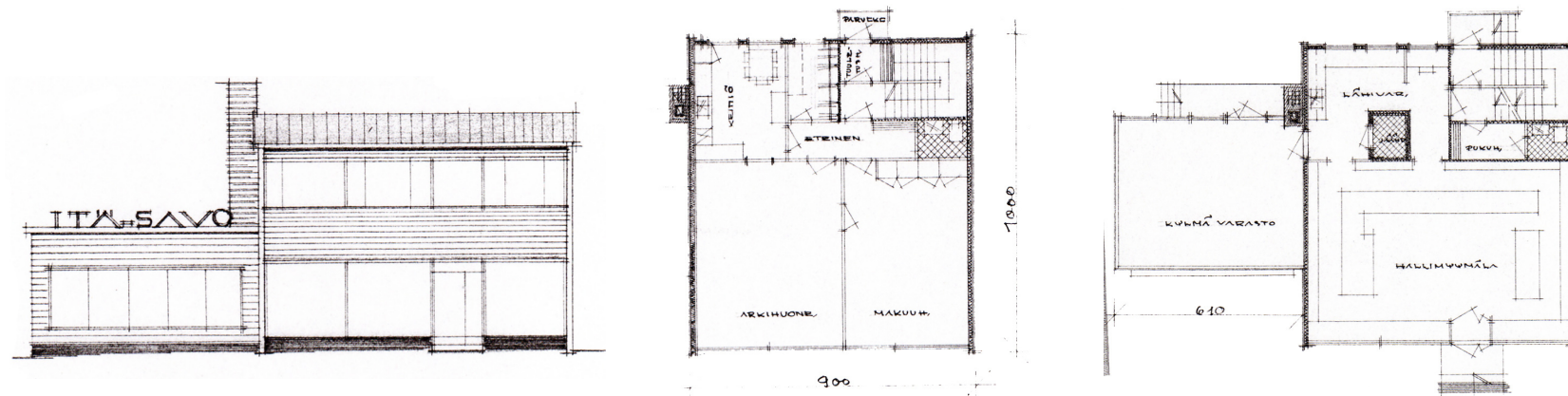
3. CASE: WANHA KAUPPA

3.1 Wanhan Kaupan historia

Rakennuksen ensimmäinen osa on rakennettu vuonna 1959 myymälä- ja asuinrakennukseksi Itä-Savon Osuusliikkeen (nykyisin Suomen Lähikauppa Oy, entinen Tradeka Oy) Enonkosken kirkonkylän toimipisteeksi. Kiinteistössä oli kolme kerrosta. Alhaalla kellari, jossa sijaitsivat kaupan varastotilat sekä asuinhuoneistoihin liittyvät sauna- ja pesutilat. Keskikerroksessa eli 1.kerroksessa olivat kaupan tilat ja toisessa kerroksessa kaksi pientä asuntoa (yhteensä noin 70m²).

Rakennusta laajennettiin 1970-luvulla matalalla siivellä, jolloin kaupan käytössä oleva kerrosala suureni.

Kauppan toiminta loppui 2000-luvun vaihteessa, jonka jälkeen kaupan tilat jäivät tyhjilleen ja ainoastaan rakennuksen asuinhuoneisto jäi vuokrakäyttöön.

Kuva 2: Piirros Wanhan Kaupan julkisivusta sekä kiinteistön pohjapiirroksat (1. ja 2.kerros), kiinteistön rakennuslupahakemuksesta vuodelta 1959

3.2 Wanhan Kaupan syntyminen

Joulukuussa 2001 tuli myyntiin vanha asuin- ja kauppakiinteistö Enonkosken keskustassa. Kiinteistöön kuului myymälätalaa noin 150m², asuinhuoneisto noin 70m², varastotilaa sekä erillinen varastorakennus noin 60m². Kiinteistö sijaitsi omalla 2.254m² tontilla kirkonkylän keskustassa, kirkon ja koulukeskuksen naapurissa. Tontilla oli jäljellä runsaasti rakennusoikeutta. Kokonaisuus jakaantui kahteen erinimiseen tilaan, Kulmalaan ja Vuorelaan. Maa-alan ja kiinteistön myyjä oli Tradeka Oy ja rakennuksessa oli aiemmin toiminut Siwa-myymäliä. Lisäksi tiloissa oli elintarvikkeiden lisäksi harjoitettu polttoaine- ja maataloustuotteiden kauppaa. Nyt kiinteistö oli kuitenkin lähes tyhjiällä, ainoastaan asuinhuoneisto oli vuokrattu.

Isäni, rakennusyrittäjä Olavi Nyrhinen, kiinnostui kiinteistöstä ja sen mahdollisuuksista. Hän ei kuitenkaan halunnut ostaa kiinteistöä omiin tai yrityksen nimiin vaan jätti ostotarjouksen minun nimissäni. Kaupat syntyivät 4.1.2002 ja Kulmalan sekä Vuorelan tilat vaihtoivat omistajaa pyydettyyn kauppahintaan.

Kiinteistön toisessa kerroksessa sijainnut asunto oli kaupantekohetkellä vuokrattu ja vuokrasopimus jatkui toistaiseksi. Muuten talo jatkoi aluksi hiljaiseloaan ilman suuria muutoksia. Taloa alettiin kuitenkin markkinoida mahdollisille yrittäjille kiinnittämällä ”vuokrataan liiketila” – kylttejä kiinteistön ikkunoihin. Kesti kuitenkin aikansa, ennen kuin hiljainen markkinointi tuotti tulosta ja ensimmäinen yritys, hius- ja kauneushoitola Olivia, muutti taloon toukokuussa 2003.

”Myytävänä huoneistoja. Asuin/kauppakiinteistö Enonkosken keskustassa. Myymälä n. 150m², asunto 3h+k+wc n. 70m², kellarissa sauna ja varastotilat. Erillinen varastorakennus n. 60m². Öljykeskuslämmitys. Tässä remonttitaitoiselle monien mahdollisuuksien kiinteistö. Oma tontti 2.254m², jossa runsaasti rakennusoikeutta. Hp. 25.229€.”

Kuva 3: Wanhan Kaupan kiinteistö vuonna 2002.

3.3 Wanhan Kaupan yrittäjät

Palvelumuotoilussa työskentelyn lähtökohtana toimii käyttäjän eli asiakkaan näkökulma. Asiakkaiden, Wanhan Kaupan tapauksessa talon nykyisten yrittäjien, näkökulman selvittämiseksi käytin apuna teemahaastatteluja. Haastattelutilanteessa keskustelimme muun muassa rakennuksen tyhjillään olevista tiloista ja niiden tulevaisuudesta sekä mietimme yhdessä tilojen uusia käyttömahdollisuuksia.

Hanna Lappalainen

Hius- ja kauneushoitola Olivia

Wanhan Kaupan uuden elämän ensimmäinen yrittäjä oli Hanna Lappalainen (30), jonka kanssa solmittiin vuokrasopimus 1.5.2003 alkaen. Lappalainen on parturi-kampaaja, jolla ei ollut aiempaa yrittäjäkokemusta. Hän perusti kiinteistön alkuperäiseen osaan, katutason kauppahuoneistoon Hius- ja kauneushoitola Olivian. Hius- ja kauneushoitolan tilaan vaatimat muutokset olivat melko vaatimattomat ja yrittäjä pääsi nopeasti töihin. Lappalaisen vuokrasopimus on jatkunut vuoden mittaista taukoa (äitiysloma 2005–2006) lukuun ottamatta tähän päivään saakka. Lappalainen tarjoaa asiakkaille kaikki parturi-kampaamopalvelut: leikkaukset, värjäykset, kihartamiskäsittelyt, kampaukset, hiustenpidennykset jne. Lisäksi palveluihin kuuluvat rakennekynnet.²³

Satu Heiskanen

Hoitokoti Iltasatu

Hoitokoti Iltasatua varten kiinteistöön tehtiin merkittävä laajennus vuonna 2004 ja koko rakennus muutti muotoaan. Yrityksen toiminta pääsi käyntiin loppuvuonna 2004. Hoitokoti Iltasatu hallitsee tällä hetkellä kokonaan rakennuksen toista kerrosta, kun myös vanha asuinhuoneisto liitettiin vuoden 2009 alussa hoitokodin vuokrausopimukseen. Yritys hoiti remontin itse omalla kustannuksellaan, joka huomioitiin tilan vuokrassa ja vuokrasopimuksen kestossa.

Hoitokoti Iltasatun yrittäjänä toimii syntyperäinen enonkoskelainen, Satu Heiskanen (36), jolla on vahva terveydenhoitoalan koulutus- ja työkokemus. Heiskanen toimii myös tutkijana Joensuun yliopistossa ja väitteli terveystieteiden tohtoriksi syyskuussa 2009. Hoitokoti Iltasatu on tehostettu asumispalveluyksikkö, joka tarjoaa asiakkailleen asumispalveluita sekä hoiva- ja huolenpitopalveluita. Lisäksi palvelupalettiin kuuluvat terveydenhoitopalvelut mukaan lukien kotisairaanhoido.²⁴

Sari Kutvonen

Leipomo-kahvila Pullaposki

Sari Kutvosen (41) leipomo-kahvila Pullaposki aloitti toimintansa joulukuussa 2004, samoihin aikoihin Hoitokoti Iltasatun kanssa. Yritykselle saneerattiin tilat Wanhan Kaupan katutason entisiin myymälätiloihin. Tila muuttui täysin, kun yritykselle rakennettiin vanhaan myymälähalliin mm. leipomo ja wc-tilat sekä henkilökunnalle että asiakkaille.

Leipomo-kahvila Pullaposki tarjoaa asiakkailleen leivonta- ja kahvilapalveluja sekä pitopalvelua tilaisuuksiin. Kahvila on auki arkisin klo 8-16 ja heinäkuussa myös lauantaisin klo 8-14. Lisäksi kahvilan tiloissa järjestetään yksityistilaisuuksia kuten hautajaisia sekä kokouksia. Kutvosen mukaan kahvilasta on muodostunut kylälle merkittävä kokoontumispaikka, jossa ei ole ostopakkoa ja jonne on helppo tulla.²⁵

23 Haastattelu 8.6.2009

24 Haastattelu 30.6.2009

25 Haastattelu 9.6.2009

Armi Asikainen

Hieronta- ja turvehoitola Amalia

Hieronta- ja turvehoitola Amalia on Wanhan Kaupan tuorein yritys, jonka yrittäjänä toimii Armi Asikainen (46). Vuokrasopimus astui voimaan toukokuussa 2007. Yritys toimii katutason tilassa, joka syntyi entisen pihan paikalle hoitokodin vaatimaa laajennusosaa rakennettaessa. Tila oli kylmä, maalattiainen varasto, joka saneerattiin täysin hoitolan toiveita ja vaatimuksia vastaavaksi.

Hieronta- ja turvehoitola Amalia tarjoaa asiakkailleen mm. perinteistä hierontaa, turvehoitoja, intialaista päähierontaa ja jälleenmyy erilaisia terveystuotteita kuten anatomisia tyynyjä. Tulevaisuudessa Asikainen haluaisi tarjota asiakkailleen enemmän myös luonto- ja elämyspalveluita mm. kanoottien ja lumikenkien vuokraustoiminnan muodossa.²⁶

3.3.1 Tyhjä liiketila - yrittäjien ideat ja toiveet

Kenelläkään yrittäjistä ei tällä hetkellä ole tarvetta lisätalalle omassa liiketoiminnassaan. Ainoastaan Kutvonen tarvitsisi työntekijöilleen sosiaalitilaa ja pientä varastotilaa tarvikkeille. Hän ei kuitenkaan ole valmis laajentamaan toimintaansa katutasossa tyhjiällä olevan liiketilan puolelle, joten selvittämme, onko tiloja mahdollista ottaa käyttöön kellarista.²⁷

Liiketilaan yrittäjät ehdottivat hyvin erilaisia toimintoja: iltakahvilaa, jalkahoitolaa sekä omaishoitajille suunnattua ”parkki”-palvelua, jossa tilassa voitaisiin hoitaa lyhytaikaisesti vuodepotilaita. Ehdottomia rajoituksia tilan yrittäjyydelle ei yrittäjien puolelta juuri asetettu, lukuun ottamatta vaaratilanteita ja melua aiheuttavia yrityksiä kuten puusepänverstas. Asikaisen ehdottamaan kuntosalirytykseen muut yrittäjät suhtautuivat neutraalisti.²⁸

Kuva 4: Wanha Kauppa, ilmakuva 2006,

²⁶ Haastattelu 30.6.2009

²⁷ Yrittäjien haastattelut, kesä 2009

²⁸ Yrittäjien haastattelut, kesä 2009

3.3.2 ”Raksakirppis” tilan tyhjennysprojektina kesällä 2009

Kesän 2009 aikana varastotilana ollut tyhjä liiketila koki jo ensimmäisen uudistuksen – heinäkuussa 2009 tilassa aloitti toimintansa ”Raksakirppis”, joka nimensä mukaisesti keskittyy käytettyjen ja käyttämättömien rakennustarvikkeiden myyntiin. Tavarat omistaa Olavi Nyrhinen, joka nyt eläkkeelle jäätyään oli valmis myymään suuren osan rakennusliikkeensä varastoihin jääneistä tarvikkeista ja työkaluista. Tavoitteena on saada tila tyhjemmäksi ja tarpeettomat tarvikkeet käyttöön niitä tarvitseville, pientä maksua vastaan. ”Raksakirppiksen” myyntityö on hoidettu kesän aikana oman perheen voimin. Kirpputori on saanut kylällä hyvän vastaanoton ja etenkin kesäasuntojen kunnostajat ovat löytäneet paikan. Toimintaa on tarkoitus jatkaa toistaiseksi, jonka jälkeen tila tyhjennetään jäljelle jääneistä tavaroista ja remontoidaan toimivaksi ja muunneltavaksi liiketilaksi.

Kuva 5, 6 ja 7: Kuvia Wanhan Kaupan Raksakirppikseltä, kesä 2009

WKL 15

3.3.3 Teemahaastattelu: Mervi Hokka, Wanha Olkkari, Heinävesi

Wanhan Kaupan yrittäjien haastatteluissa esitetty, omaishoitajille suunnattu ”parkki”-palvelu sekä siihen yhdistetty jalkahoitola herättivät mielessäni suurta mielenkiintoa. Yritysmalli on mielestäni hyvin toteutettavissa tyhjillään olevaan liiketilaan, sopivan yrittäjän voimin. Hoitokoti Iltasatun yrittäjä, Satu Heiskanen, kertoi Heinävedellä vastaavaa ”parkki”-palvelua sekä etenkin vanhuksille suunnattua päivätoimintaa vetävästä yrittäjästä, Mervi Hokkasta. Kävin tutustumassa Hokkan yrityksen, Wanhan Olkkarin, toimitiloihin ja yrityksen toimintaan Heinävedellä sekä haastattelemassa yrittäjää 28.8.2009. Tapaamisessa keskustelimme muun muassa yrityksen alkuideasta, tarinasta, sen tarjoamista palveluista sekä toimitiloista. Tässä kappaleessa esittelen yhteenvetona teemahaastattelun annin.

Mervi Hokka on syntynyt Heinävedellä ja asunut sekä työskennellyt siellä lähes koko elämänsä. Heinävesi sijaitsee Itä-Suomessa, noin 60 km Enonkoskelta pohjoiseen ja kunnassa on tällä hetkellä noin 4000 asukasta. Hokka valmistui vuonna 1990 parturi-kampaajaksi, jonka jälkeen hän toimi kampaamoalan yrittäjänä Heinävedellä 13 vuotta. Ura parturi-kampaajana päättyi terveysongelmien takia. Vuosina 2004–2007 Hokka opiskeli sosionomiksi ja työskenteli jo opintojensa aikana ja niiden jälkeen muun muassa sosiaalipuolen toiminnanohjaajana Heinäveden kunnalla. Tätä kautta hänelle tuli tutuksi Pitäjän Olkkari Ry:n toiminta, jota Raha-automaattiyhdistys tuki taloudellisesti. 1996 perustetun Pitäjän Olkkari Ry:n päätoimintaa kylällä oli etenkin vanhuksille suunnatun päivätoiminnan järjestäminen. RAY:n tuki yhdistykselle loppui kuitenkin vuoden 2007 loppuun ja Hokka päätyi muutamaksi kuukaudeksi projektityöntekijäksi Omaishoitajat Ry:lle. Ajatus omasta yrityksestä Pitäjän Olkkari Ry:n vanhoissa tiloissa kuitenkin iti ja keväällä 2008 Hokka perusti tiloihin oman yrityksensä, Wanhan Olkkarin.

Wanha Olkkari tarjoaa asiakkailleen monipuolisen kattauksen erilaisia palveluja. Yrityksen toimitilat sijaitsevat Heinäveden kirkonkylällä, keskeisellä paikalla muiden palvelujen läheisyydessä. Tila muodostuu vanhasta liiketilasta sekä siihen yhdistetystä asunnosta ja niiden yhteenlaskettu pinta-ala on 160m². Liiketilassa on toiminut ennen Pitäjän Olkkaria ja Wanhaa Olkkaria muun muassa pankki, nimismiehen toimisto, kampaamo ja urheiluliike. Liiketilaa liitettyä asuinhuoneisto on ollut aiemmin talon omistaneen pariskunnan asumiskäytössä. Kiinteistön omistaa tällä hetkellä paikallinen sähköyrittäjä ja rakennuksessa toimii Wanhan Olkkarin lisäksi 3 muuta yritystä. Lisäksi kiinteistöön kuuluu 2 asuntoa, jotka ovat edelleen asumiskäytössä.

Kuva 8: Wanha Olkkari, Heinävesi

Yrityksen tilat, mukaan lukien kahvila, käsityömyymälä sekä nettinurkka, ovat avoinna asiakkaille maanantaista torstaihin klo 9-15. Kävijöitä ovat etenkin vanhukset ja lapsiperheet sekä kesäaikaan turistit. Käsityömyymälästä löytyy yli 30 paikallisen käsityöläisen valmistamia tuotteita ja kauppa toimii myyntiprovisio-periaatteella: 20 % myydyn tuotteen hinnasta jää Wanhalle Olkkarille.

Hokka vuokraa tilojaan myös muun muassa yhdistyksille (esimerkkinä Mannerheimin Lastensuojeluliiton perhekerho) ja yksityisille (esimerkkinä rippijuhlat). Heinäveden Seurakunta järjestää Wanhan Olkkarin tiloissa hartaus-tilaisuuden kerran kuukaudessa, jonka yhteydessä Hokka tarjoilee asiakkaille erilaisia perinneruokia kuten ruishuttua ja perunavelliä. Lisäksi hän myy työpanostaan muun muassa Heinäveden kunnalle ja ohjaa tiloissaan kahta mielenterveyskuntoutujaa, kolmena päivänä viikossa ja järjestää kerran kuukaudessa Heinäveden Karvion kylällä virkistyspäivän ikäihmisille. Yrittäjän viikko-ohjelmaan kuuluu myös ohjelmallisten takkailtojen järjestäminen paikallisessa palvelukeskuksessa. Yhdessä vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa Hokka järjestää ohjelmaa (mm. musiikkia, näytelmiä) myös muihin tilaisuuksiin. Omissa tiloissa järjestetään kyläläisille lisäksi erilaisia juhlia, kuten Vappukarkelot.

Hokkan mukaan yrityksen perusidea, omaishoitajien parkkitoiminta, ei ole toistaiseksi löytänyt asiakkaitaan. Muissa lähialueen kunnissa, kuten Kerimäellä, toiminta on vilkasta ja tärkeää, mutta jostakin syystä Heinävedellä palvelulle ei ole ollut kysyntää. Omaishoitajia kunnasta kuitenkin löytyy noin 50 mutta mahdollisesti toiminta on vielä vierasta tai poikkeuksellisesti hoitojärjestelyt voidaan hoitaa omin voimin potilaan muiden omaisten voimin.

Yrityksen tiloista on kuitenkin muodostunut kylälle tärkeä kohtaamispaikka, johon etenkin yksinäiset vanhukset hakeutuvat hakemaan seuraa. Maanantai on viikon vilkain päivä, pitkän viikonlopun hiljaisuuden jälkeen. Vakioasiakkaista on muodostunut kiinteä ydinporukka, joka tulee paikalle jokaisena aamuna jo ennen tilan aukeamista.

Hokkan mukaan alan yrittäjän tulee olla erittäin sosiaalinen ihminen, joka vetää ihmisiä puoleensa. Yrittäjän persoona ratkaisee yrityksen menestyksen ja myös oikeanlainen, mahdollisesti henkilökohtainen, markkinointi on tärkeää.

Tilojen valinnassa ja suunnittelussa on otettava huomioon etenkin huonosti liikkuvat asiakkaat: tiloissa ei saa olla turhia portaita tai kynnyksiä. Muuten Wanhan Olkkarin tapaisen yrityksen tiloissa ei tarvita muita erikoisratkaisuja.

Kuva 9: Wanha Olkkari, Heinävesi

3.3.4 Teemahaastattelu: Tiina Hakkarainen, Jyväskylän Jalkaterapia, Jyväskylä

Ennen tilojen varsinaisen suunnittelutyön aloittamista kävin tutustumassa myös jalkahoitajan työhön ja työtiloihin Jyväskylässä 29.2.2009. Valitsin tutustumiskohteekseni Jyväskylän Jalkaterapian, joka sijaitsee Jyväskylän keskustassa, "Väinönkeskus" – nimisessä liikekeskuksessa. Yrittäjä Tiina Hakkarainen teki minulle haastattelun aikana jalkahoidon. Keskustelimme muun muassa yrityksen tilatarpeista ja jalkahoidon vaatimista välineistä sekä kalustuksesta. Tässä kappaleessa esittelen yhteenvetona tämän teemahaastattelun annin.

Tiina Hakkarainen on valmistunut jalkaterapeutiksi (AMK) ja työskennellyt ennen omaa yrittäjyyttä Jyväskylän keskussairaalan jalkaterapeutina. Hakkaraisen toimitila sijaitsee Jyväskylän ydinkeskustassa, Väinönkeskuksen 3.kerroskassa. Tilan koko on noin 30m² ja se on Hakkaraisen mukaan jopa väljä jalkahoitajan työskentelytilaksi. Tiloihin on esteetön pääsy suoraan kadulta hissien avulla. Tilojen esteettömyys on Hakkaraisen mukaan toimitilojen ehdoton edellytys, koska noin 50 % asiakkaista on vanhuksia ja monet heistä liikuntaesteisiä. Jalkahoitajan vastaanotolle varataan aika lähes aina puhelimitse etukäteen, joten tilan ei tarvitse välttämättä sijaita katutasossa tai suosituimpien kulkureittien läheisyydessä. Suojaisampi sijainti antaa myös yrittäjälle työrauhan. Jos toimitila sijaitsee katutasossa ja sinne on asiakkailla suora pääsy, työskentelytila tulisi voida rajata tai suojata utelailta katseilta esimerkiksi erillisellä vastaanottotilalla.

Hakkaraisen toimitila muodostuu yhdestä tilasta, jonka hän on jakanut kalusteilla ja välisermeillä neljään osaan: ovesta oikealla on asiakkaiden odotustila, ovesta vasemmalla vesipiste ja välinehuolto. Ikkunaseinällä oikealla on toimistotila ja vasemmalla itse työskentelytila. Tila ja sen jako on Hakkaraisen mukaan toimiva.

Tärkeää tiloissa on vesipisteen läheisyys. Vettä ja viemäriä tarvitaan muun muassa jalkakälypyvesien laskemiseen ja välinehuoltoon. Hakkarainen pesee välineet käsin kloriittiliuoksen avulla mutta osa jalkahoitajista ja -terapeuteista käyttää välineiden pesuun erityisesti sitä varten suunniteltua pesukonetta, joka vaatii suoran vesiliitännän sekä viemäröinnin. Laite on kuitenkin melko arvokas ja siten harvinainen yksinyrittävien käytössä.

Vesipisteen täytyy sijaita lähellä työskentelypistettä, jotta likaisten välineiden liikuttelu on vaivatonta ja turvallista. Vesipisteen läheisyydessä tarvitaan laskutilaa ja säilytystilaa välineille sekä puhdistusaineille. Vesipisteen läheisyyteen tulee voida sijoittaa myös uuni välineiden sterilointia varten. Uuni vaatii pöytätilaa mallista riippuen noin 50x60cm.

Työskentelytilan eräs tärkeimmistä ominaisuuksista on Hakkaraisen mukaan hyvä ilmastointi. Jalkahoidossa hiotaan ihoa, josta irtoava pöly on erittäin hienojakoista ja heikentää nopeasti ilmanlaatua. Pöly myös tarttuu ja leviää pinnoille helposti. Riittävä ilmastointi pitää hengitysilman raikkaana ja vähentää pölystä aiheutuvia haittoja.

Osa jalkaterapeuteista tekee myös tukipohjallisia, joiden valmistus vaatii tiloilta enemmän. Tukipohjallisia tehdessä käytetään muun muassa erilaisia hiomakoneita sekä liimakaappia, joka vaatii koneellisen ilmanvaihdon. Hakkarainen ei valmista tällä hetkellä omissa tiloissaan tukipohjallisia.

Yksi tärkeimpiä jalkahoitajan ja -terapeutin tarvitsemia kalusteita on säädettävä asiakstuoli. Parhaimmat tuolit ovat sähkösäätöisiä ja niiden korkeutta, selkänojaa ja kallistusta voidaan säätää. Hakkaraisen asiakstuoli toimii sähköisesti ja on korkeussäädettävä. Tuoli sijaitsee nurkassa, jolloin jalkaterapeutin selkä on työskennellessä kohti ovea. Tämä on tärkeää, koska etenkin mielenterveysongelmista kärsivät potilaat voivat käyttäytyä arvaamattomasti ja tällöin jalkaterapeutin on päästävä pakenemaan esteettä ovelelle. Asiakstuolin säädettävyyden edellytys jalkaterapeutin ergonomiselle työskentelyasennolle. Hakkarainen käyttää omana työtuolinaan satulatuolia, joka on pieni, ketterä ja helposti liikuteltava. Satulatuolissa oma työasento on mahdollista pitää ergonomisena paremmin kuin perinteisissä istuimissa.

Tilan tärkeitä ominaisuuksia ovat myös helposti puhdistettavat pintamateriaalit. Etenkin lattia likaantuu ja sitä joudutaan puhdistamaan desinfiointiainehoidolla. Myös roska-astioita tarvitaan useita ja etenkin työskentelypisteen läheisyyteen kertakäyttöisiä työvälineitä varten.

Tilan valaistus ja varsinkin sen suunta on tärkeää jalkahoitajan ja -terapeutin työssä. Valo tulee saada suunnattua työskenneltävälle alueelle mutta se ei saa häikäistä hoitajaa tai asiakasta. Päivänvalo ja ikkunoiden läheisyys on miellyttävää asiakkaalle mutta hoitajalle tärkeämpää on hyvä kohdevalaistus. Hakkaraisen toimitilan yleisvalaistuksena toimii katon loisteputkivalaistus. Valon määrä on riittävä mutta valaisimet ovat vääränlaisia. Loisteputkivalaisimet ovat alapuolelta avoimia ja ne roikkuvat irti katosta. Ne keräävät sisäänsä ja päällensä runsaasti hiontapölyä ja vaativat siten lähes päivittäistä pölyjen pyyhkimistä.

Hiontapölyn takia tiloissa tulisi välttää avohyllyjä ja suosia esimerkiksi myytävillä tuotteilla lasiovilla suljettavia säilytyskaappeja. Kalusteissa täytyy huomioida helppo kosketuspintojen pyyhkiminen ja että ne kestävät desinfiointiaineita.

Etenkin työskentelypisteen läheisyydessä tarvitaan useita sähköpistokkeita asiakstuolia, työvälineitä ja valaistusta varten. Sähköjohdot olisi hyvä saada suojattua lialta ja estää niiden pyöriminen latioilla.

Kuva 10 ja 11: Jyväskylän Jalkaterapia, Jyväskylä
Kuva 12: Afrodite-asiakstuoli, Suomen Hoitolatukku Oy

WK19

3.4 Wanhan Kaupan tarina ja tulevaisuuden näkymät

Wanhan Kaupan tarina on vielä hahmottumassa mutta oikea suunta on jo olemassa. Talosta on tarkoitus profiloida ja brändätä kylän merkittävä kokoontumispaikka, Paikka, jonne ihmisten on helppo tulla palveltaviksi, viettää aikaa ja tavata toisiaan. Brändin rakentamisessa edetään rauhallisesti, voimavarojen ja taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa. Nimi ”Wanha Kauppa” toimii suunnittelussa työnimenä, jota ei ole vielä toistaiseksi tarkoitus levittää yleiseen käyttöön. Talolle on haussa mieleenpainuva ja helposti omaksuttava nimi, jonka alla talon yrittäjät voivat ylpeinä toimia.

3.5 Vapaana olevan liiketilan sisustussuunnittelu – työn tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytteeseen liittyvänä suunnittelutehtävänä toteutan Wanhassa Kaupassa tällä hetkellä vapaana olevan liiketilan sisustussuunnittelun. Suunnittelun peruslähtökohtia ovat tilan muunneltavuus, toimivuus ja muutostöiden toteutuksessa huomioitava ekologisuus sekä rakennustarvikkeiden kierrätys. Tila toimii tällä hetkellä aiemmista rakennusprojekteista ylijääneiden tarvikkeiden varastona ja tätä materiaalia on projektissa mahdollisuuksien mukaan tarkoitus hyödyntää. Suunnittelussa otetaan huomioon myös mahdollisten uusien tarvikkeiden ja työn saatavuus lähialueilta. Tällä tuetaan osaltaan alueen elinkeinoelämää ja vähennetään logistiikasta syntyvää ympäristöhaittaa sekä taloudellisia kustannuksia. Suunnittelutyön apuna etenkin työn alkuvaiheessa hyödynnetään palvelumuotoilun metodeja, joiden avulla tilasuunnittelun avuksi rakennetaan syvempi tietopohja ja luodaan ymmärrys tilan sekä ympäristön toiveista ja vaatimuksista. Palvelumuotoilun metodien avulla on tarkoitus kehittää toimiva ja käyttäjälähtöinen tilakokonaisuus tulevan asiakkaan eli yrittäjän käyttöön.

Wanha Kauppa

4. MUUNTUVA LIIKETILA

4.1 Liiketilän kokemus

Esineet, materiaalit ja rakenteet ovat ihmisen fyysistä ympäristöä. Sosiaalisen ympäristön muodostavat ihmiset ja yhteisöt. Näihin ympäristöihin liittyy kiinteästi myös symbolinen ympäristö, johon sisältyy esimerkiksi kulttuuriset symbolit sekä tavat.²⁹ Liiketilassa kohtaavat nämä kaikki ympäristöt ja muodostavat parhaassa tapauksessa asiakkaalle kohteen, jolla on voimakas tunne- ja merkitysisältö. Tilasta (space) tulee subjektiivisesti koettu paikka (place), kun siihen syntyy tunneside ja sen kautta omia merkityksiä. Kun asiakas kokee paikan omakseen, liittyy kokemukseen osallisuuden tai kotoisuuden tunne. Nämä tunteet ovat yleensä huomaamattomia tuttuuden ja omassa ympäristössä viihtyvyyden tunteita³⁰. Tutuus ja viihtyvyys edesauttavat asiakasta tulemaan, viihtymään ja palaamaan liiketilaan.

4.2 Vapaana oleva liiketila Wanhassa Kaupassa

Vapaana oleva liiketila on pinta-alaltaan noin 45 m² ja se sijoittuu kahden käytössä olevan liiketilän väliin. Sisäänkäynnistä katsoen tilasta vasemmalla sijaitsee turvehoitola-hieronta Amalia ja oikealla puolella kahvila-leipomo Pullaposki. Liiketilalla on vierekkäinen sisäänkäynti Pullaposken kanssa ja yhteinen eteistila, joka on tällä hetkellä jaettu kevyellä, vanerista tehdyllä väliseinällä.

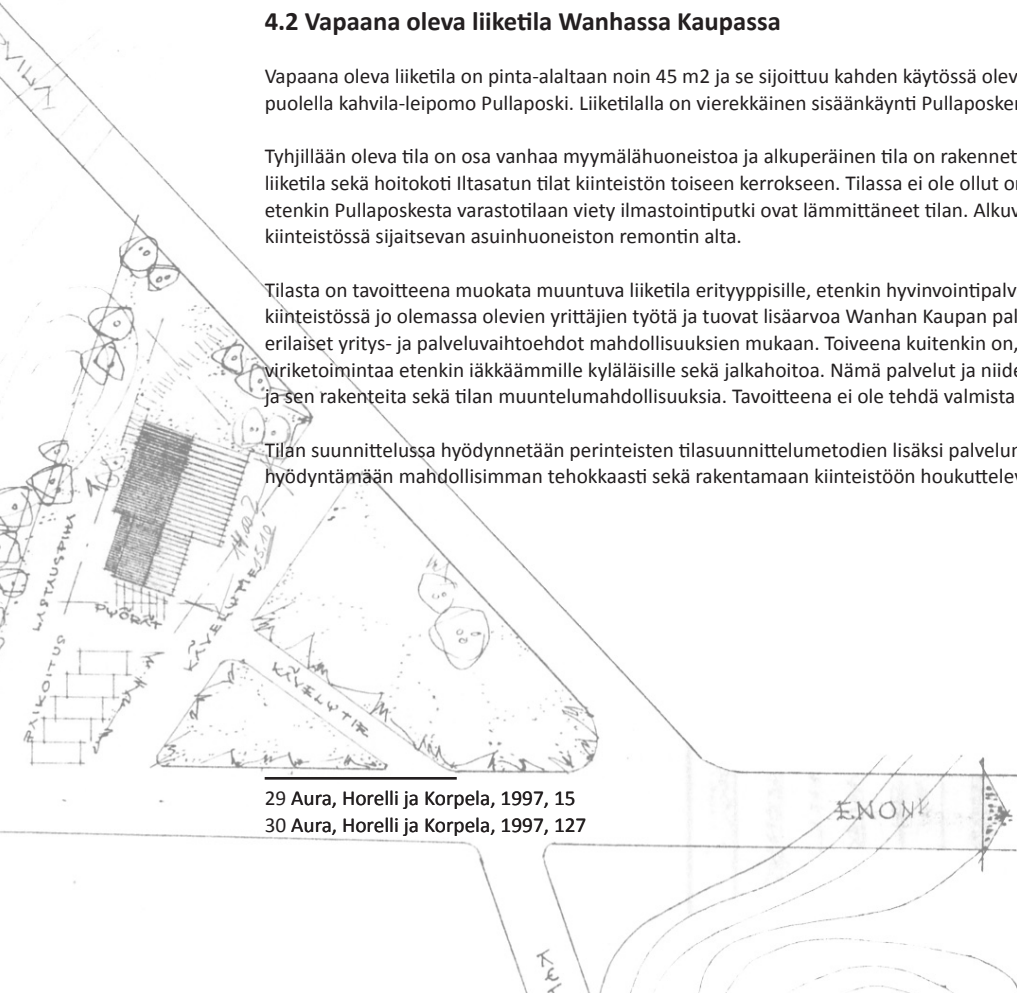
Tyhjillään oleva tila on osa vanhaa myymälähuoneistoa ja alkuperäinen tila on rakennettu 1970-luvulla. Tila jäi varastoksi vuoden 2004 muutostöiden aikana, jolloin rakennettiin viereinen Pullaposken liiketila sekä hoitokoti Iltasatun tilat kiinteistön toiseen kerrokseen. Tilassa ei ole ollut omaa lämmitystä, vaan se on toiminut puolilämpimänä varastotilana rakennustarvikkeille. Viereiset liiketilat ja etenkin Pullaposkesta varastotilaan viety ilmastointiputki ovat lämmittäneet tilan. Alkuvuodesta 2009 tilaan asennettiin oma lämmitysjärjestelmä vanhoista pattereista. Patterit siirrettiin varastotilaan kiinteistössä sijaitsevan asuinhuoneiston remontin alta.

Tilasta on tavoitteena muokata muuntuva liiketila erityyppisille, etenkin hyvinvointipalveluja tarjoaville yrityksille. Suunnittelun lähtökohtana on, että tulevan yrittäjän toimiala ja palvelut tukevat kiinteistössä jo olemassa olevien yrittäjien työtä ja tuovat lisäarvoa Wanhon Kaupan palvelukokonaisuuteen. Tilalle ei ole vielä tiedossa vuokralaista, joten suunnittelussa otetaan huomioon erilaiset yritys- ja palveluvaihtoehdot mahdollisuuksien mukaan. Toiveena kuitenkin on, että tilan vuokraava yrittäjä tulisi tarjoamaan tilassa muun muassa omaishoitajille väliaikaista hoitoapua, viriketoimintaa etenkin iäkkäämmille kyläläisille sekä jalkahoitoa. Nämä palvelut ja niiden vaatimat tilatarpeet otetaan huomioon tilasuunnittelun aikana. Tämä suunnitelma tulee käsittelemään tilaa ja sen rakenteita sekä tilan muuntelumahdollisuuksia. Tavoitteena ei ole tehdä valmiita yksityiskohtaista kalustus- ja pintamateriaalisuunnitelmaa, koska tilaan ei ole vielä tiedossa yrittäjää tai yrittäjiä.

Tilan suunnittelussa hyödynnetään perinteisten tilasuunnittelumetodien lisäksi palvelumuotoilun keinoja, joiden avulla tilan ja koko Wanhon Kaupan kiinteistön mahdollisuudet pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti sekä rakentamaan kiinteistöön houkutteleva palvelukokonaisuus, sekä yrittäjät että heidän asiakkaansa huomioiden.

29 Aura, Horelli ja Korpela, 1997, 15

30 Aura, Horelli ja Korpela, 1997, 127

4.3 Liiketilän tunnelmaa ja toimintoja muovaavat tekijät

Liiketila näyttölee palvelumuotoilun näkökulmasta katsoen yrityksen palveluprosessissa keskeistä roolia, koska se tarjoaa fyysiset puitteet asiakkaan palvelukokemukselle. Hyvällä suunnittelulla ja tilojen hallinnalla voidaan helpottaa asiakkaan ja palvelun tarjoajan välistä palvelupolkua.

Tila toimii myös palvelun kontaktipisteenä, jonka kautta palvelu koetaan, aistitaan ja nähdään. Tiloissa tapahtuu palvelun asiakkaalle näkyvä tuotanto ja ne voivat olla joko fyysisiä (kuten liikehuoneistot) tai virtuaalisia (kuten internet). Tilat viestivät tekemisen mahdollisuuksista ja ohjaavat ihmisten käyttäytymistä. Tiloissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota palvelun kontaktipisteisiin, jotka ovat ihmisen aistein havaittavissa, kuten äänet ja valaistus.¹

Palvelutoimitilat ovat tärkeässä asemassa yrityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Kauppateijillä Petra Salminen mukaan etenkin uuden palvelun lanseeraamisessa toimitilasuunnittelu saattaa olla jopa ratkaiseva menestyksen avaintekijä, koska se vaikuttaa keskeisesti palveluimagon syntymiseen.² Palvelutoimitilat koostuvat Salmisen laatiman tutkielman mukaan³ kolmesta eri pääluottuvuudesta, jotka yhdessä muodostavat palveluympäristön ilmapiirin. Näitä ovat toimitilan **fyysiset tekijät**, **emotionaaliset vaikutteet** sekä **toimintaa helpottavat tekijät**.

4.3.1 Liiketilän fyysiset tekijät

Fyysiset tekijät voidaan jakaa visuaalisiin eli näkyviin elementteihin, ääntä aiheuttaviin elementteihin, ilmanlaatuun ja puhtauteen vaikuttaviin elementteihin sekä kosketuspintoja kuvaaviin elementteihin.

Visuaalisia elementtejä ovat Salmisen mukaan etenkin värit, valaistus sekä näkymä toimitilaan. Näistä etenkin värit ja niiden yhdistelmät vaikuttavat toimitilojen ilmapiiriin ja muodostavat psykologisen ärsykkeen Valaistuksessa etenkin liian kirkkaat ja liian himmeät valot saattavat vaikuttaa negatiivisesti. Tärkeää on myös huomioida valaistuksessa valon ja varjon vaihtelu.

Äänielementeillä Salminen tarkoittaa musiikkia ja taustametalia, joiden vaikutukset asiakkaiden käyttäytymiseen näkyvät muun muassa toimitilassa vietetyn ajan pituutena sekä siinä, palaako asiakas palvelutilaan uudelleen.

Ilmanlaatuun vaikuttavia elementtejä ovat hajut ja tuoksut, lämpötila, ilmanraikkaus, ilmankosteus ja pölyisyys. Puhtaus on erittäin tärkeä osa palvelutilaa, koska se yhdistetään tiedostamattakin palvelun laatuun.

Kosketuspintoja kuvaavina elementteinä Salminen tarkoittaa etenkin toimitilojen kalustusta, jonka materiaalit, tekstiilit ja mukavuus vaikuttavat siihen, miten kosketuspinnat koetaan. Istuimet muodostavat pääosan kosketuspinoista.

Näille kaikille edellä mainituille tekijöille on yhteistä se, että ne vaikuttavat välittömästi tilasta välittyvään mukavuuden kokemiseen.

1 Koivisto, 2007, 66

2 Salminen, 2006, 3

3 ibid, 8-13

4.3.2 Liiketilän emotionaaliset vaikutteet

Emotionaaliset vaikutteet muodostuvat tunteisiin vaikuttavista tekijöistä, kuten esteettisyys, tilan modernisuus, tilankäytön ratkaisut, yksityisyys sekä tilan luoma turvallisuuden tunne.

Esteettisyys heijastuu Salmisen mukaan etenkin tilan arkkitehtuurista ja sisustussuunnittelusta sekä tyylistä ja sitä voidaan korostaa esimerkiksi kasvien, kuvien, taulujen, taide- ja koriste-esineiden avulla. Estetiikka myös muodostaa usein asiakkaan ensimmäisen käsityksen palvelun laadusta ja tämä tulee Salmisen mukaan ottaa huomioon etenkin vapaa-ajan palvelujen kohdalla, jolloin tilan ulkoisella viehätysvoimalla on asiakkaan ostopäätökseen iso merkitys.

Tilan modernisuudella on merkitystä, koska ajan kuluessa asiakkaiden käsitykset trendeistä ja tyyleistä muuttuvat ja tällöin myös toimitilojen on seurattava muutoksia ja uusiuduttava tarpeen mukaan.

Tilankäytön ratkaisuista muun muassa avaruus kuvaa tilan avoimuutta ja kokoa, kun taas tilankäytön suunnittelu määrittelee yksityisten palvelutapahtumien yksityisyyttä.

Tilan turvallisuus kuvaa yrityksen arvoja ja vaikuttaa etenkin palveluhenkilökunnan työskentelyoloihin sekä sitä kautta suoraan palveluprosessin laatuun. Asiakkaille turvallisuus merkitsee Salmisen mukaan pääasiassa selkeitä ohjeistuksia, viitteitä ja opasteita.

4.3.3 Liiketilän toimintaa helpottavat tekijät

Toimintaa helpottavat tekijät voivat koostua esimerkiksi arkkitehtuurisista ratkaisuista ja opasteista. Nämä ulkoisen palveluympäristön elementit ovat tärkeitä, koska ne muodostavat asiakkaan ensimmäiset mielikuvat palveluympäristöstä (rakennus, piha, julkisivu). Palvelutoimitilojen ulkoisia tekijöitä ovat Salmisen mukaan ulkoinen arkkitehtuuri ja suunnittelu, opasteet, parkkitilat sekä muun ympäristön luoma maisema. Ulkomainonta on myös olennainen osa ulkoista palvelutilasuunnittelua. Se kattaa kaiken ulkotilassa tapahtuvan markkinointiviestinnän, kuten valo-, julkisivu- ja ikkunamainonnan. Sisäinen toimitilasuunnittelu käsittää sisäisen arkkitehtuurin ja sisustusratkaisut sekä palvelutoimintaa helpottavat välineet. Kriittisiä tekijöitä ovat etenkin opasteet ja siisteys. Selkeät opasteet luovat mielikuvaa palvelun helppoudesta ja asiakkaan huomioimisesta. Tilan siisteys vaikuttaa ensivaikutelman syntyyn ja erityisesti tilan hygienialla on suuri merkitys asiakkaille.

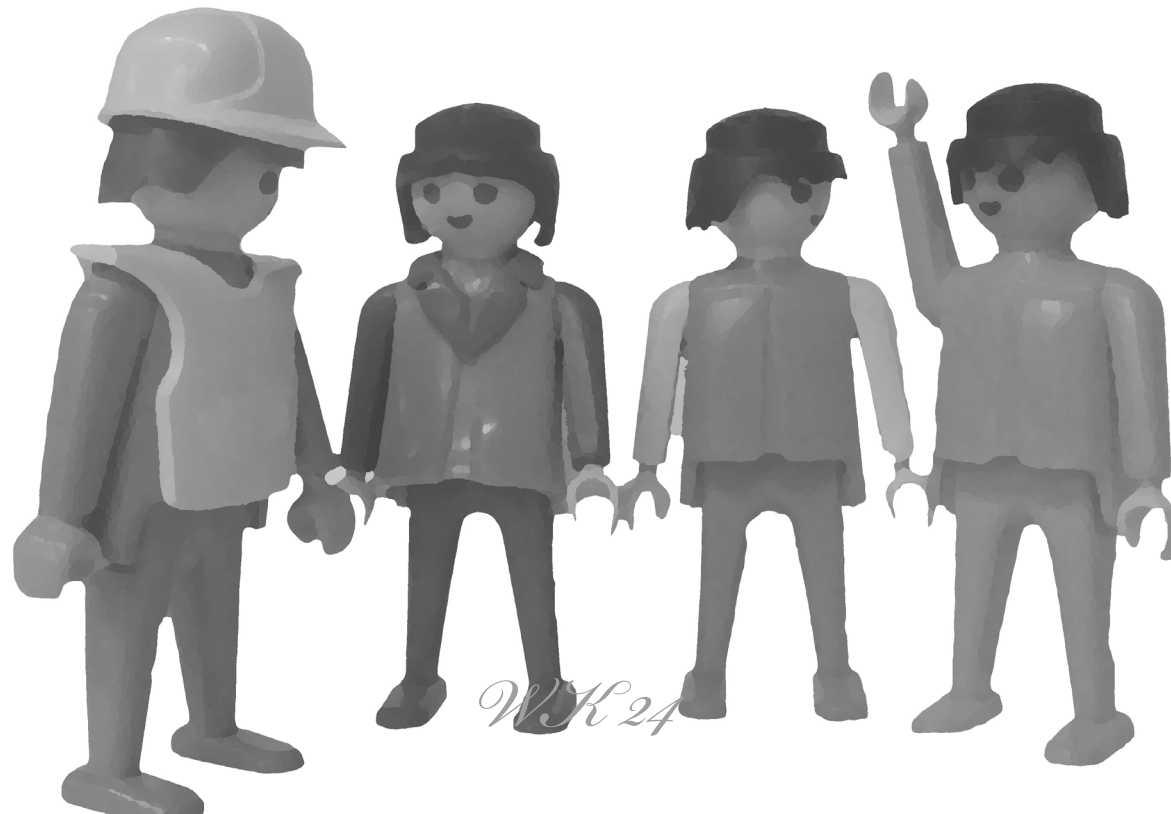

5. TILASUUNNITTELUPROSESSISSA HYÖDYNNETTÄVÄT PALVELUMUOTOILUN METODIT

5.1 Palvelumuotoilun prosessi palvelumuotoilutoimisto Engine Groupin mukaan

Koska palvelumuotoilun maailma on vielä jäsentymätön ja sen teoriaa ja metodeja ei ole vielä yhtenäistetty, jokainen alalla toimija on kehittänyt itselleen hyödyllisimmät menetelmät ja työskentelymallit. Tärkeiksi asioiksi eri kehittäjien malleissa ovat nousseet etenkin käyttäjälähtöisyys ja iteratiivisuus. Iteratiivisuudella tarkoitetaan sitä, että vaikka suunnitteluprosessi esitetään lineaarisena mallina, käydään prosessin aikana useita päällekkäisiä vaiheita ja prosessin aikaisempiin vaiheisiin voidaan aina palata. Käyttäjälähtöisyydellä tarkoitetaan taas puolestaan sitä, että asiakasymmärrys on tärkeä lähtökohta suunnittelulle ja ideoinnille. Asiakkaan tietoiset ja latentit toiveet sekä tarpeet on tunnettava, kuten myös palveluympäristö. Lisäksi palvelutarjoajan oma alue – liiketoiminta, markkina-alue ja teknologialähtökohdat on hahmotettava.³¹

Alan edelläkävijöitä on Engine Group, joka on tällä hetkellä yksi maailman johtavista palvelumuotoilun ja innovoinnin konsulttitoimistoista. Yritys on perustettu 2000 ja se sijaitsee Lontoossa, Iso-Britanniassa. Engine Group on kehittänyt käyttöönsä suuren määrän palvelumuotoilun ja innovoinnin metodeja. Heidän käyttämänsä muotoiluprosessi kulkee kolmen päävaiheen läpi: **havaitse** (engl. identify), **rakenna** (engl. build) ja **mittaa** (engl. measure).³²

³¹ Koivisto, 2007, 72
³² Enginegroup, 2009

5.1.1 Havainnointi

Engine Groupin muotoiluprosessissa päävaiheet jakautuvat vielä tarkempiin osa-alueisiin. Ensimmäinen vaihe, havainnointi, jakautuu kahteen osaan: orientoitumiseen (engl. orientate) ja selvitykseen (engl. discover). Orientoitumisessa tutustutaan projektin kohteena olevaan yritykseen, heidän käyttämäänsä liiketoimintamalliin ja markkinaan, jolla yritys toimii. Selvitys-osiossa Engine käyttää erilaisia tekniikoita ymmärtääkseen yrityksen palveluiden tarjoajia sekä niiden loppukäyttäjää. Näiden kahden vaiheen tarkoituksena on selvittää palvelumuotoilijoille, miltä onnistunut lopputulos tulee näyttämään sekä listata avainkysymykset ja haasteet, joita projektin kuluessa tullaan kohtaamaan.³³

5.1.2 Rakentaminen

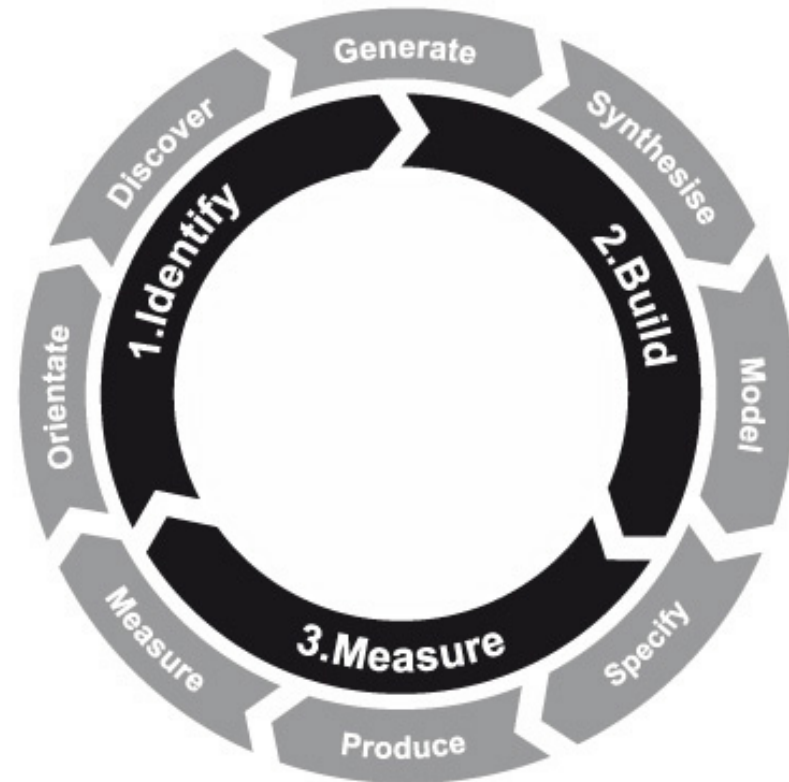
Toinen vaihe, rakentaminen (engl. build), alkaa systemaattisella, uutta luovalla vaiheella (engl. generate). Siinä käsitteellistetään ja visualisoidaan tulevia palveluja, usein muotoilutyöpajoissa yhdessä asiakasyrityksen ja heidän asiakkaidensa kanssa.

Seuraavana vaiheena on palvelumallin rakentaminen ja sen testaaminen (engl. synthesise & model). Tämä vaihe on Enginellä hyvin luova sekä visuaalinen ja siinä voidaan tuoda esiin uusia ehdotuksia ja strategioita, koska suunnittelijoina toimivat muotoilijat, eivät hallinnon konsultit.

Ideoita ja ehdotuksia jalostetaan ja arvioidaan useaan kertaan eri menetelmin, riippuen asiakkaasta ja sen palvelusektorista. Ideat jalostuvat ja niiden todellista käyttökykyä arvioidaan ja testataan mahdollisimman pitkälle. Palveluita yksilöidään usein hyvin yksityiskohtaisesti (engl. specify), jolloin työkaluina käytetään mm. skenaariokarttoja (engl. scenarios maps), malleja (engl. mock-ups) ja tarinatauluja (engl. story-boards).³⁴

5.1.3 Mittaaminen

Kolmantena päävaiheena suunnitteluprosessissa on mittaaminen (eläytyen) (engl. measure with empathy), jolla tarkoitetaan palvelun tehokkuuden ja hyötysuhteen, sekä sen haluttavuuden, käyttökelppoisuuden ja käytettävyyden mittaamista. Tämä on palvelumuotoilun prosessissa kriittinen ja tärkeä vaihe, jossa saadaan tarvittavaa palautetta, jolla tuetaan meneillään olevaa palvelun kehitystä. Tämä vaihe sitoo projektin alun sen loppuun. Eläytyen mittaaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi rakentamalla palvelusta kevyt prototyyppi (koetilanne), jonka avulla haluttuja määreitä mitataan ja arvioidaan.³⁵

Kuva 13: Muotoiluprosessin päävaiheet, 2009 (Enginegroup)

³³ Enginegroup, 2009

³⁴ ibid.

³⁵ ibid.

5.1.4 Palvelun kontaktipisteet - totuuden hetket

Työskentely kohti valmista palvelutuotetta käsittää sisäänsä **palvelun kontaktipisteiden** (engl. touchpoints) suunnittelua ja kehittämistä. Yrityksen tulevaisuus riippuu siitä hetkestä, kun asiakas ja henkilökunta ovat vastatusten. Tätä hetkeä kutsutaan **totuuden hetkeksi**³⁶ Palvelun tuottamista (engl. produce) ovat mm. palveluun liittyvien web-sivujen suunnittelu, fyysisen palveluympäristön suunnittelu ja palvelutuotteiden suunnittelu. Osa prosessia on myös yrityksen henkilökunnan koulutus ja valmennus palvelutapahtumaa varten. Henkilökunnan ja asiakkaan kohtaaminen palvelutilanteessa määrittää palvelun onnistumisen, kaikki on kiinni tästä hetkestä, totuuden hetkestä.

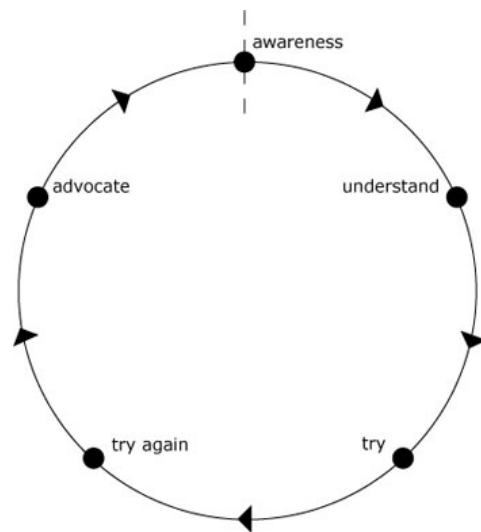
5.2 Toteutus

Engine Group käyttää työssään runsasta valikoimaa palvelumuotoilun metodeja. Kaikkia ei käytetä kerralla, vaan oikeat metodit valitaan projektin luonteen ja asiakkaan mukaan, usein räätälöityinä ratkaisuin. Olen poiminut Engine Groupin käyttämistä metodeista muutamia, jotka ovat mielestäni toimivat liikehuoneiston tilasuunnitteluun liittyvässä palvelumuotoiluprosessissa. Lähtökohdiana on tilanne, jossa tyhjiillään olevan tilan tulevaisuuden suunnittelu aloitetaan ja huoneiston mahdollisuuksia kartoitetaan.

5.2.1 Metodi 1: osallistuminen

Prosessin ensimmäisessä vaiheessa, havainnoinnissa, apuna voidaan käyttää seuraavaa metodia:

Osallistuminen (engl. path to participation) on metodi, jonka avulla voidaan visualisoida palvelu toiminnallisesta tai kuluttajan käyttäytymisen näkökulmasta. Tätä metodia käytetään projektin alkupäässä helpottamaan olemassa olevien palvelujen ymmärtämistä ja huomioimaan kaikki palvelutapahtuman kontaktipisteet.

Path to Participation = osallistuminen

awareness = tietoisuus
understand = ymmärrys
try = yritys, teko
try again = yritys uudelleen
advocate = aatteen eteenpäin ajaminen

Kuva 14: Path to Participation, 2009 (Enginegroup)

³⁶ Grönroos, 1998, 15

Liiketilän sisustussuunnitteluprosessissa metodia voidaan soveltaa tutkittaessa, mikä kiinteistön ja sen ympäristön nykytilanne on – millaiset yritykset tilassa voivat toimia ja mitä mahdollisuuksia kiinteistön ympäristö yrityksille tarjoaa.

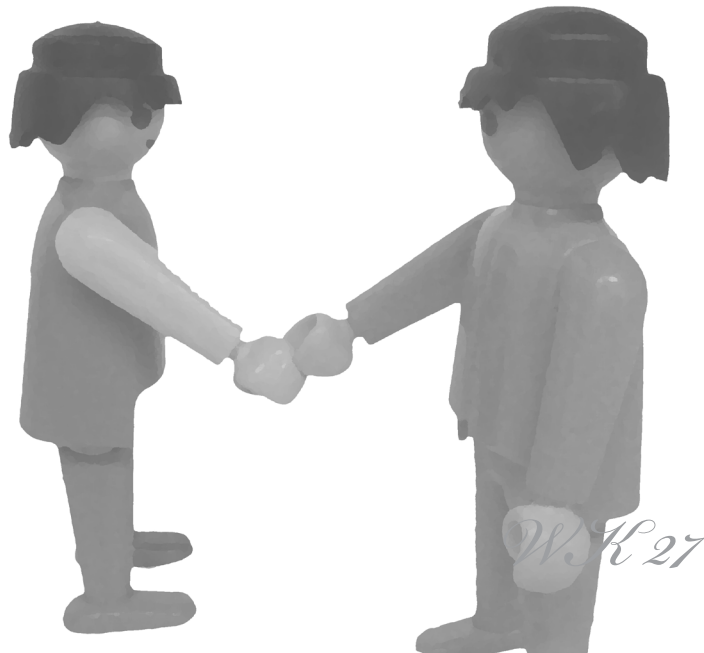
Wanhan Kaupan kiinteistön tapauksessa osallistumisen metodina on ollut etenkin ”Raksakirppis”-toiminta kesällä 2009, jonka aikana talon päivittäiset toiminnot, rakennuksen yleinen asema kylässä sekä talon yrittäjien asiakkaat tulivat tutuiksi. Havainnoinnin tuloksena selvisi, että talon asema kylässä on keskeinen ja se vetoaa paikallisten lisäksi myös ohikulkeviin turisteihin. Päivittäinen liikenne talon ympäristössä on vilkasta etenkin kesäaikaan. Lähiympäristön muut palvelut ja toiminnot – muun muassa kirkko, kirjasto, pankki, koulukeskus, kunnantalo, urheilukenttä, paloasema – tuovat myös osaltaan ympäristöön toimintaa ja liikettä, joka myös heijastuu Wanhan Kaupan kiinteistön yrittäjien elämään positiivisesti. Talolle on muodostunut selkeä asema kylän parhaana liikekeskuksena palveluyrittäjille ja tätä asemaa myös nyt tyhjillään olevan liiketilän tuleva yrittäjä voi hyödyntää toiminnassaan.

5.2.2 Metodi 2: rakentaminen (yrittäjien teemahaastattelut, keskustelu, parkki-yrittäjäyys)

Prosessin toisessa vaiheessa, rakentamisessa, projektia voidaan jatkaa muun muassa seuraavalla metodilla:

Jaettu skenaario-aivoriihi (engl. Distributed Scenario Brainstorm, DSB) on metodi, joka on suunniteltu palvelumuotoilun luovien mahdollisuuksien kehittämisen avuksi. Tämä metodi on hyödyllinen etenkin sellaisten palvelujen kehittämisessä, jotka ovat sidonnaisia paikkaan, esimerkkinä lomapaketit. DSB-istuntoon valitaan joukko osallistujia eri sektoreilta: palvelumuotoilijoita, loppukäyttäjiä sekä asiakkaita (yrittäjiä). Osallistujat käyttävät apunaan korttivalikoimaa, joissa kuvaillaan erilaisia persoonia ja palvelutuokioita. Näiden persoonien ja palvelutuokioiden sattumanvaraisista yhdistelmistä osallistujat innostetaan kehittämään suuria määriä uusia ideoita. Tyypillinen skenaarioajattelu-sessio pitää sisällään useita eri mini-skenaarioita liittyen persooniin ja palvelutuokioihin. Kun osallistujat ovat päätyneet noin 10–15 eri ideaan, he valitsevat uuden korttivalikoiman ja aloittavat uuden keskustelun. Tämä ylläpitää luovaa liikettä ajatuksen ja palvelun ympärillä. Metodien käytön lopputuloksena on suuri määrä ideoita palveluihin liittyen.

Liiketilän suunnittelussa metodin hyödyntäminen voidaan toteuttaa myös pienemmässä mittakaavassa ja ilman erityistä aivoriihi-tilaisuutta. Wanhan Kaupan liiketilän suunnitteluprosessissa tämä vaihe toteutui yrittäjien teemahaastatteluiden ja vapaiden keskustelujen avulla. Haastatteluissa ja keskusteluissa yrittäjät esittivät mitä erilaisimpia ideoita tilan tulevaisuudesta. Näitä olivat muun muassa kuntosali, iltakahvila, pizzeria, jalkahoitola ja ”parkki”-toiminta omaishoitajille. Näistä ideoista selvitystyön ja tarkemman suunnittelutyön alle päätyi yhdistetty jalkahoitola-omaishoitopalvelu.

5.2.3 Metodi 3: Palvelun prototyypin kehittäminen

Prosessin kolmannessa vaiheessa, mittaamisessa, kehitettyjen palvelujen eri määreitä voidaan selvittää seuraavan metodin avulla:

Palvelun prototyypin kehittäminen (engl. Service Prototyping), jossa palvelusta kehitetään ja valmistetaan kevyt prototyyppi. Prototyypin avulla voidaan selvittää palvelun tehokkuutta ja hyötysuhdetta sekä mitata sen haluttavuutta, käyttökelpoisuutta ja käytettävyyttä.

Tilasuunnitteluprosessissa prototyypinä toimii luonnos tilasuunnitelmasta, jossa tilankäyttöä on analysoitu ja tilassa tapahtuvat palvelun kontaktipisteet on määritelty. Luonnos voidaan laatia käsin paperille ja sen pohjalta voidaan tarpeen mukaan valmistaa myös hahmomalli esimerkiksi kapalevystä. Piirretyn luonnoksen ja hahmomallin avulla tilasuunnitelma on helposti hahmotettavissa ja edelleen muokattavissa.

6. SUUNNITTELUPROSESSI

6.1 Tila

Liiketilän suunnitteluprosessin toteuttava vaihe käynnistyi luonnostelulla. Tavoitteena oli sisällyttää tilaan seuraavia toimintoja:

- eteistila, joka toimii myös asiakkaiden odotustilana ja vastaanottona
- työskentelytila jalkahoitajalle
- tila omaishoitopöytähoitoon
- toimistotila
- WC-tila, mielellään invalidi-ominaisuksella
- sosiaalityö (vaatesäilytys ym.) henkilökunnalle
- takapöytähoito

Suunnittelulle asetti rajoituksia muun muassa vesipisteen ja viemäroinnin sijainti liiketilän takaosassa sekä ikkunat tilan etuosassa. WC-tilat oli sijoitettava tilan takaosaan, naapurihuoneiston tuulikaapin viereen jo valmiina olevan viemäroinnin takia. Sosiaalityötilojen luonteva paikka löytyy myös tilan takaosasta, jonne tulee myös liiketilän uusi takapöytähoito.

Ikkunoiden sijainti tilan etuosassa ohjasi tilan tärkeimmät käyttötarpeet, tässä suunnittelutapauksessa jalkahoitotilan, tilan etuosaan. Myös sisäänkäynti tilaan ohjasi eteistilan paikan määrittästä. Ikkunanpuoleinen tila muokkautui näin eteis- ja hoitotilalle, jättäen välitilan vapaaksi muille toiminnoille eli omaishoidolle sekä toimistotyöskentelylle.

Liiketilän on myös toimittava mahdollisimman esteettömänä. Tämä asettaa vaatimuksia muun muassa lattiamateriaaleille, kynnyksille, oviaukkojen leveyksille ja kulkuväylille.

Tilasuunnittelun rajaukset mielessäni luonnostelin tilasta erilaisia vaihtoehtoja. Koska tilan toiminnot oli jo etukäteen tiukasti rajattu ja paikat määriteltä, luonnostelulla hain ideoita lähinnä yksityiskohtien suhteen, esimerkiksi ovien ja kulkuaukkojen sijoittelu, sekä seinien korkeudet ja aukotukset.

Luonnostelun apuna toteutin tilasta hahmomallin, jonka valmistin kapalevystä. Hahmomallin avulla pystyin paremmin analysoimaan tilan mittasuhteita, kulkuväyliä ja toimivuutta.

Hahmomallin ja luonnosten avulla liiketilän rakenne hahmottui lopulliseen muotoonsa ja tarkempien suunnitelmien toteutus alkoi.

W.K. 29

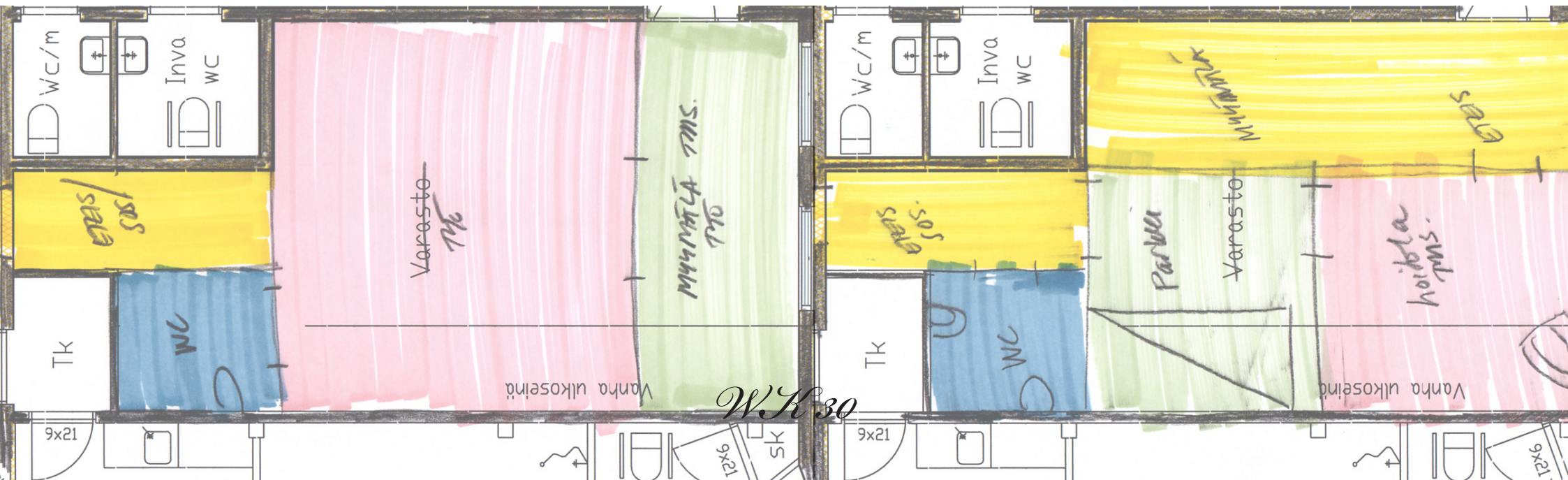
6.2 Valaistus

Yhdessä tilan luonnostelun kanssa mietin myös liiketilassa tarvittavaa sähköistystä ja valaistusta. Tällä hetkellä tilan yleisvalaistuksena toimivat katossa sijaitsevat vanhat loisteputkivalaisimet. Yleisvalona loisteputkivalaisimet ovat suorituskykyiset ja kustannustehokkaita. Vanhojen valaisimien vaihtaminen uusiin ja nykyaikaisiin vähentää myös osaltaan sähkönkulutusta ja ympäristökuormitusta. Koska liiketilaan ei ole vielä tiedossa vuokralaista, en tässä opinnäytetyössä käsittele eri yrittäjien vaatimia erikoisvalaistustarpeita. Sähkösuunnitelmassa otetaan kuitenkin huomioon tulevaisuuden tarpeet mahdollisimman kattavasti ja liiketila tullaan varustamaan muun muassa riittävällä määrällä sähköpistokkeita.

6.3 Materiaalit

Koska liiketilan täytyy olla muunneltavissa erityyppisten yrittäjien tarpeisiin, tulee myös materiaalivalinnoissa ottaa huomioon niiden kestävyys, ajattomuus ja esteettömyys. Lattiamateriaalien tulee olla helposti puhdistettavissa ja niiden on kestävä kovaa kulutusta. Seinämateriaalien on myös oltava puhdistettavissa ja tarvittaessa helposti uusittavissa (esimerkiksi erivärisiksi). Katon on oltava neutraali ja pinnaltaan mielellään likaa hylkivä, koska tila on melko korkea ja katto siten hankalasti puhdistettavissa. Myös tilan kiinto- ja vesikalusteissa tulee huomioida niiden kestävyys, ajattomuus ja puhdistettavuus.

Nämä tavoitteet ja rajaukset mielessäni valitsin liiketilan lattiamateriaaliksi suurikokoisen, keraamisen laatan. Seinät ovat maalattua kipsilevyä, kuten myös sisäkatto. Sileä, maalattu pinta on pölytön ja helposti puhdistettavissa sekä tarvittaessa uudelleenmaalattavissa tai kokonaan uusittavissa.

6.4 Tilaratkaisut ja niiden yksityiskohdat

Tilaratkaisujen yhtenä kantavana teemana toimi tilan muunneltavuus erilaisten yritysten, yrittäjien ja heidän asiakkaidensa tarpeiden mukaan. Muunneltavuuden otin huomioon jo rakenneratkaisuja tehdessäni. Liiketilän lattian, seinän ja katon rakenteet sekä pinnoitukset toteutetaan ensin, ennen väliseinärakenteiden pystytystä. Tällöin tilan väliseiniä pystytään tarpeen vaatiessa muuttamaan esimerkiksi lattiapintoja vaihtamatta. Liiketilän väliseinät toteutetaan perinteiseen tyyliin puu- ja levyrakenteisina mutta niiden kiinnitykseen ja tukemiseen täytyy rakennesuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota. Tarvittaessa voidaan käyttää esimerkiksi metallirakenteita tukemaan seinää niin, ettei kiinteää lattia- tai kattokiinnitystä tarvita.

SEINÄT

Tilaa erillisiksi huonetiloiksi jakamaan rakennetaan kiinteät, puurunkoiset väliseinät, joiden eristeenä käytetään eristevillaa ja pintamateriaalina kipsilevyä. Liiketila jakaantuu kolmeen huoneeseen (H1, H2, H3) ja varasto- ja sosiaalitalaan (H4) sekä yhdistettyyn kylpyhuone-WC-tilaan (H5).

OVET

Liiketilän muuten yksinkertaisessa ja pelkistetyssä, totuttujakin rakenneratkaisuja hyödyntävässä kokonaisuudessa merkittävimpiä yksittäisenä rakenteena toimivat lasiset liukuovet. Niiden lasipinnat ovat karkaistua ja laminoitua lasia, joka päästää valon kulkemaan lävitseen. Liukuovien liukumekanismien malli on Dorma Agile 150 (valmistaja Dorma Finland Oy). Järjestelmät asennetaan seinään. Tuotteen heloitus on minimaalinen ja eleetön. Ovien vetimet kiinnitetään lasiin ja mallina toimii esimerkiksi Häfele GmbH & Co KG:n valmistama suoralinjainen vedin ruostumattomasta teräksestä.

KATTO

Liiketilän sisäkatto on viisto ja se oikaistaan suoraksi alakattorakenteen avulla. Huonekorkeus liiketilassa tulee olemaan 2600mm. Kattopinnan materiaali on kipsilevy, joka tasoitetaan ja maalataan. Kattopinta levytetään yhtenäiseksi ennen väliseinien rakentamista, jolloin myöhemmät seinien siirrot ja muutostyöt tilassa, esimerkiksi vuokralaisen vaihtuessa, ovat mahdollisia. Alakaton avulla myös ilmastoinnin- ja sähköistyksen viennit voidaan hoitaa huomaamattomasti. Alaslaskettuun kattoon saadaan myös upotettua tilan yleisvalaistus, jolloin yksi tilasuunnittelun lähtökohdista, pintojen helppo puhdistettavuus, toteutuu.

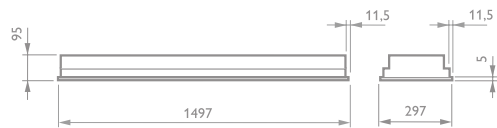
LATTIA

Koska lattian tulee kestää kulutusta ja myös mahdollisia muuttuvia väliseinäratkaisuja pinnan kärsimättä, lattian materiaaliksi valikoitui kestävä kivilaatta. Laatan koko, 300x600mm, tekee lattiapinnasta yhtenäisen oloisen ja vähentää likaa keräävien saumojen tarvetta. Lattia myös toteutetaan mahdollisimman pienin saumanleveyksin. Valitun laatan väri on hieman eläväpintainen tummanharmaa ja pintastruktuuri hillitty, se on luistamaton mutta helposti puhdistettava. Laatoitus tehdään koko liiketilaan yhtenäisenä, lukuun ottamatta pesu- ja wc-tilaa.

Kylpyhuone-WCn lattia laatoitetaan vastaavan värisellä ja pintastrukturoidulla, mutta pienemmällä laatala ja sen korkeusero liiketilän lattiaan tasoitetaan oviaukon kohdalle asennettavalla, ruostumattomasta teräksestä valmistetulla luiskalla.

SmartForm			
Tyyppi	TBS461 (vakio malli) TBS471 (Dynaaminen valaistus CVC)	Lisävaruste	Turvavaistus: 1 tunti (EL1), 3 tuntia (EL3) Valaistusohjaus: TBS461: ActiLume-ohjain (ACL) TBS471: Väri variaatio-ohjain (CVC)
Kattomoduli	Moduulin koko: 600 mm Näkyvät T-katot, kiinteät alakatot ja kipsilevyalakatot		Sulake (FU) sisältyy toimitukseen Turvavaijeri (SC) Erillinen kytkin (SW), vain TBS461
Valonlähde	Loistelamppu: Neliö TBS461: 4 x MASTER TLS / G5 / 14, 24 W Neliö TBS471: 6 x MASTER TLS / G5 / 14, 24 W Suorakaide TBS461: 2 x MASTER TLS / G5 / 28, 35, 49, 54, 80 W Suorakaide TBS471: 3 x MASTER TLS / G5 / 28, 35, 49, 54, 80 W	Materiaali	Runko: sinkitty teräs, lakatut kehykset, valkoinen RAL9016. Valinnaisesti valkoinen RAL9010 tai hopeanharmaa RAL9006. Optinen kupu: AC-MLO: PMMA, PC-MLO: polykarbonaatti
Lamppu sisältyy toimitukseen	Ei Kyllä (valon väri 451 ActiViva Natural, 452 / ActiViva Active, 827, 830 tai 840)	Asennus	Näkyvät sisäkatot: upotus, kiinnikkeitä ei tarvita Alakatot: kiinnike ZBS460 SMB (4 kpl), ulottuvuus 25 - 45 mm tai 65 mm Kipsikatot: kiinnike ZBS471 SMB-PLC (4 kpl), ulottuvuus on 10 - 20 mm
Liitäntälaitte	Elektroninen, 220-240 V/50-60 Hz: TBS461: Lämminsytytteinen (HFP) TBS461/471: Ohjattava, DALI (HFD) TBS461: Ohjattava (HFR) TBS461: Ohjattava, Touch&Dim (HFR-T)	Lisätarvikkeet	Ripustuskiinnikesarjat
MLO-optiikka	PMMA tai PC Hajotin, MLO-vakio malleissa on hajotin (DF)	Huomautukset	Suojakalvo suojaa optiikkaa asennuksen aikana
Liitäntä (rungon ulkopuolella)	Jousipainike liitäntä (PI) tai vetovapautus (PIP) Wieland-liitin 18, 3- tai 4-napainen (W tai W4) Liitosjohto, pituus 200 cm (CCE), vain malliin TBS461	Käyttökohteita	Toimistot, koulut, terveydenhuollon tilat, virkistystilat, asiakaspalvelutilat, teollisuustilat
			

Katso tarvittaessa valaistuksenohjausjärjestelmien yksityiskohtaiset kuvaukset luvusta 11 ja optiikojen sekä optisten kupujen kuvaukset, lamppu tiedot, valonjakokäyrät yms. luvun 12 vastaavista kappaleista.

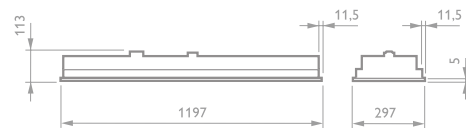
TBS461/471 2, 3 x 35/49/80 W PI/PI5

TBS461/471 2, 3 x 28/54 W PI/PI5

TBS461/471 14/24 W PI/PI5

TBS461/471 2, 3 x 28/54 W W/W4/WA/WA4/EN/EN4

TBS461/471 35/49/80 W W/W4/WA/WA4/EN/EN4

Kuva 15: Kollaasi valaisinkuvista, kuvat Philips Valaistus

HUONEET

Liiketila jakaantuu viiteen (5) eri huonetilaan. Ensimmäinen huoneista tultaessa sisään on H1 Odotustila, joka nimensä mukaisesti toimii asiakkaiden vastaanotto- ja odotustilana. Seuraava huoneista on H2 Hoitolatila, joka toimii varsinaisena jalkahoitajan työskentelytilana. Kolmas ja suurin huoneista on H3 Toimisto- ja lepotila, joka on yhdistetty henkilökunnan toimistotila työpisteineen sekä omaishoidon hoitotila sänkyineen. Huone H4 Varasto- ja sosiaalitila toimii henkilökunnan tavaroiden ja liiketilassa tarvittavien tarvikkeiden varastona. Tästä tilasta on myös käynti ulos, takapihalle eli tila toimii tarvittaessa pakoreittinä ulos. H4 Varasto- ja sosiaalitalasta on käynti tilaan numero viisi, joka on H5 KPH & WC, yhdistetty kylpyhuone- ja WC.

Liiketilaan käynti asiakkaille tapahtuu vanhan, olemassa olevan ulko-oven ja tuulikaapin kautta katutasosta. Liiketilassa liikkuminen on vaivatonta ja esteetöntä myös liikuntarajoitteisille leveiden sisäovien aukkojen (1000mm) ja tasaisen lattian myötä.

VALAISTUS

Tilan yleisvalaistus toteutetaan kattoon upotetuin loisteputkivalaisimin. Valittu valaisinmallin (Philips SmartForm TBS471) kuuluu Philipsin Dynamic Lighting – valaistuskonseptiin ja siinä on väri variaatio-ohjain (CVC). Sarjan malleissa voidaan käyttää kaikkia TL5-tuotesarjan lamppuja. Neliönmuotoisissa valaisimissa (H1 Odotustila ja H2 Hoitolatila) on 6 lamppua, joiden teho on 14 tai 24 W. Suorakulmaisissa valaisimissa (H3 Toimisto- ja lepotila sekä H4 Varasto- ja sosiaalitila) on 3 lamppua, joiden teho on 28 tai 54 W ja 35, 49 tai 80 W. Matalan kehyksen (5 mm) ansiosta alaisin mukautuu tasaisesti katon muotoon.

Neliönmuotoisiin valaisimiin valitsin Philipsin Master TL5 HE 14W/840 lamput. Tilojen H1 ja H2 valaistusvoimakkuus tulee näin ollen olemaan 2200 lx ja värin lämpötila 4000 K (neutraali), jolloin valaistusvaikutelma tilassa on neutraali/miellyttävä. Sähkösuunnittelun yhteydessä huomioidaan myös tilojen valaistuksen hallinta niin, että loisteputkivalaisimet on mahdollista kytkeä päälle ja pois erikseen.

Suorakulmisiin valaisimiin valitsin Philipsin Master TL5 HE 28W/840 lamput. Tilan H3 valaistusvoimakkuus tulee näin ollen olemaan 1170lx ja tilan H4 1700lx sekä värin lämpötila 4000 K (neutraali). Tämä takaa sen, että tilojen valaistusvaikutelma on neutraali/miellyttävä. Myös näiden tilojen sähkösuunnittelussa huomioidaan valaistuksen hallinta.

Tilan H5 KPH & WC valaisimeksi valitsin Massiven valmistaman kattoplafondin ”Belinda”, joka on metallirunkoinen ja muovikupuinen, kosteisiin tiloihin soveltuva valaisin. Valonlähteenä toimii G10q ympyräloisteputki, joka vastaa valoteholtaan noin 150W hehkulamppua. Lisäksi tilaan tulee luonnonvaloa lasitiili-ikkunan kautta.

Liiketilan ikkunat avautuvat talon etupihalle, jolla liikkuu paljon ihmisiä ja ajoneuvoja päivän mittaan. Näkösuojaksi hoitolahuoneeseen ikkunaan kiinnitetään hiekkapuhallusta jäljittelevä ikkunakalvo ikkunalasien alalaitaan (korkeus 800mm). Muuten ikkunat jäävät avoimiksi ja verhottomiksi. Tilan tuleva vuokralainen voi halutessaan lisätä verhoja näkösuojaksi sekä yrityksen mainostamiseen vaadittavat ikkunateippaukset.

Liiketilan sähköistyksen suunnittelee tarkemmin sähkösuunnittelija mutta lähtökohtana on, että kaikki sähkövedot tehdään niin, että johdotukset jäävät piiloon alakaton yläpuolelle. Alakatto varustetaan riittävin huoltoluukuin. Katon kautta sähköistys vedetään erillisiin tiloihin seiniä pitkin pintavetoina. Pintavedoilla taataan se, että mahdolliset viat johdotuksissa ja saadaan korjatuksi mahdollisimman nopeasti ja pienin kustannuksin.

Myös tilan (H5 KPH & WC) lvi-ratkaisut toteutetaan pääasiassa pintavetojen avulla. Talossa on sen historian aikana tapahtunut useita vesivahinkoja, joiden välttämiseksi pintavedot ovat perusteltavissa. Mahdolliset vuotokohdat huomataan heti ja suuremmilta vahingoilta on mahdollista välttyä.

WK 34

Kuva 16: Kollaasi irtokalustekuvista, kuvat valmistajilta

KIINTOKALUSTEET

Liiketilään asennetaan kiintokalusteet tiloihin H4 Varasto- ja sosiaalitila ja H5 KPH & WC. Muiden tilojen kalustuksesta vastaa tuleva vuokralainen. Tähän opinnäytetyöhön olen kuitenkin liittänyt myös irtokalustesuunnitelman ehdotukseksi tilan tulevalle vuokralaiselle. Irtokalustus on suunniteltu jalkahoitajan- ja omaishoidon parkkitoiminnan ehdoilla, haastatteluissa esiin tulleet vaatimukset huomioiden. Irtokalustesuunnitelma toimii myös markkinointikeinona vuokralaisen etsimisessä.

Tilan H4 kiintokalusteen muodostaa kiinteä säilytyskaappi liukuovilla, jonka runko on valkoista melamiinia ja liukuovet valkoista opaalilasiasia.

Tilan H5 kiintokalustus muodostuu seinäkiinnitteisistä kalusteista, joihin lukeutuvat tasoallas ja allaskaappi, korkea säilytyskaappi sekä peili. Lisäksi tilassa on normaali wc- ja suihkuvarustus: wc-istuin, pesuallashana & käsisuihku, suihkusekoittaja- ja hana tarvikkeineen.

IRTOKALUSTUS

Liiketilän irtokalustus on suunniteltu jalkaterapeutin ja omaishoidon parkkihoidon tarpeisiin. Seuraavassa käyn läpi kunkin tilan irtokalustuksen perusteluineen:

H1

Odotustilan irtokalustus muodostuu kolmesta kaluste-elementistä: istuimista, naulakosta ja lehtitelineestä. Istuimina tilassa on kaksi ”Metro”-lepotuolia (Isku Interior Oy) kromatulla laippajalalla ja ruskealla nahkaverhoilulla varustettuina. Naulakko on Monenan ”Unzo”, joka on MDF-levystä ja teräksestä valmistettu, seinään kiinnitettävä vaateline. Lehtitelineenä on Isku Interiorin ”Zig” seinäkiinnityksellä, heti tuolien välittömässä läheisyydessä.

H2

Jalkaterapeutin tärkeimpiä kalusteita on säädettävä asiakstuoli. Suomen Hoitolatukku Oy:n kotimaisen Afrodite -asiakstuolin. Tuoli on helppokäyttöinen monitoimituoli kasvo-, vartalo- ja jalkahoitoihin. Tuoli on sähköisesti säädettävä (1, 2 tai 3 moottoria) ja sen pintamateriaali on helposti puhdistettavissa ja desinfioitavissa. Tuoli sijoitetaan ikkunanurkkaan, jolloin jalkaterapeutin selkä on työskennellessä kohti ovea ja mahdollistaa nopean poistumisen tilasta, jos asiakas esimerkiksi mielenterveysongelmien takia käyttäytyy uhkaavasti.

Jalkaterapeutin työtuoliksi valitsin ergonomisen Salli Swing – satulatuolin. Tuoli on pieni, helposti liikuteltava ja sen korkeutta, istuimen leveyttä ja kallistusta voidaan helposti säätää. Istuimen verhoilu on valkoista keinoahkaa, joka on desinfioitavissa. Satulatuolissa jalkaterapeutin työskentelyasento pysyy ergonomisena, kun asiakastuolin korkeus on säädetty riittävän korkealle.

Myös hoitolahuoneessa on naulakko, sekä asiakkaan että terapeutin tarpeisiin ja sen malli on sama kuin odotustilassa. Lisäksi hoitolahuoneesta löytyy kaksi säilytyskalustetta, Isku Interiorin valmistamat ”Tendo” – liukuovikaapit pyörillä. Kaappien liukuovet on valmistettu opaalilasista.

H3

Yhdistetty toimisto- ja lepotila on jaettu kalustuksen avulla kahteen osaan: sisäänkäyntiä lähimpänä on toimisto ja lepotila on rauhoitettu sermin avulla tilan perimmäiseen nurkkaan. Toimistonurkkauksen kalustuksena on Isku Interiorin valmistama kokonaisuus, johon kuuluvat ”Tendo” – liukuovikaappi pyörillä, sähköisesti korkeussäädettävä ”Matrix EL” – pöytä, ”Metro” – lepotuolit pyörillä ja ristikkojalalla työtuoliksi ja laippajalalla asiakastuoleiksi. Leponurkan kalustuksen sydämen muodostaa Isku Interiorin ”Seniori” sänky nostopohjalla varustettuna sekä Martela Oyj:n valmistama ”Scheletro” – seinäke näkösuojana toimistotilaan päin.

H4

Varasto- ja sosiaalitilan kalustus on pääasiassa kiinteä – ainoa irtokaluste on Monenan valmista ”Unzo” – seinänaulakko takaoven läheisyydessä henkilöstön ulkovaatteita varten. Liiketilän rakentamisen materiaalihankinnat, urakointi sekä suunnittelun- ja toteutuksen alihankintatyöt hankitaan mahdollisuuksien mukaan lähiseudulta. Tällä tuetaan laajemmin alueen ja syrjäseutujen yrittäjyyttä. Esimerkiksi puutavara tähän kohteeseen saadaan noin 5 km etäisyydellä sijaitsevalta pieneltä puutavaraliikkeeltä, jolla on myös omaa tuotantoa. Laatat ja muut pintamateriaalit (maalit, saumausaineet, silikonit ym.) kohteeseen hankitaan Savonlinnan seudulla toimivien yrittäjien omistamasta, Värisilmä-ketjuun kuuluvasta liikkeestä. Paikkakunnalla ja sen lähiympäristössä toimii useita pienyrittäjiä (muun muassa sähkö- ja lvi-yrittäjiä), joiden puoleen voidaan kääntyä töiden toteutusta suunnitellessa.

WK 36

näkymä huoneesta H1 Odotustila.

7. LIIKETILA – TILASUUNNITELMA

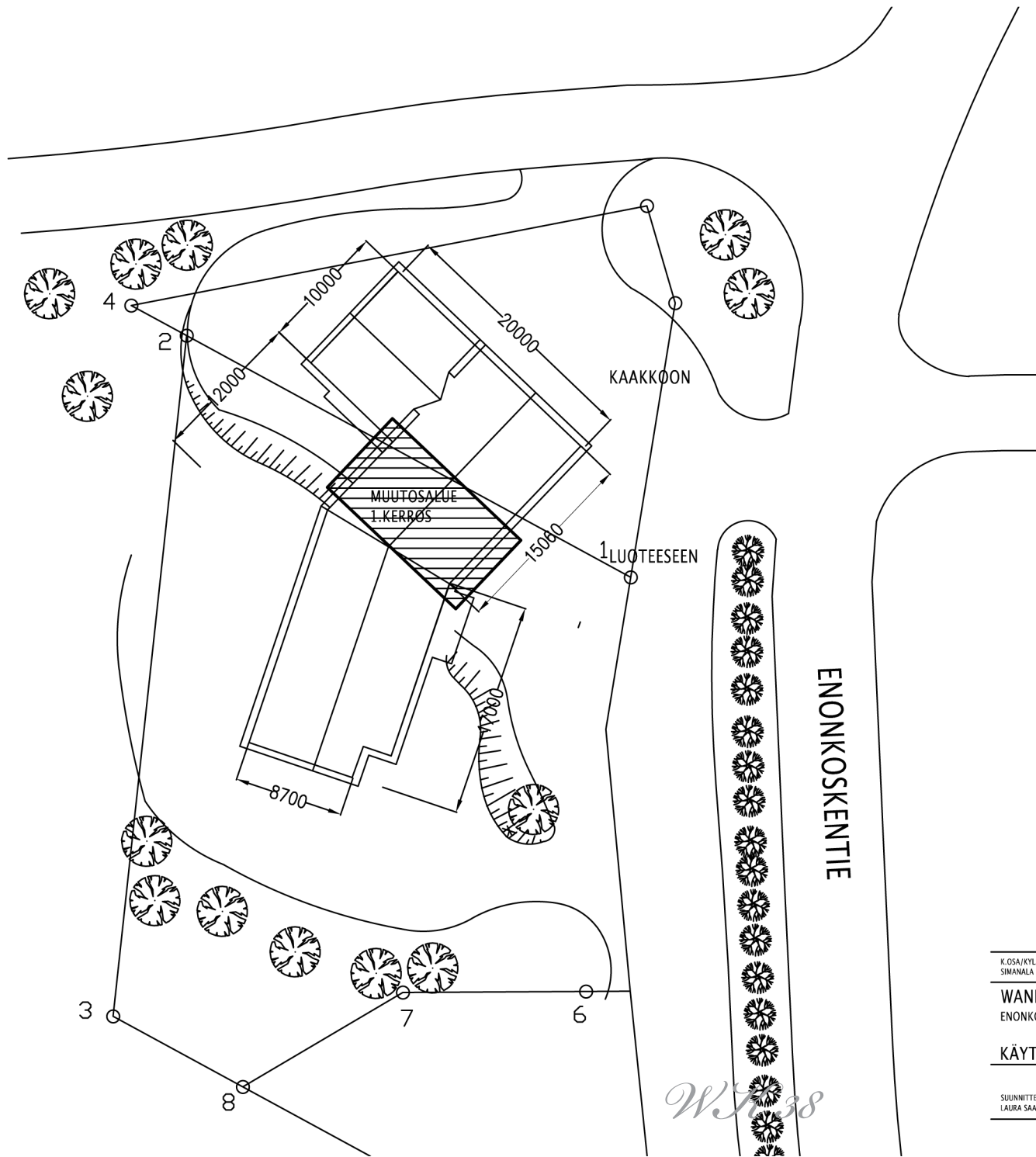
Liiketilasta on laadittu seuraavan piirustusluettelon mukaiset piirustukset rakennuslupamenettelyä varten:

ARK-001 Asemapiirustus
ARK-002 Pohjapiirustus
ARK-003 Julkisivut ja leikkaus

SIS-001 Pohjapiirustus 1:50
SIS-001a Leikkaus A-A 1:50
SIS-001b Leikkaus B-B 1:50
SIS-001c Leikkaus C-C 1:50
SIS-001d Leikkaus D-D 1:50
SIS-001e Liukuoven mitoitus 1:1
SIS-002 Kalustepohjapiirustus 1:50
SIS-003 Lattiapinnoitekaavio 1:50
SIS-004 Kattokaavio 1:50
SIS-005 Pohjapiirustus, KPH & WC 1:20
SIS-005a Projektit A ja B, KPH & WC 1:20
SIS-005b Projektit C ja D, KPH & WC 1:20
SIS-006 Pohjapiirustus, koodit (liite huoneselostukseen ja varusteluetteloon) 1:50

Lisäksi liiketilasta on laadittu huoneselostus, huonekortit sekä varuste- ja kiintokalusteluettelo rakenne-, sähkö- ja lvi-suunnittelun sekä tarjouskyselykierroksen tarpeisiin.

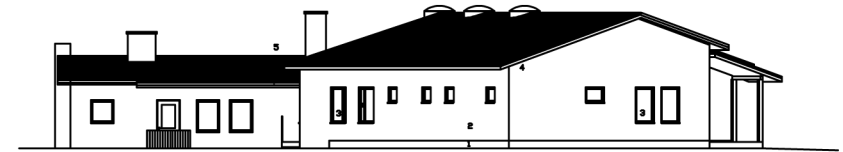
Näiden suunnitelmien tueksi tilasta on laadittu myös 3-ulotteisia mallinnuskuvia, joita voidaan käyttää apuna myös liiketilan markkinoinnissa mahdollisille tilasta kiinnostuneille yrittäjille ja yhteisöille.

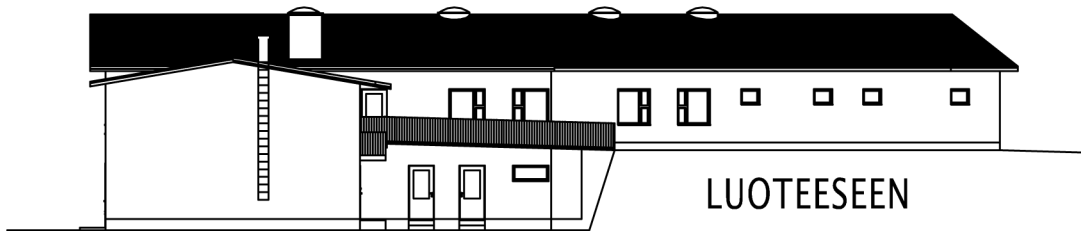
K. OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN:O 17:45 JA 17:129		
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		ARK-001	EI MITTAKAAVASSA
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		ASEMAPIIRUSTUS	
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT. TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS	PÄIVÄYS 25.10.2010

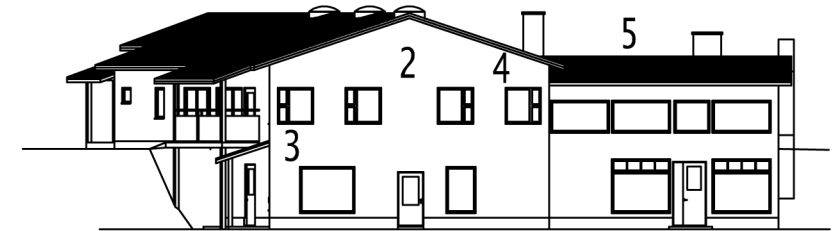
KAAKKOON

LOUNAASEEN

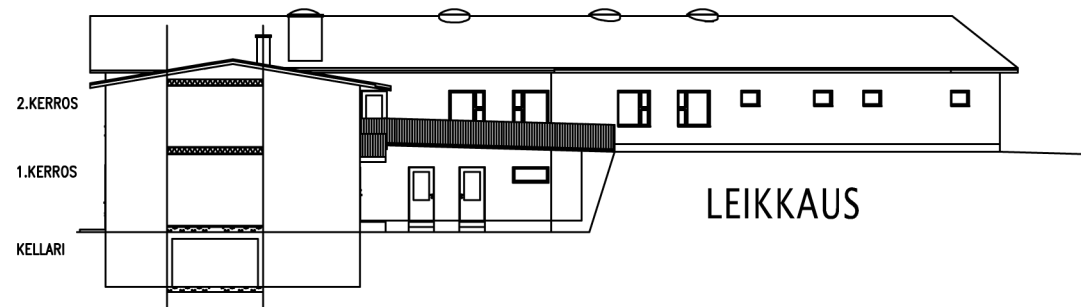

LUOTEeseen

1

KOILLISEEN

LEIKKAUS

2.KERROS

1.KERROS

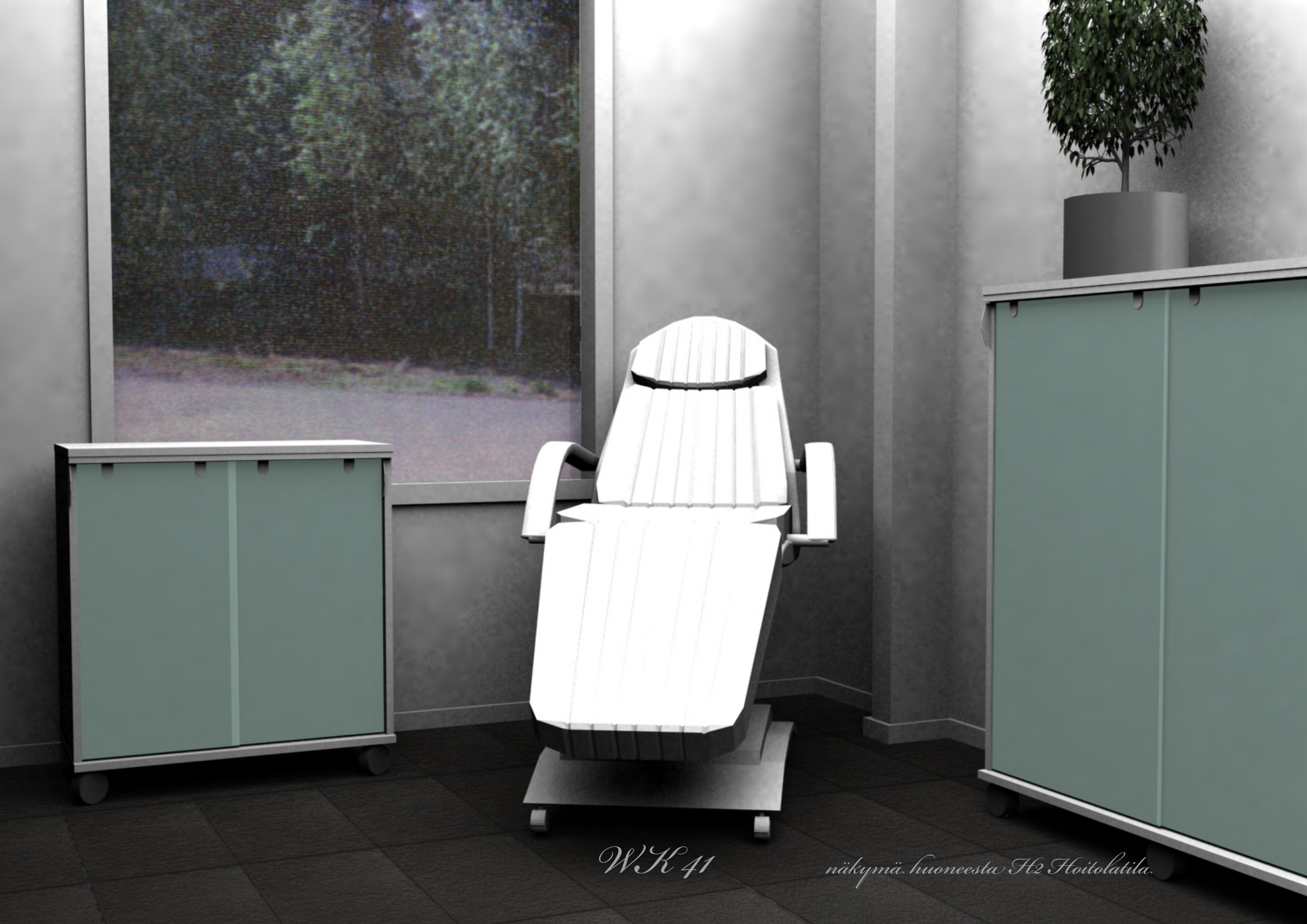
KELLARI

JULKISIVUMATERIAALIT

- 1) KEVYTSORAHARKKO, HARMAA
- 2) RAPPAAUS, VAALEAN KELTAINEN
- 3) IKKUNA, PUITTEET MAALATTU VALKOINEN
- 4) OTSALAUDAT MAALATTU VALKOINEN
- 5) BETONITIILI, TIILENPUNAINEN

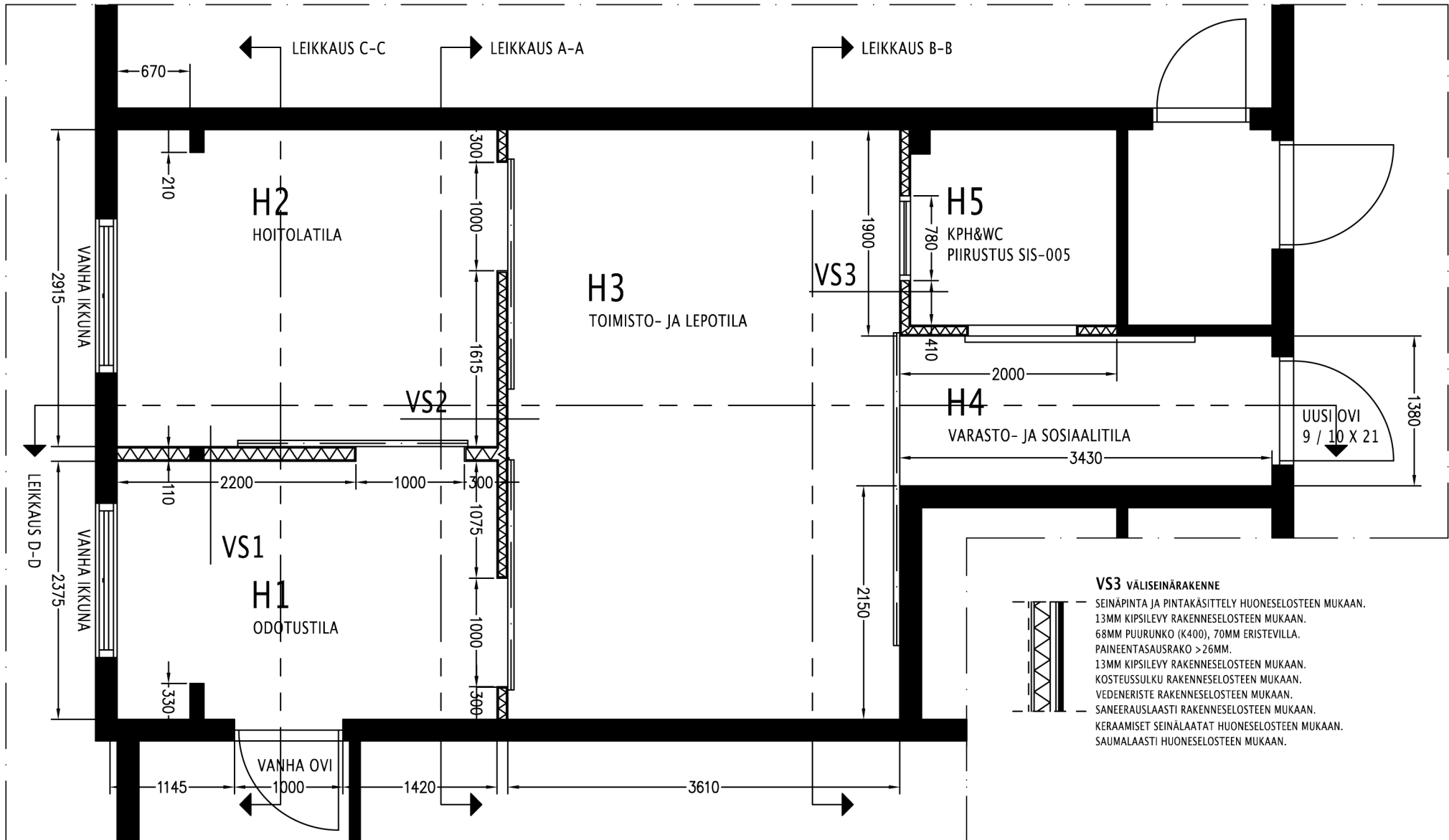
K. OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN:O 17:45 JA 17:129		
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		ARK-003	EI MITTAKAAVASSA
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		JULKISIVUT JA LEIKKAUS	
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS	PÄIVÄYS 25.10.2010

W&K 40

WK 41

näkymä huoneesta H2 Hoitolatila.

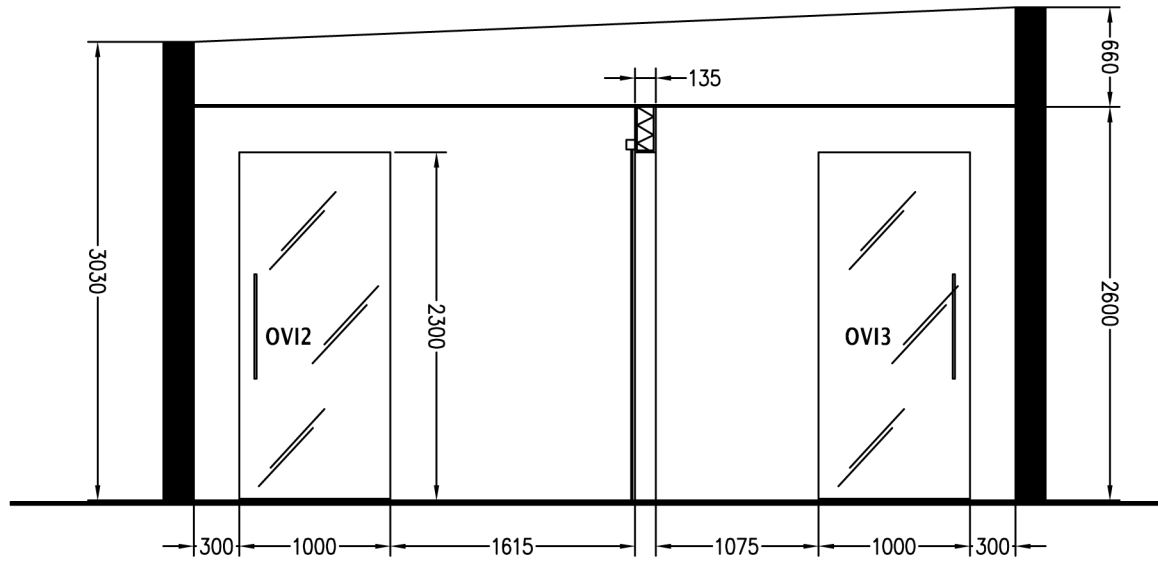
VS3 VÄLISEINÄRAKENNE
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 68MM PUURUNKO (K400), 70MM ERISTEVILLA.
 PAINENTASAUSRAKO >26MM.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 KOSTEUSSULKU RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 VEDENERISTE RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 SANEERAUSLAASTI RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 KERAAMISET SEINÄLAATAT HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 SAUMALAASTI HUONESELOSTEEN MUKAAN.

VS1 VÄLISEINÄRAKENNE
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN (TARVITTAESSA X2).
 68MM PUURUNKO (K600), 70MM ERISTEVILLA
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN (TARVITTAESSA X2).
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.

VS2 VÄLISEINÄRAKENNE
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 68MM PUURUNKO (K600), 70MM ERISTEVILLA
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.

W&K 42

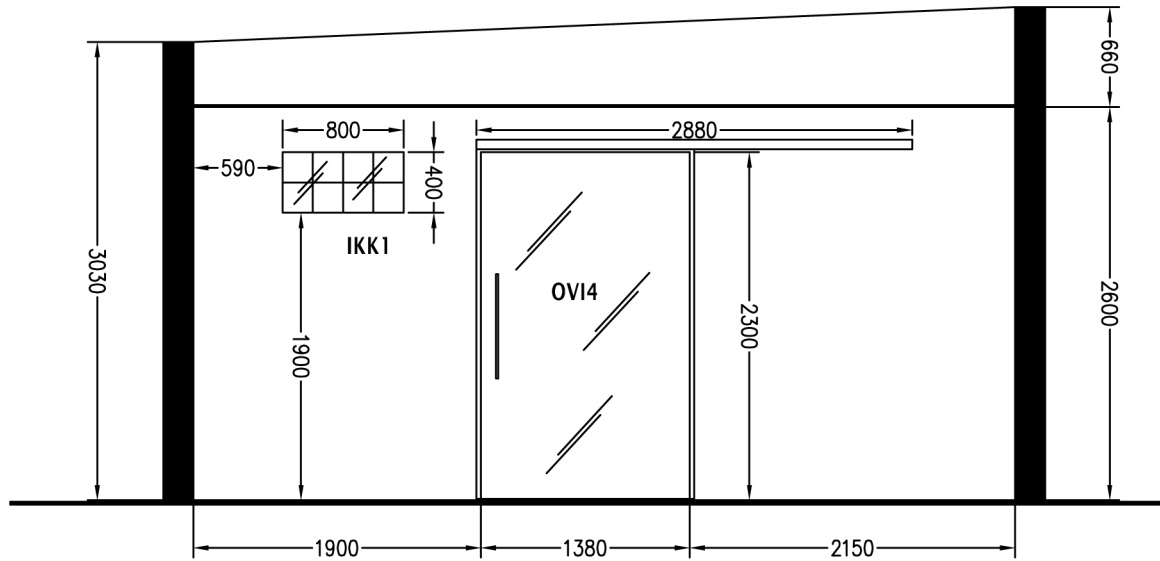
K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129		
WANHA KAUPPA, LIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001 POHJAPIIRUSTUS	1:50
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS			
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS	PÄIVÄYS 25.10.2010

OVI2 JA OVI3 LIUKUOVI
 MALLI: DORMA AGILE 150
 MITAT JA MATERIAALIT VARUSTELUETTELON MUKAAN.

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001a LEIKKAUS A-A 1:50
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

W&K 43

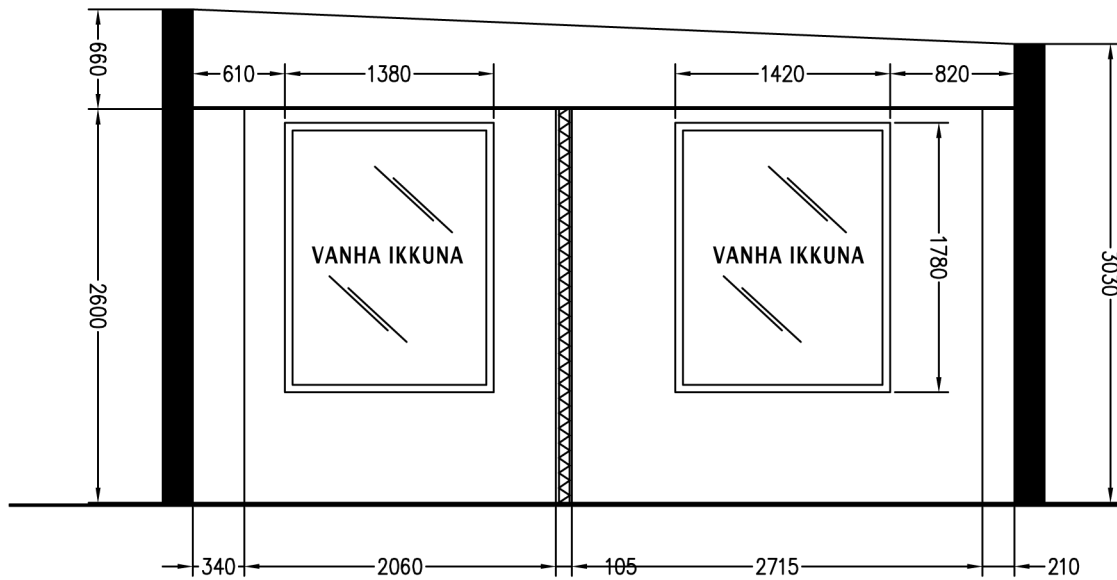

IKK1 IKKUNA
LASITIILI-IKKUNA HUONESELOSTEEN MUKAAN.

OVI4 LIUKUOVI
MALLI: DORMA AGILE 150
MITAT JA MATERIAALIT VARUSTELUETTELON MUKAAN.

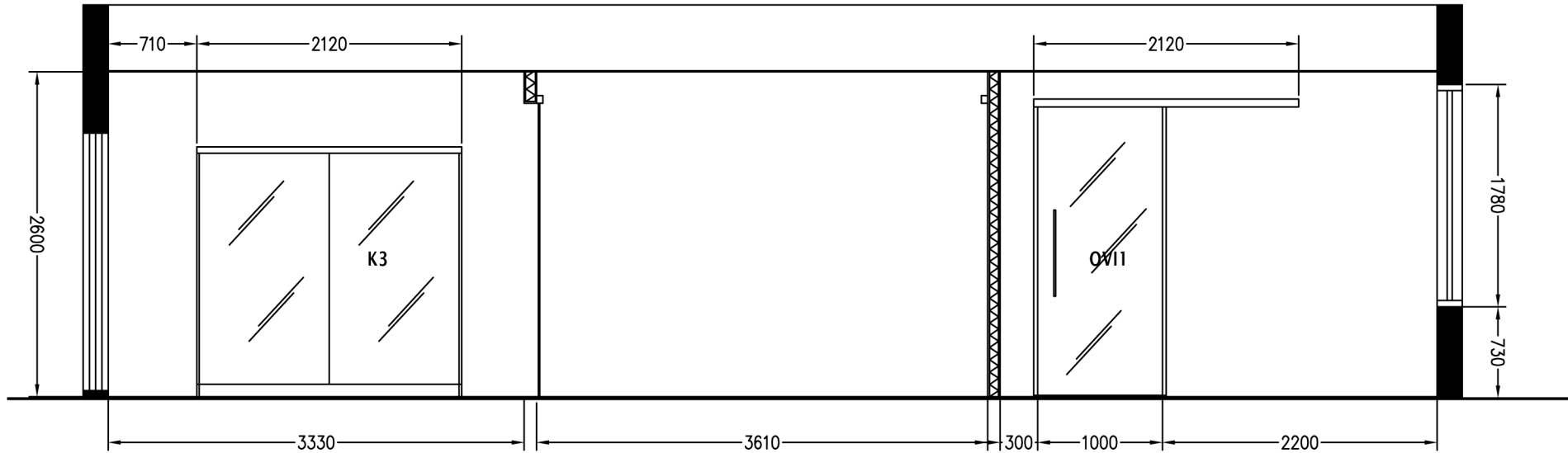
WKR 44

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001b LEIKKAUS B-B 1:50
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

W.K. 45

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001c LEIKKAUS C-C 1:50
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

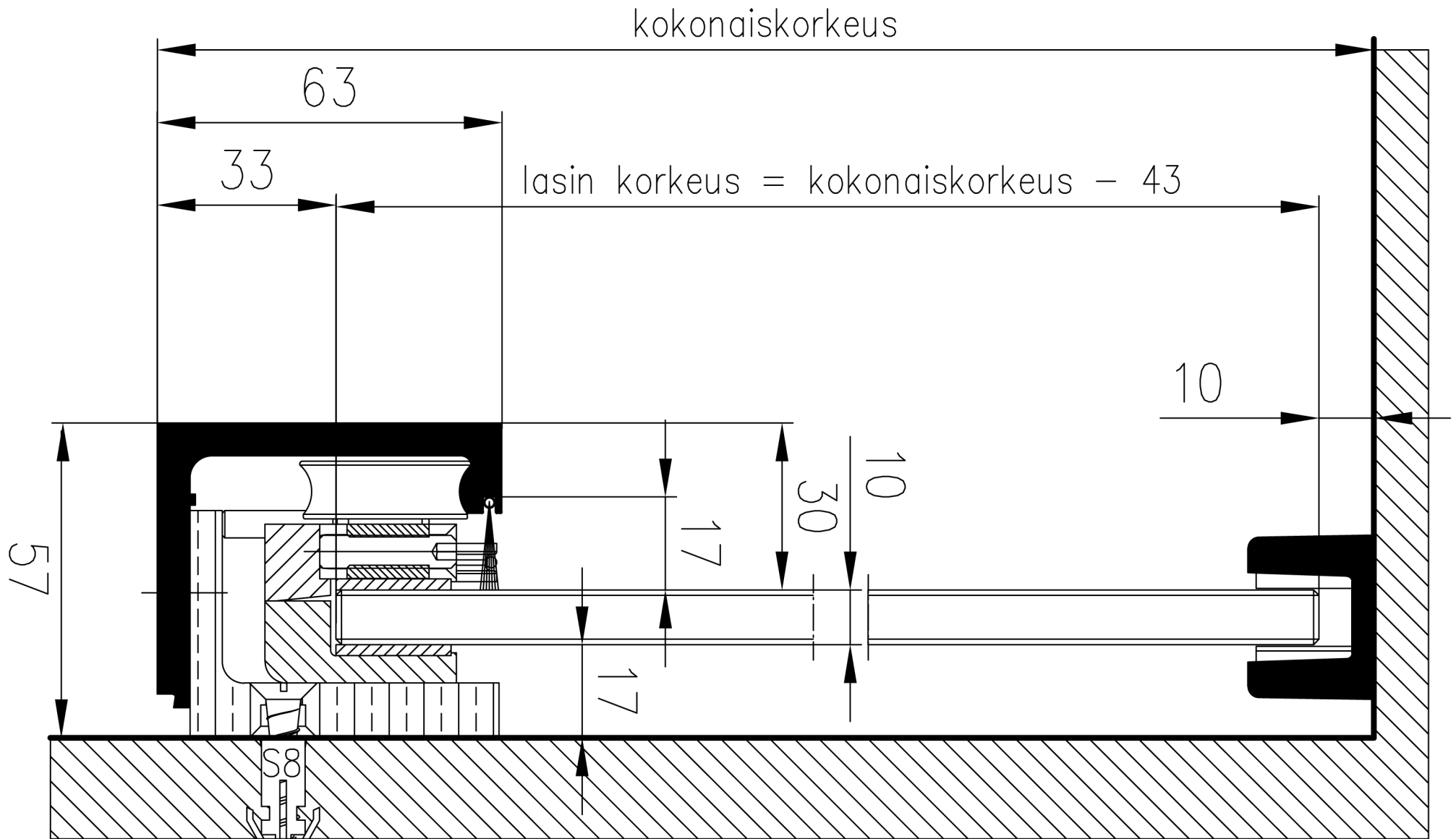

K3 KIINTEÄ SÄILYTYSKAAPPI LIUKUOVILLA
MITAT JA MATERIAALIT VARUSTELUETTELOON MUKAAN.

OVI1 LIUKUOVI
MALLI: DORMA AGILE 150
MITAT JA MATERIAALIT VARUSTELUETTELOON MUKAAN.

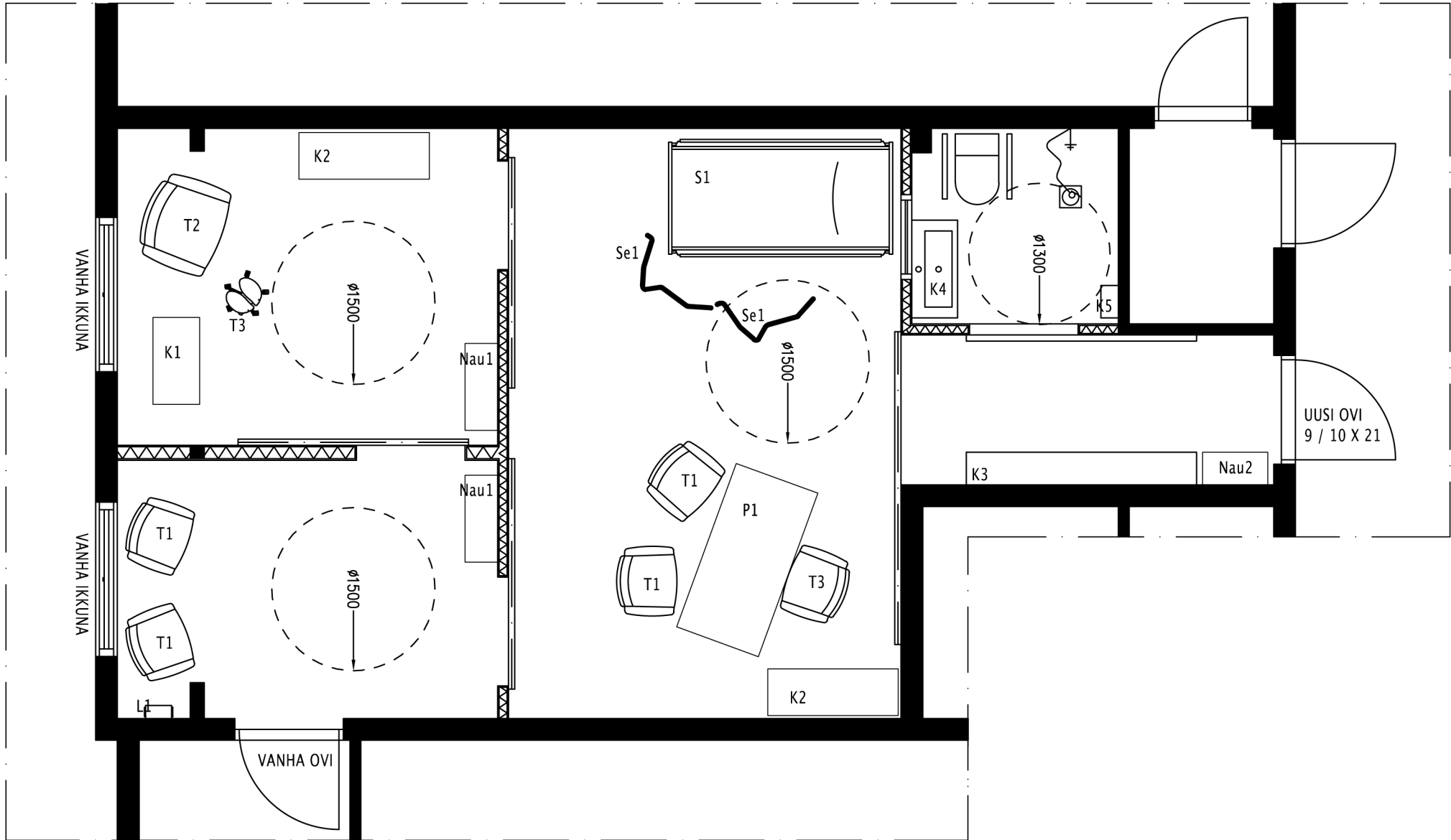
W.K. 46

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001d LEIKKAUS D-D 1:50
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

K. OSA / KYLÄ SIMANALA	TONTTI / RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-001e LIUKUOVEN MITOITUS
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:1
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT. TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

WR 47

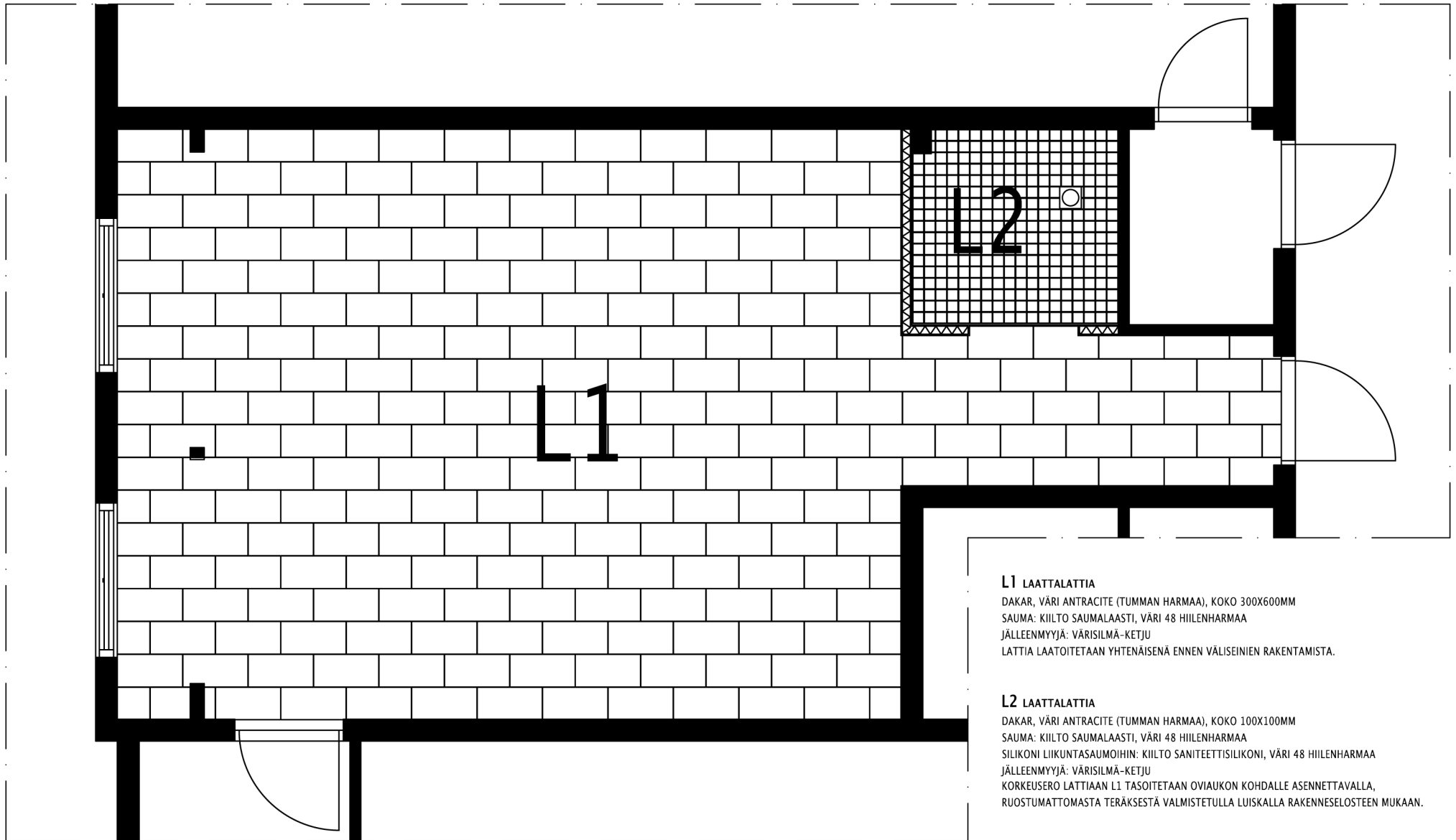

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-002 KALUSTEPOHJAPIIRUSTUS
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:50
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

W.K.48

WHL 49 näkymä, huoneesta H3 Toimisto- ja lepotila.

L1 LAATTALATTIA

DAKAR, VÄRI ANTRACITE (TUMMAN HARMAA), KOKO 300X600MM
 SAUMA: KIILTO SAUMALAASTI, VÄRI 48 HIILENHARMAA
 JÄLLEENMYyjÄ: VÄRISILMÄ-KETJU
 LATTIA LAATOITETAAN YHTENÄISENÄ ENNEN VÄLISEINIEN RAKENTAMISTA.

L2 LAATTALATTIA

DAKAR, VÄRI ANTRACITE (TUMMAN HARMAA), KOKO 100X100MM
 SAUMA: KIILTO SAUMALAASTI, VÄRI 48 HIILENHARMAA
 SILIKONI LIIKUNTA SAUMOIHIN: KIILTO SANITEETTISILIKONI, VÄRI 48 HIILENHARMAA
 JÄLLEENMYyjÄ: VÄRISILMÄ-KETJU
 KORKEUSERO LATTIAAN L1 TASOITETAAN OVIAUKON KOHDALLE ASENETTAVALLA,
 RUOSTUMATTOMASTA TERÄKSESTÄ VALMISTETULLA LUISKALLA RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.

K.OSA/KYLÄ
 SIMANALA

TONTTI/RN-O
 17:45 JA 17:129

WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO
 ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI

SIS-003
 LATTIAPINNOITEKAAVIO

1:50

KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS

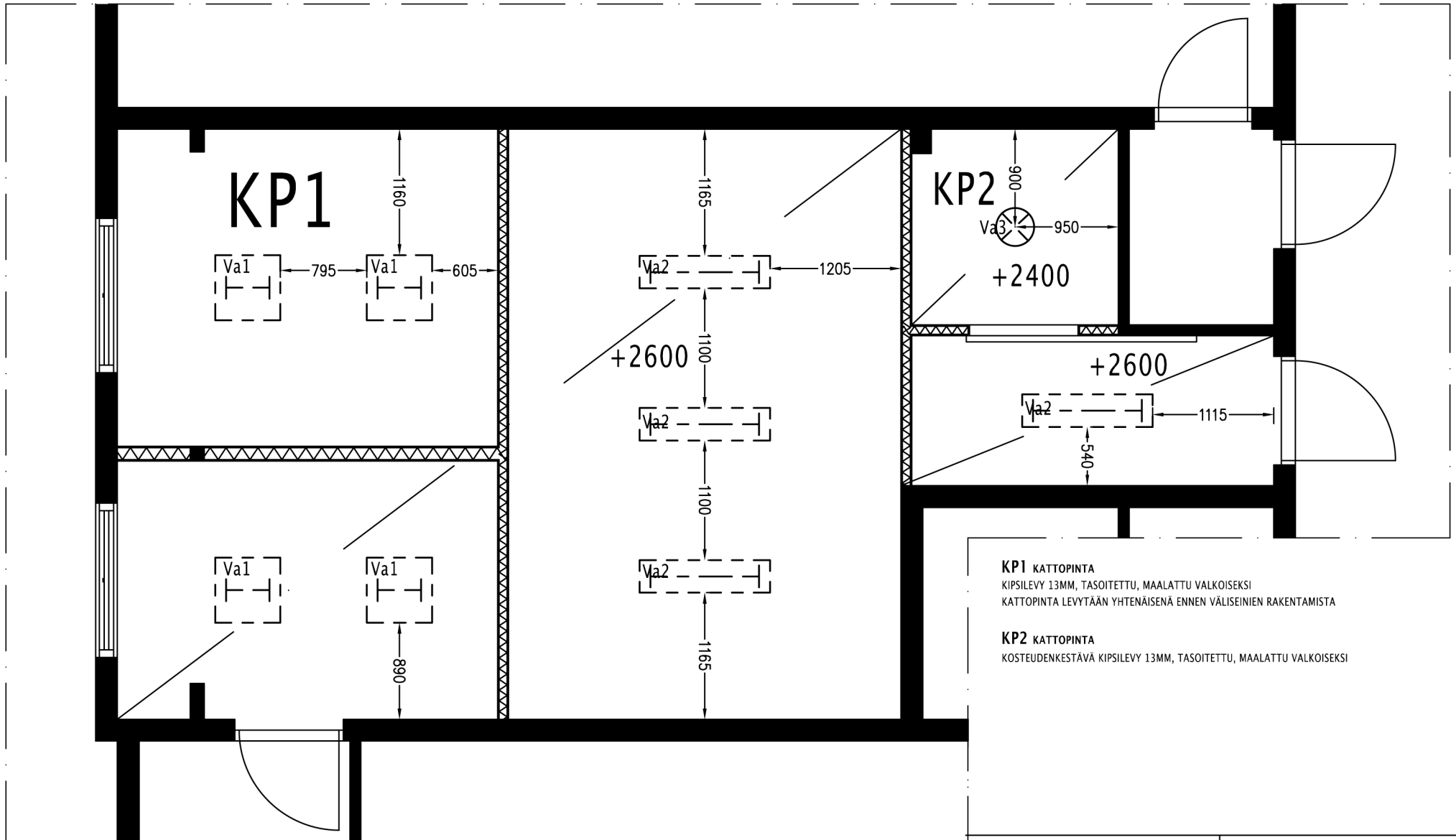
MUUTOS

PÄIVÄYS
 25.10.2010

SUUNNITTELIJA
 LAURA SAARELA

YHT.TIEDOT
 GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com

W&K 50

KP1 KATTOPINTA
 KIPSILEVY 13MM, TASOITETTU, MAALATTU VALKOISEKSI
 KATTOPINTA LEVYTÄÄN YHTENÄISENÄ ENNEN VÄLISEINIEN RAKENTAMISTA

KP2 KATTOPINTA
 KOSTEUDENKESTÄVÄ KIPSILEVY 13MM, TASOITETTU, MAALATTU VALKOISEKSI

K.OSA/KYLÄ TONTTI/RN-O
 SIMANALA 17:45 JA 17:129

WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO
 ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI

KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS

SUUNNITTELIJA
 LAURA SAARELA

YHT.TIEDOT
 GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com

SIS-004
 KATTOKAAVIO

1:50

MUUTOS

PÄIVÄYS
 25.10.2010

WK 51

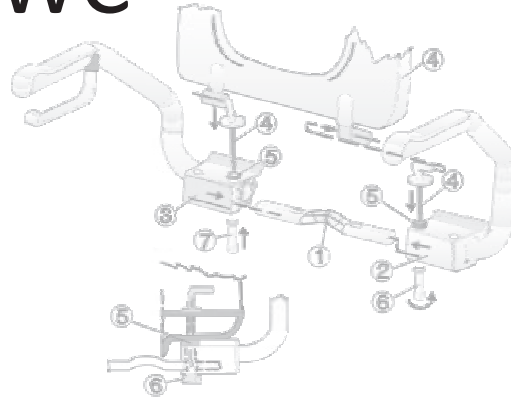
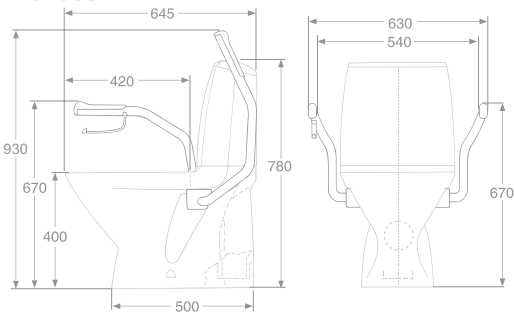

IDO/nro nr	LVI-nro/VVS-nr	Paino/Vikt (kg)
61088	5751177	4,0
61089	5751178	0,5

- Kyynärtukien ja paperitelineen materiaali on mattaeloksoitua alumiinia, kädensijat ovat muovipäällysteet. Asennuspussi nro 610881 kiinnitysosineen toimitetaan kyynärtukien mukana.
- Armstöden och pappershållare är tillverkade av matteloxerad aluminium, handtagen är gummibeklädda. Monteringspåse nr 610881 med fastsättningsdelar levereras med armstöden

H5

Kyynärtuki • Armstöd KPH & WC sänkusjärjestys • Monteringsordning 61088

- Kyynärtuet kiinnitetään Mosaik WC:hen istuinkannen saranapultilla. Kyynärtuet nostettavissa erikseen. Sopii Mosaik WC-istuimille 39270, 39271. Asennusohje nro 01.0204.46 pakkauksessa.
- Armstöden fästes i Mosaik WC:n med sitsen gängledsbultar. Armstöden kan lyftas upp separat. Passar Mosaik WC:na 39270, 39271. Monteringsanvisning nr 01.0204.46 i förpackningen.

Paperiteline • Pappershållare 61089

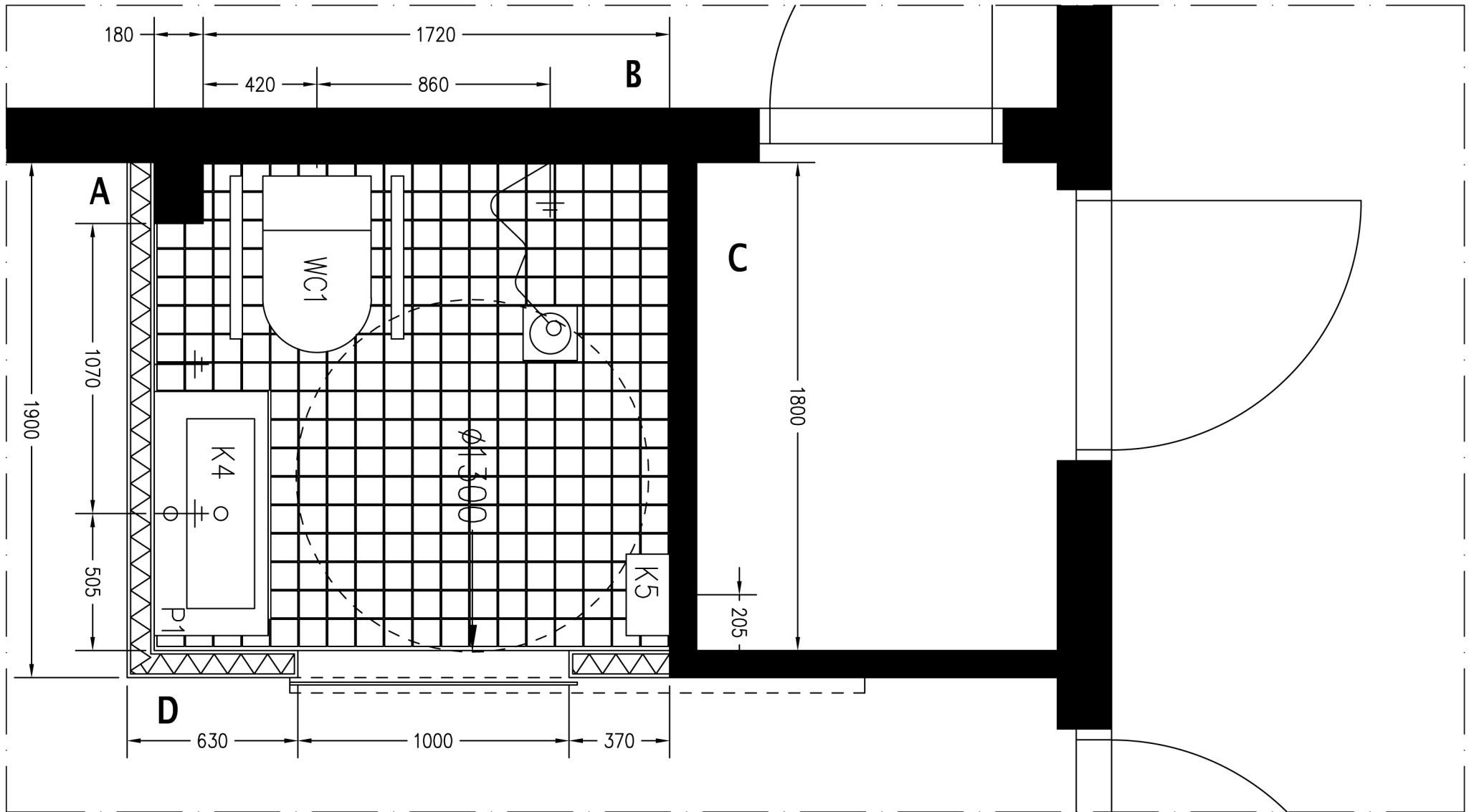

- Sopii kyynärtuelle nro 61088.
- Passar armstödet nr 61088.

W.R. 52

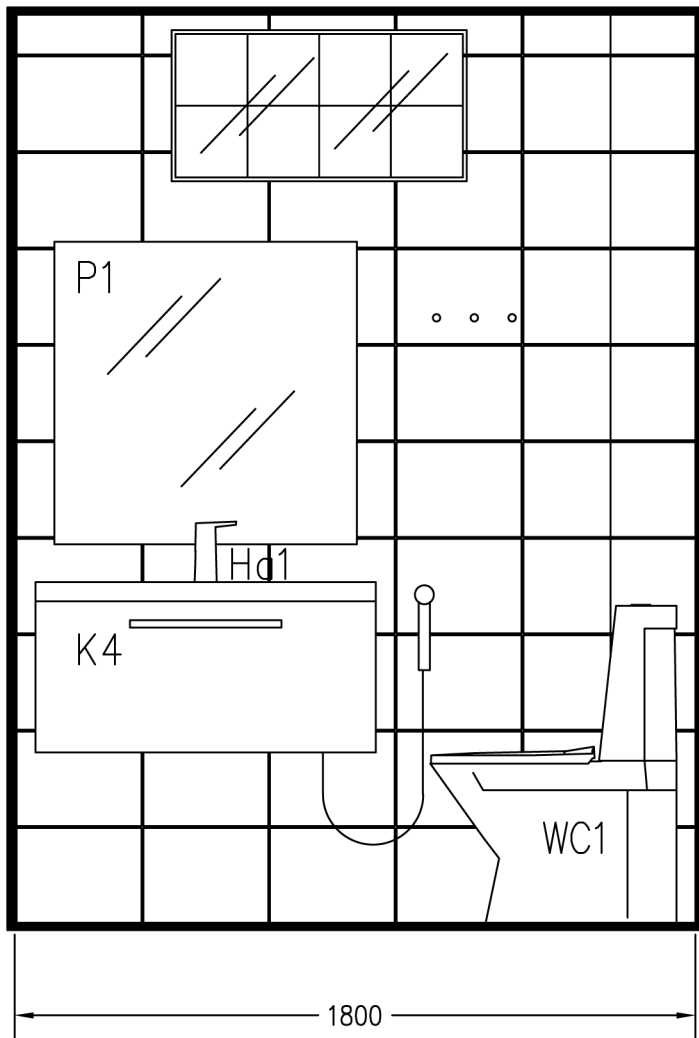

Kuva 17: Kollaasi kylpyhuonekalustekuvista, kuvat Ido Kylpyhuone Oy

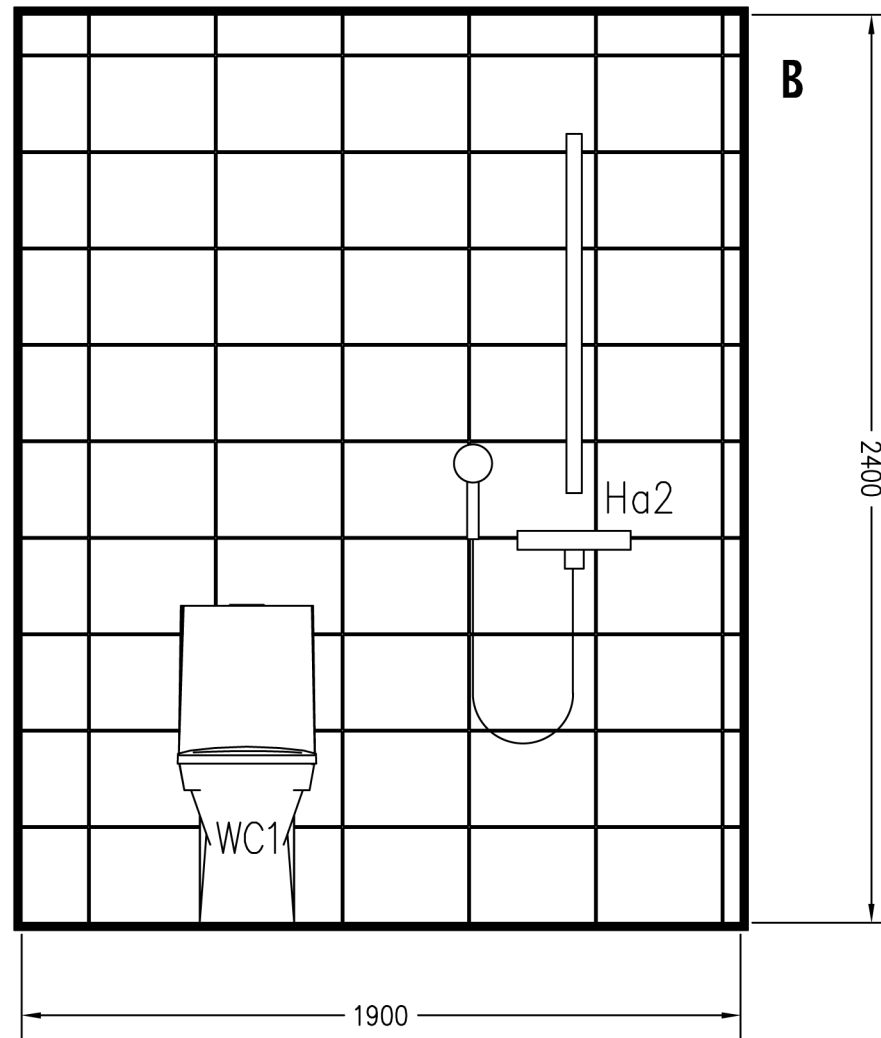

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-005 H5 POHJAPIIRUSTUS, KPH & WC
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:20
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

W.K. 53

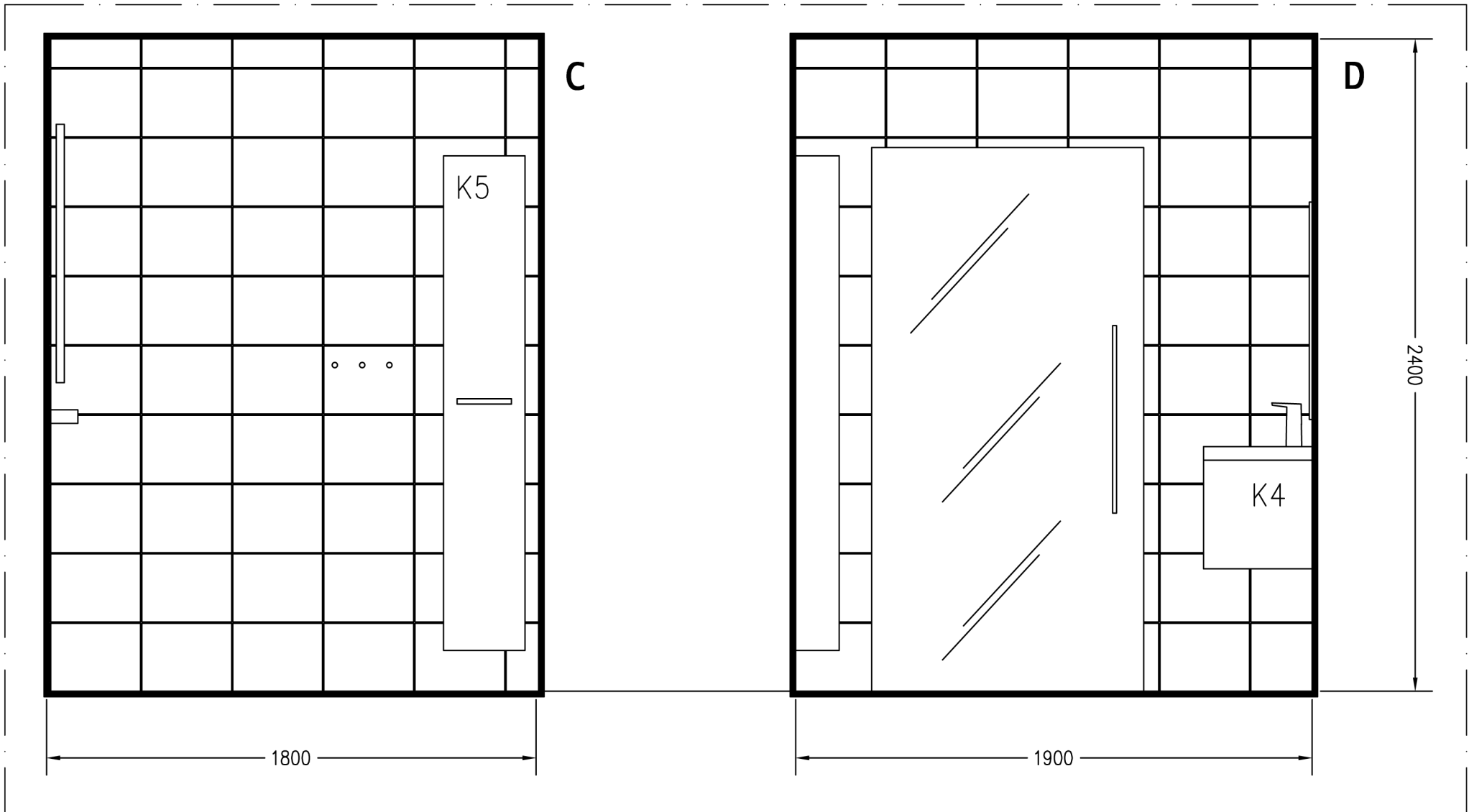
A

B

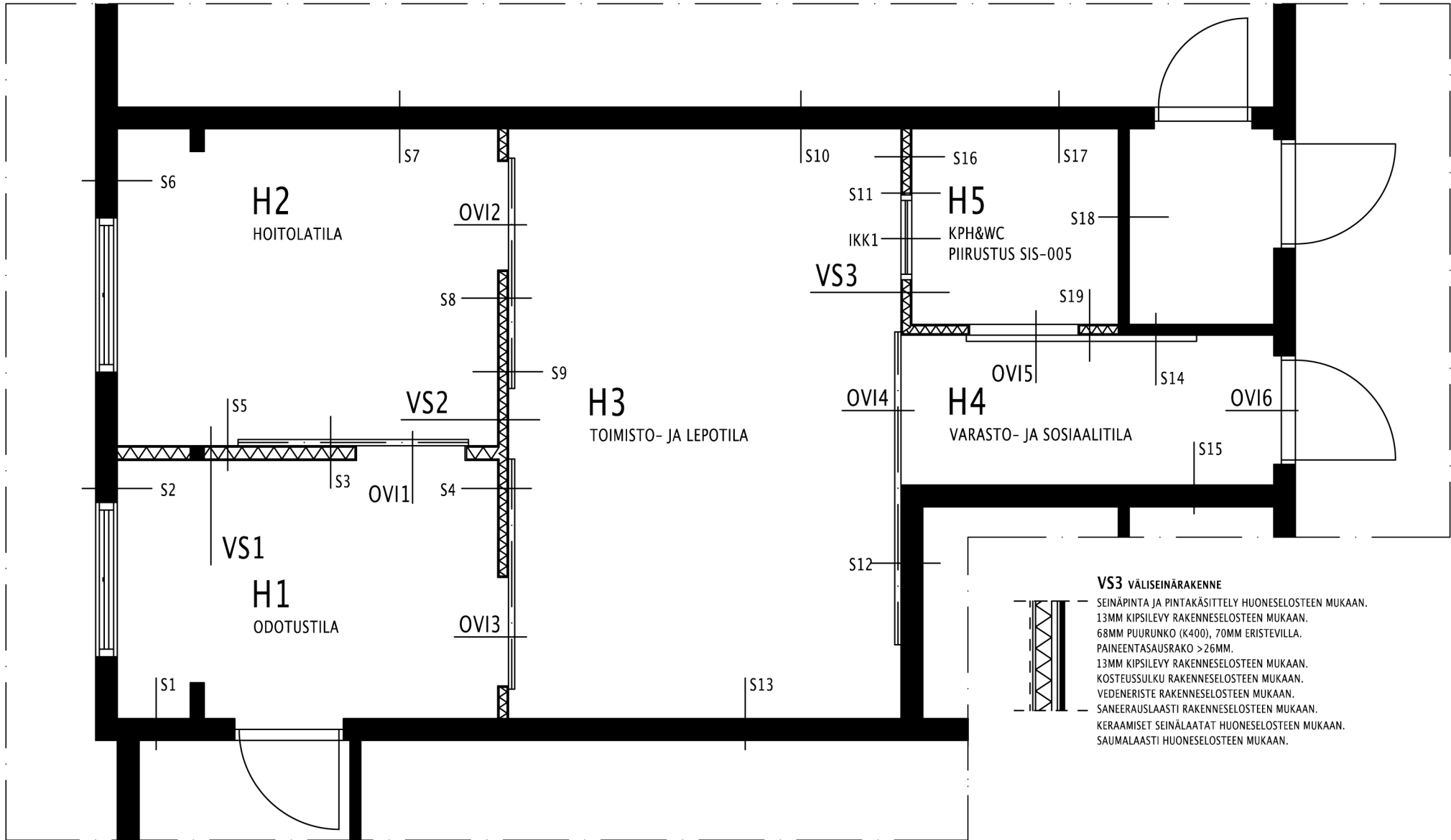
K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-005a H5 PROJEKTIT A JA B KPH & WC
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:20
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

WK 54

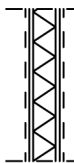

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-005b PROJEKTIT C JA D KPH & WC
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:20
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

W&K 55

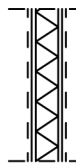

VS3 VÄLISEINÄRAKENNE
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 68MM PUURUNKO (K400), 70MM ERISTEVILLA.
 PAINENTASAUSRAKO >26MM.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 KOSTEUSSULKU RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 VEDENERISTE RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 SANEERAUSLAASTI RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 KERAAMISET SEINÄLAATAT HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 SAUMALAASTI HUONESELOSTEEN MUKAAN.

VS1 VÄLISEINÄRAKENNE

SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN (TARVITTAESSA X2).
 68MM PUURUNKO (K600), 70MM ERISTEVILLA
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN (TARVITTAESSA X2).
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.

VS2 VÄLISEINÄRAKENNE

SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 68MM PUURUNKO (K600), 70MM ERISTEVILLA
 13MM KIPSILEVY RAKENNESELOSTEEN MUKAAN.
 SEINÄPINTA JA PINTAKÄSITTELY HUONESELOSTEEN MUKAAN.

W.K. 56

K.OSA/KYLÄ SIMANALA	TONTTI/RN-O 17:45 JA 17:129	
WANHA KAUPPA, LIIKEHUONEISTO ENONKOSKENTIE 14T, 58175 ENONKOSKI		SIS-006 POHJAPIIRUSTUS, KOODIT LIITE HUONESELOSTUKSEEN JA VARUSTELUETTELOON
KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS		1:50
SUUNNITTELIJA LAURA SAARELA	YHT.TIEDOT GSM 050 3380 955 / lauralotta.saarela@gmail.com	MUUTOS PÄIVÄYS 25.10.2010

VARUSTE- JA KIINTOKALUSTELUETTELO

Tilat	Positio	Nimi	Materiaali/väri/verhoilu	Mitat	Määrät	Valmistaja	Jälleenmyyjä/maahantuojat	
H1	L1	Lehteline Zig, seinäkiinnitys	vaaleanharmaa "silver"	s240x1315xk145mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
	T1	Metro-lepotuoli laippajalalla	ruskea nahka (nut brown)/kromi	s300x1800xk210mm	2	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
	Nau1	Unzo-aulakko	valkoinen/kromi	s300x1800xk210mm	1	Monena Oy	Monena Oy, p. 014 3377 000	
	Va1	SmartForm TBS471 -valaisin	sinkitty teräs, valkoinen	s95x1597xk597mm	2	Philips Valaistus	Philips Valaistus, p. 09 615 800	
H2	Nau1	Unzo-aulakko	valkoinen/kromi	s300x1800xk210mm	1	Monena Oy	Monena Oy, p. 014 3377 000	
	K2	Tendo-liukuovikaappi pyörillä	valk. laminaatti/opaalilasi	s426x1200xk1256mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
	K1	Tendo-liukuovikaappi pyörillä	valk. laminaatti/opaalilasi	s426x1800xk872mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
	T2	Afrodite-asiakstuoli	valk. keino nahka		1		Suomen Hoitolatukku Oy, p. 020 7562 200	
	T3	Salli Swing -satulatuoli	valk. keino nahka		1	Salli Systems	Easydoing Oy/Salli Systems, p. 010 2701 210	
	Va1	SmartForm TBS471 -valaisin	sinkitty teräs, valkoinen	s95x1597xk597mm	2	Philips Valaistus	Philips Valaistus, p. 09 615 800	
	OV11	Dorma Agile 150 -liukuovi	RST harjattu/ karkaistu&laminoitu lasi, valk.	s57x11060xk2340mm	1	Dorma Finland Oy / Suomen Turvalasi Oy	Dorma Finland Oy, p. 010 218 8100 / Suomen Turvalasi Oy, p. 0207 459 800	
			RST vedin 100.43.015	l800mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
	IKK2	Ikkunakalvo näkösuojaksi lasin alalaitaan	hiekkapuh.jälj.kalvo, matta	l1420xk800mm	1	3M (malli: Scotchcal TM 5525 E)	Suomen Teippitalo Oy, p. 09 755 2610	
	H3	K2	Tendo-liukuovikaappi pyörillä	valk. laminaatti/opaalilasi	s426x1200xk1256mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000
		P1	Sähkö. kork. sääd. Matrix EL-pöytä	valkoinen laminaatti/kromi	s800x1600xk690-1190mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000
		T1	Metro-lepotuoli laippajalalla	ruskea nahka (nut brown)/kromi		2	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000
T3		Metro-lepotuoli ristikkojalalla, pyörät	ruskea nahka (nut brown)/kromi		1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
S1		Seniори-sänky nostopohjalla, pyörät	valkoiseksi petsattua koivua	s2060x1970xk890mm	1	Isku Interior Oy	Isku Interior Oy, p. 029 086 3000	
Se1		Scheletero-seinäke	valkoiseksi petsattua koivua	s370x1920x150mm	2	Martela Oyj	Martela Oyj, p. 010 345 50	
Va2		SmartForm TBS471 -valaisin	sinkitty teräs, valkoinen	s95x1297xk1197mm	3	Philips Valaistus	Philips Valaistus, p. 09 615 800	
OV12		Dorma Agile 150 -liukuovi	RST harjattu/ karkaistu&laminoitu lasi, valk.	s57x11060xk2340m	1	Dorma Finland Oy/Suomen Turvalasi Oy	Dorma Finland Oy, p. 010 218 8100 / Suomen Turvalasi Oy, p. 0207 459 800	
			RST vedin 100.43.015	l800mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
OV13		Dorma Agile 150 -liukuovi	RST harjattu/ karkaistu&laminoitu lasi, valk.	s57x11060xk2340m	1	Dorma Finland Oy/Suomen Turvalasi Oy	Dorma Finland Oy, p. 010 218 8100 / Suomen Turvalasi Oy, p. 0207 459 800	
			RST vedin 100.43.015	l800mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
OV14		Dorma Agile 150 -liukuovi	RST harjattu/ karkaistu&laminoitu lasi, valk.	s57x11440xk2340m	1	Dorma Finland Oy/Suomen Turvalasi Oy	Dorma Finland Oy, p. 010 218 8100 / Suomen Turvalasi Oy, p. 0207 459 800	
		RST vedin 100.43.015	l800mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770		
H4	Nau2	Unzo-aulakko	valkoinen/kromi	s300x1600xk210mm	1	Monena Oy	Monena Oy, p. 014 3377 000	
	K3	Kiinteä säilytyskaappi liukuovilla	valk. melamiini/opaalilasi	s300x12120xk2000mm	1	tarjousten mukaan	tarjousten mukaan paikallisista liikkeistä	
	Va2	SmartForm TBS471 -valaisin	sinkitty teräs, valkoinen	s95x1297xk1197mm	1	Philips Valaistus	Philips Valaistus, p. 09 615 800	
	OV15	Dorma Agile 150 -liukuovi	RST harjattu/ karkaistu&laminoitu lasi, valk.	s57x11440xk2340m	1	Dorma Finland Oy/Suomen Turvalasi Oy	Dorma Finland Oy, p. 010 218 8100 / Suomen Turvalasi Oy, p. 0207 459 800	
			RST vedin 100.43.015	l800mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
	OV16	Fenestra ulko-ovi FE28	valkoinen	9/10x21	1	Fenestra Oy	Fenestra Oy, p. 010 525 4000	
IKK1	Lasitiili-ikkuna	kirkas	l500xk400mm	1	tarjousten mukaan	tarjousten mukaan paikallisista liikkeistä		
H5	K4	Tasoallas ja allaskaappi, seinäkiinnitys	valkoinen	max l900xs450mm	1	tarjousten mukaan	tarjousten mukaan paikallisista liikkeistä	
			RST vedin 100.43.014	l700mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
	K5	Korkea säilytyskaappi, seinäkiinnitys	valkoinen	max s300x1400xk1900mm	1	tarjousten mukaan	tarjousten mukaan paikallisista liikkeistä	
			RST vedin 100.43.014	l700mm	1	Häfele GmbH & Co KG	Häfele GmbH & Co KG, p. 03 877770	
	P1	Peili	ilm. kehystä tai kapea alum.	max 800x800mm	1	tarjousten mukaan	tarjousten mukaan paikallisista liikkeistä	
	WC1	Ido Seven D Image -kynnärtuki-wc	valkoinen		1	Ido Kylpyhuone Oy	Ido, p. 010 662 302	
	Ha1	Pesuallashana Oras Vega 1800 & käsisuihku	kromi		1	Oras Oy	Oras Oy, p. 02 83 161	
	SSe1	Suihkusetti Oras Hydra 390	kromi		1	Oras Oy	Oras Oy, p. 02 83 161	
	Ha2	Suihkuhana Oras Optima 7140	kromi		1	Oras Oy	Oras Oy, p. 02 83 161	
	Va3	Belinda-plafondi	valkoinen/metalli	s350x1350xk88mm	1	Massive Finland Oy	Massive Finland Oy, p. 09 867 6336	

RAKENNUSTAPASELOSTUS

Huoneselostus

B0 YLEISTIEDOT KOHTEESTA

B01 Rakennuskohde

Rakennuskohteen nimi	Wanha Kauppa, liikehuoneisto
Osoite	Enonkoskentie 14T, Enonkoski
	1.kerros

B02 Laajuustiedot

Huoneiston pinta-ala	45m ²
----------------------	------------------

B03 Suunnittelijat

Tila- ja sisustussuunnittelu	Laura Saarela puhelin 050 3380 955 sähköposti lauralotta.saarela@gmail.com
------------------------------	--

F6 SISÄPINNAT

H1 ODOTUSTILA

F61 Seinäpinnat

- S1, S2 Vanha seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen. Ikkunan ympärilistoitukseen vakiopeitelistä 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.
- S3 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony L487, "Konttiainen", harmaa.
- S4 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen.

F62 Kattopinnat

Alakaton (korkeus 2600mm lattiasta) uudet levyt tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony, perusmaali A, valkoinen.

Vakio kattolista 30x30mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

F63 Lattiapinnat

Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm, jälleenmyyjä Värisilmä-ketju. Sauma Kilito Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm.

Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

H2 HOITOLATILA

F61 Seinäpinnat

- S5 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen.
- S6, S7 Vanha seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen.
Ikkunan ympärilistoitukseen vakiopeitelista 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.
- S8 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony L487, "Konttiainen", harmaa.

F62 Kattopinnat

- Alakaton (korkeus 2600mm lattiasta) uudet levyt tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony, perusmaali A, valkoinen.
- Vakio kattolista 30x30mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

F63 Lattiapinnat

- Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm, jälleenmyyjä Värisilmä-ketju. Sauma Kilito Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm.
- Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

H3 TOIMISTO- JA LEPOTILA

F61 Seinäpinnat

S9, S11 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony L451 murrettu vihreä.

S10, S12, S13 Vanha seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony L451 murrettu vihreä.

F62 Kattopinnat

Alakaton (korkeus 2600mm lattiasta) uudet levyt tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony, perusmaali A, valkoinen.

Vakiokattolista 30x30mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

F63 Lattiapinnat

Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm, jälleenmyyjä Värisilmä-ketju. Sauma Kilito Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm.

Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

H4 VARASTO- JA SOSIAALITILA

F61 Seinäpinnat

- S14 Uusi seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen.
- S15 Vanha seinäpinta tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony G497 maalarinvalkoinen.

F62 Kattopinnat

Alakaton (korkeus 2600mm lattiasta) uudet levyt tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony, perusmaali A, valkoinen.

Vakiokattolista 30x30mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

F63 Lattiapinnat

Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm, jälleenmyyjä Värisilmä-ketju. Sauma Kilito Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm.

Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

H5 KPH & WC

F61 Seinäpinnat

S16 Uusi seinäpinta. Laatta Branco Mate, 250x330mm, himmeä, väri mattavalkoinen. Sauma Kiilto, väri 10 valkoinen, sauman leveys 3mm.

Lasitiili-ikkuna, 400x800mm. Lasitiili Sahara OD, 190x190x80mm, väritön. Suomen Lasitiilirakenne Oy, p. 0207 16 160

S17, S18, S19 Uusi seinäpinta. Laatta Branco Mate, 250x330mm, himmeä, väri mattavalkoinen. Sauma Kiilto, väri 10 valkoinen, sauman leveys 3mm.

F62 Kattopinnat

Alakaton (korkeus 2400mm lattiasta) uudet levyt pinnat tasoitetaan tarvittaessa ja maalataan, RYL:n normaali laatutaso. Maali Tikkurila Joker (tai vastaava), sävy Symphony, perusmaali A, valkoinen.

Saniteettisilikoni Kiilto, väri 10 valkoinen.

Vakiokattolista 30x30mm, valkoinen tai vastaava. Arvolista Oy, p. 05 365 5101 tai paikallinen yritys.

F63 Lattiapinnat

Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 100x100mm, jälleenmyyjä Värisilmä-ketju. Sauma Kilito Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm.

Saniteettisilikoni Kiilto, väri 10 valkoinen.

HUONEKORTTI

H1 Odotustila.

Seinäateriaali

Seinien pintakäsittely

Listoitus

Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.

Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony G497 maalarinvalkoinen ja L487 harmaa ("Konttinen").
Ikkunan ympärilistoitukseen vakiopeitelista 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.

Kattomateriaali

Kattojen pintakäsittely

Listoitus

Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.

Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony, perusmaali A, valkoinen.
Vakiokattolista 30x30mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.

Lattiamateriaali

Listoitus

Ladonta

Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm.

Sauma Kiilto Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.

Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.

kts. lattiakaavio

Huonekalut

L1 Lehtiteline Zig, seinäkiinnitys, vaaleanharmaa "silver", Isku Interior Oy

T1 Metro-lepotuoli laippajalalla, verhoilu ruskea nahka, kromijalka, Isku Interior Oy

Nau1 Unzo-naulakko, valkoinen/kromi, Monena Oy

Valaistus

Va1 SmartForm TBS471-valaisin, sinkitty teräs/valkoinen, Philips Valaistus

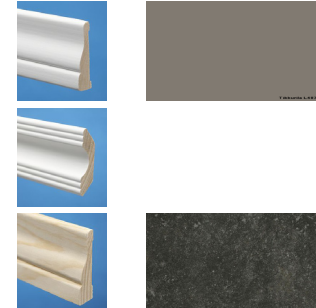

Kuva 18: Kollaasi H1 Odotustilan materiaaleista ja kalusteista, kuvat valmistajien

HUONEKORTTI

H2 Hoitolatila.

Seinäateriaali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Seinien pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony G497 maalarinvalkoinen ja L487 harmaa ("Konttiainen").
Listoitus	Ikkunan ympärilistoitukseen vakiopötelistä 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.
Kattomateriaali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Kattojen pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony, perusmaali A, valkoinen.
Listoitus	Vakio kattolista 30x30mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.
Lattiamateriaali	Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm.
Listoitus	Sauma Kiilto Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.
Ladonta	Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys. kts. lattiakaavio
Huonekalut	Nau1 Unzo-naulakko, valkoinen/kromi, Monena Oy K2 Tendo-liukuovikaappi pyörillä, valkoinen laminaatti/opaalilasi, Isku Interior Oy K1 Tendo-liukuovikaappi pyörillä, valkoinen laminaatti/opaalilasi, Isku Interior Oy T2 Afrodite-asiakastuoli, valkoinen keinoahka, Suomen Hoitolatukku Oy T3 Salli Swing-satulatuoli, valkoinen keinoahka, Easydoing Oy/Salli Systems
Valaistus	Va1 SmartForm TBS471-valaisin, sinkitty teräs/valkoinen, Philips Valaistus
Kiintokalusteet	OVI1 Dorma Agile 150-liukuovi, RST-harjattu/karkaistu ja laminoitu lasi, valkoinen, Dorma Finland Oy ja Suomen Turvalasi Oy
Muut	IKK2 Ikkunakalvo näkösuojaksi lasin alalaitaan, hiekkapuhallusjäljitelmäkalvo, matta, Suomen Teippitalo Oy

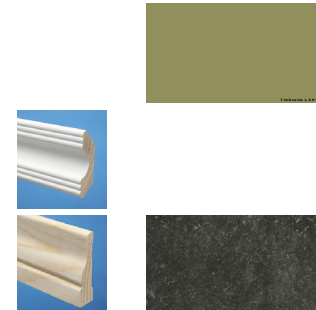

Kuva 19: Kollaasi H2 Hoitolatilän materiaaleista ja kalusteista, kuvat valmistajien

HUONEKORTTI

H3 Toimisto- ja lepotila.

Seinäateriaali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Seinien pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony G497 maalarinvalkoinen ja L451 murrettu vihreä.
Kattomateriaali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Kattojen pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony, perusmaali A, valkoinen.
Listoitus	Vakiokattolista 30x30mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.
Lattiamateriaali	Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm.
Listoitus	Sauma Kiilto Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.
Ladonta	Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys. kts. lattiakaavio
Huonekalut	K2 Tendo-liukuovikaappi pyörillä, valkoinen laminaatti/opaalilasi, Isku Interior Oy P1 Sähköisesti korkeussäädettävä Matrix EL-pöytä, valkoinen laminaatti/kromi, Isku Interior Oy T1 Metro-lepotuoli laippajalalla, verhoilu ruskea nahka, kromijalka, Isku Interior Oy T3 Metro-lepotuoli ristikkojalalla, verhoilu ruskea nahka, kromijalka, Isku Interior Oy S1 Seniori-sänky nostopohjalla, pyörät, valkoiseksi petsattu koivua, Isku Interior Oy Se1 Scheletro-seinäke, valkoiseksi petsattua koivua, Martela Oy
Valaistus	Va2 SmartForm TBS471-valaisin, sinkitty teräs/valkoinen, Philips Valaistus
Kiintokalusteet	OV12-3-4 Dorma Agile 150-liukuovi, RST-harjattu/karkaistu ja laminoitu lasi, valkoinen, Dorma Finland Oy ja Suomen Turvalasi Oy

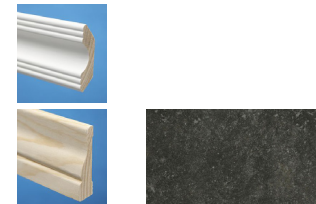

Kuva 20: Kollaasi H3 Toimisto- ja lepotilan materiaaleista ja kalusteista, kuvat valmistajien

HUONEKORTTI

H4 Varasto- ja sosiaalitila.

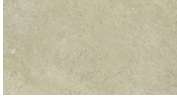

Seinämateriali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Seinien pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony G497 maalarinvalkoinen
Kattomateriaali	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys.
Kattojen pintakäsittely	Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony, perusmaali A, valkoinen.
Listoitus	Vakio kattolista 30x30mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.
Lattiamateriaali	Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm. Sauma Kiilto Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.
Listoitus	Vakiojalkalista 11x60mm, valkoinen. Arvolista Oy tai paikallinen yritys.
Ladonta	ks. lattiakaavio
Huonekalut	Nau2 Unzo-naulakko, valkoinen/kromi, Monena Oy
Valaistus	Va2 SmartForm TBS471-valaisin, sinkitty teräs/valkoinen, Philips Valaistus
Kiintokalusteet	OVI5 Dorma Agile 150-liukuovi, RST-harjattu/karkaistu ja laminoitu lasi, valkoinen, Dorma Finland Oy ja Suomen Turvalasi Oy OVI6 Fenestra ulko-ovi FE28, valkoinen, Fenestra Oy K3 Kiinteä säilytyskaappi liukuovilla, valkoinen melamiini/opaalilasi, paikallinen yritys

Kuva 21: Kollaasi H4 Varasto- ja sosiaalitalan materiaaleista ja kalusteista, kuvat valmistajien

HUONEKORTTI

H5 Kph & Wc

Seinäateriaali	Laatta Branco Mate, himmeä, väri mattavalkoinen. Sauma Kiilto, väri 10 valkoinen, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.	
Kattomateriaali Kattojen pintakäsittely	Kipsilevy, 13mm. Paikallinen yritys. Akrylaattimaali, Tikkurila Joker tai vastaava, sävyt Symphony, perusmaali A, valkoinen.	
Lattiamateriaali	Laattalattia, Dakar, väri tummanharmaa Antracite, laatan koko 300x600mm. Sauma Kiilto Saumalaasti, väri 48 hiilenharmaa, sauman leveys 3mm. Värisilmä-ketju.	
Ladonta	kts. lattiakaavio ja KPH & WC -projektio.	
Valaistus	Va3 Belinda-plafondi, valkoinen/metalli, Massive Finland Oy.	
Kiintokalusteet	K4 Tasoallas ja allaskaappi, seinäkiinnitys, valkoinen, paikallinen yritys. K5 Korkea säilytyskaappi, seinäkiinnitys, valkoinen, paikallinen yritys. P1 Peili, ilman kehystä tai kapea alumiini, paikallinen yritys. WC1 Ido Seven D Image -kynnärtuki-wc, valkoinen, Ido Kylpyhuone Oy. Ha1 Pesuallashana Oras Vega 1800 & käsisuihku, kromi, Oras Oy. SSe1 Suihkusetti Oras Hydra 390, kromi, Oras Oy. Ha2 Suihkuhana Oras Optima 7140, kromi, Oras Oy.	
Muut	IKK1 Lasitiili-ikkuna, kirkas, paikallinen yritys.	

Kuva 22: Kollaasi H5 KPH & Wc:n materiaaleista ja kalusteista, kuvat valmistajien

WK 68

8. ARVIOINTI JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyöni aiheen valintaan vaikutti suuresti se, että samaan aikaan sisustusarkkitehtuuriopintojeni kanssa suoritin Lahden ammattikorkeakoulussa ylempää ammattikorkeakoulututkintoa ”Design business ja muotoilun tutkimus” – koulutusohjelmassa. Näiden opintojen opinnäytetyöni aiheena oli ”Palvelumuotoilu yksityisen liikekiinteistösijoittamisen tukena. Uusi mahdollisuus sijoitustoimintaan syrjäseuduilla. Case: Wanha Kauppa” ja tavoitteena selvittää liikekiinteistösijoittamisen tulevaisuuden mahdollisuuksia suomalaisella maaseudulla ja case-kohdetta apuna käyttäen luoda uusi palvelumuotoilun työkalu yksityisen liikekiinteistösijoittajan tarpeisiin.

Tämän YAMK-opinnäytetyön aihe oli paitsi omakohtainen, myös yhteiskunnallinen ja tutkimuksessa perehdyin palvelumuotoilun metodien lisäksi nykyhetken ja tulevaisuuden suomalaisen syrjäseudun yrittäjyyden mahdollisuuksiin. Tutkimukseni antoi uskoa siihen, että yrittäminen on kannattavaa ja mahdollista myös syrjäseuduilla, jos sen tukena ovat oikea tahtotila sekä oikeat menetelmät.

Lähtökohtana tälle sisustusarkkitehtuurin opinnäytetyölle toimi palvelumuotoilun metodit ja se, miten niitä voidaan hyödyntää perinteisessä tilasuunnittelussa. Hyödynsin palvelumuotoilun metodeja erityisesti suunnittelutyön alkuvaiheessa. Metodien avulla tilan mahdollisuudet ja lopputuloksen tavoitteet oli helppo selvittää. Selkeiden, toisiaan seuraavien suunnittelumetodien avulla pohjatyo tilasuunnittelulle oli vaivaton toteuttaa ja näkemys lopputuloksesta kristallisoitui ajatuksiin jo ennen varsinaisen luonnos-, piirustus- ja suunnittelutyön aloittamista. Mielestäni palvelumuotoilun menetelmät ovat käytännönläheisiä ja niiden avulla tilasuunnittelutyö on mahdollista prosessoida selkeäksi ja tavoitteelliseksi kokonaisuudeksi, jossa tilan käyttäjän tarpeet on erityisesti huomioitu.

Tämän työn vaivattomimmin tehdyksi osioksi muodostui juuri alun palvelumuotoiluun painottunut vaihe. Sitä seurannut varsinainen suunnittelutyö vaati suurempia ponnistuksia, useista eri asioista johtuen. Näistä suurimpana vaikuttimena on toiminut varmasti se, etten ole enää useampaan vuoteen toiminut päätoimisesti tila- ja sisustussuunnittelun tehtävissä vaan työtehtäväni ovat liittyneet viestintään sekä graafiseen suunnitteluun. Tilasuunnittelua olen tehnyt vain pienimuotoisesti päivätyön ja myöhemmin lapsen hoitovapaan aikana. Siksi useat tilasuunnitteluun liittyvät nyanssit olivat jo ehtineet haihtua ajatuksistani ja työskentely ei sujunut rutiininomaisesti, vaan se vaati pikemminkin suurta keskittymistä ja ponnistelua.

Mielestäni onnistuin tässä opinnäytetyössä kuitenkin saavuttamaan itselleni ja tilalle asettamani tavoitteet. Yksityiskohdissa ja ehkä joillakin suuremmillakin osa-alueilla voi näkyä etenkin tekninen haparointi. Tämä projekti oli alkaessaan todellinen ja tilasuunnitelma toteutumassa vielä kesän 2010 alussa. Kesällä 2010 kiinteistö kuitenkin päädyttiin yllättäen myymään ja syksyllä 2010 tiloissa aloitettiin remontti, jolla kiinteistön tilat muutetaan sen uuden omistajan käyttösuunnitelmia vastaaviksi. Matkani Wanhan Kaupan kiinteistön kanssa on nyt lopussa mutta yhdeksi hienoksi muistoksi sen eteen tehdystä työstä tulee jäämään myös tämä opinnäytetyö. Lisäksi uskon, että tästä työstä tulee olemaan hyötyä tulevaisuudessa, jolloin toivon voivani työskennellä päätoimisena yrittäjänä tilasuunnittelun alalla.

LÄHTEET

- Aura, Seppo – Horelli, Liisa – Korpela, Kalevi (1997). Ympäristöpsykologian perusteet. WSOY, Porvoo.
- Kinnunen, Ritva (2003). Palvelujen suunnittelu. WSOY, Vantaa.
- Koivisto, Mikko (2007). Mitä on palvelumuotoilu? Muotoilun hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa. Taideteollinen korkeakoulu, taiteen maisterin lopputyö.
- Laukkanen, Mauri (2006). Yritykset tervetuloa! Kehittämistoimi seututalouden käynnistäjänä. Talentum Media Oy. Tammer-Paino Oy, Tampere.
- Saffer, Dan (2007). Designing for Interaction. Creating Smart Applications and Clever Devices. Berkeley: New Riders.
- Salminen, Petra (2006). Design management palvelu- ja palvelu- ja hallinnassa. Julkaisu, 31 lehteä. Turun kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö.
- Vesikallio, Johanna (2009). Lääkelaitoksen suunniteltu siirto Kuopioon jakaa hallitusta. Sanomalehtiartikkeli, julkaistu 19.01.2009. Keski-suomalainen, Jyväskylä.

INTERNETLÄHTEET

- Enginergroup (2009). Enginen käyttämiä palvelumuotoilun metodeja. http://www.enginergroup.co.uk/service_design/methods, haettu 23.1.2009
- Laurea AMK (2009). Degree Programme in Service Innovation and Design. http://www.laurea.fi/internet/en/01_studies_and_applying/01_Group/01_Degree_Programmes/02_Master_programmes/11_Service_Innovation_and_Design/index.jsp, haettu 26.3.2009
- Maallemuutto.info (2009). Kyläkaupan kohtalon kysymyksiä. <http://www.maallemuutto.info/default.asp?sivu=546&alasivu=662&kieli=246>, haettu 22.1.2009
- Maaseudulle asumaan (2009). Maaseudulle asumaan –hanke edistää maaseudulla asumista ja maaseudun elinvoimaisuutta Pirkanmaalla. <http://www.maaseudulleasumaan.fi/navigointi.htm>, haettu 22.1.2009
- Palvelumuotoilu.fi (2009). Palvelumuotoilijoiden yhteisö. <http://www.palvelumuotoilu.fi>, haettu 18.3.2009
- Seligson & Co (2009). Osakemarkkinoiden tuotto-odotus. http://www.seligson.fi/suomi/sijoitustieto/tiedostot/osakesijoitusten_tuotto.htm, haettu 18.8.2009
- Service Design Network (2009). Palvelumuotoilijoiden yhteisö. <http://www.service-design-network.org/>, haettu 18.3.2009

HAASTATTELUT

Hanna Lappalainen, hius- ja kauneushoitola Olivia, Enonkoski, 8.6.2009
Sari Kutvonen, kahvila-leipomo Pullaposki, Enonkoski, 9.6.2009
Satu Heiskanen, hoitokoti Iltasatu, Enonkoski, 30.6.2009
Armi Asikainen, hieronta- ja turvehoitola Amalia, Enonkoski, 30.6.2009
Mervi Hokka, Wanha Olkkari, Heinävesi, 28.8.2009
Tiina Hakkarainen, Jyväskylän Jalkaterapia, Jyväskylä 29.9.2009

KUVALUETTELO

kuva 1: Karttakollaasi
kuva 2: Pirros Wanhan Kaupan julkisivusta sekä kiinteistön pohjapiirroksset (1. ja 2. kerros), kiinteistön rakennuslupahakemuksesta vuodelta 1959
kuva 3: Wanhan Kaupan kiinteistö vuonna 2002
kuva 4: Wanha Kauppa, ilmakuva 2006
kuva 5, 6 ja 7: Kuvia Wanhan Kaupan Raksakirppikseltä, kesä 2009
kuva 8: Wanha Olkkari, Heinävesi
kuva 9: Wanha Olkkari, Heinävesi
kuva 10 ja 11: Jyväskylän Jalkaterapia, Jyväskylä
kuva 12: Afrodite-asiakstuoli, Suomen Hoitolatukku Oy
kuva 13: Muotoiluprosessin päävaiheet, 2009 (Enginegroup)
kuva 14: Path to Participation, 2009 (Enginegroup)
kuva 15: Kollaasi valaisinkuvista, kuvat Philips Valaistus
kuva 16: Kollaasi irtokalustekuvista, kuvat valmistajilta
kuva 17: Kollaasi kylpyhuonekalustekuvista, kuvat Ido Kylpyhuone Oy
kuva 18: Kollaasi H1 Odotustila kalusteista, kuvat valmistajien
kuva 19: Kollaasi H2 Hoitolatila kalusteista, kuvat valmistajien
kuva 20: Kollaasi H3 Toimisto- ja lepotila kalusteista, kuvat valmistajien
kuva 21: Kollaasi H4 Varasto- ja sosiaalitala kalusteista, kuvat valmistajien

Kuvamateriaali tekijän omaa, jos ei muuta mainittu.

Kiitos!

Jaakko, Anttu ja Eemil rakkaudestanne ja kärsivällisyydestänne
Äiti ja Isä talosta ja korvaamattoman arvokkaasta lasten- ja kodinhoitoavustanne
Terttu ja Markku merkittävästä lapsenhoitoavustanne
Salla, Jori, Maiju ja Lauri muonituksesta ja majoituksesta Vantaalla
Outi ja Jussi majoituksesta Lahdessa

Sari, Tomi, Heidi, Antti ja Taru tuestanne ja kannustuksestanne
Rakkaat Ystäväni ja Tuttavani kärsivällisyydestänne ja ymmärryksestänne

Wanhan Kaupan yrittäjät
sekä
Mervi Hokka ja Tiina Hakkarainen

